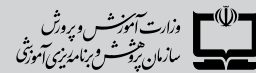

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

نام کتاب : راهنمای عملی آزمون‌های نهایی

پدیدآورنده : سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف : دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

مدیریت آماده‌سازی هنری : اداره‌ی کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

نشانی سازمان : تهران: خیابان ایرانشهر شمالی-

ساختمان شماره‌ی ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن: ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶، کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

سال انتشار و نوبت چاپ : چاپ اول ۱۴۰۳

برای دریافت فایل pdf کتاب‌های درسی به پایگاه کتاب‌های درسی به نشانی chap.sch.ir یا oerp.ir مراجعه نمایید.

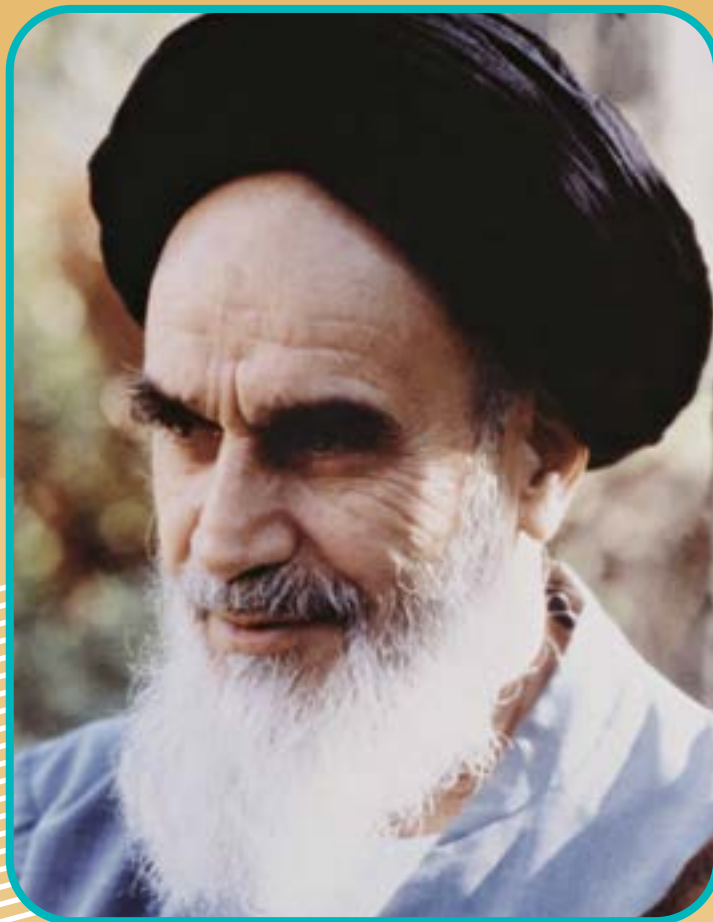
وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

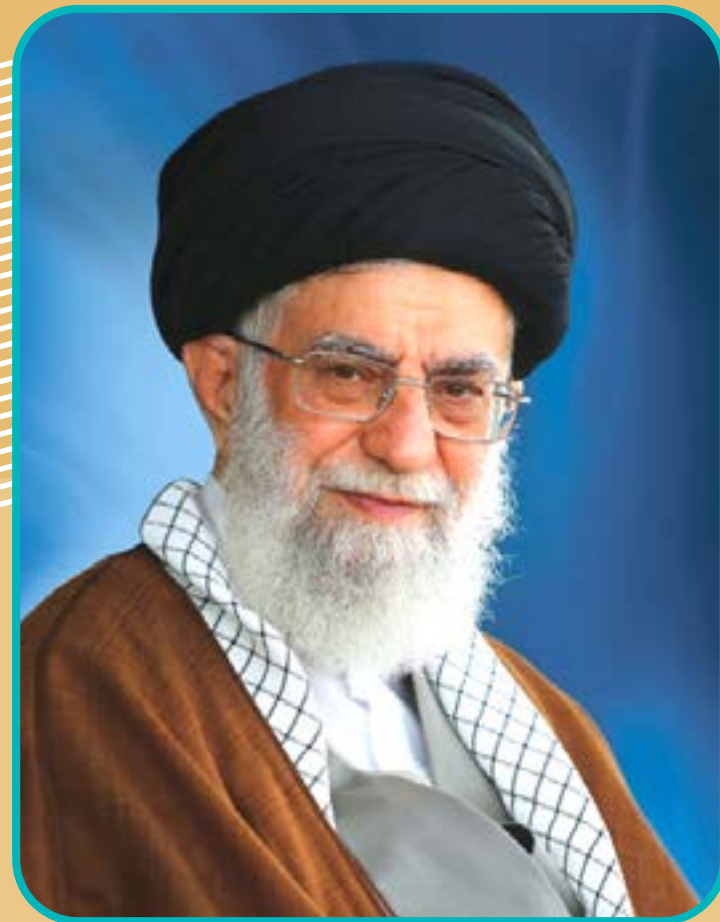
دوره دوم متوسطه
شاخه نظری

سال تحصیلی
۱۴۰۲-۱۴۰۳

مسامحه و سهل انگاری در
تعلیم و تربیت، خیانت به اسلام
و جمهوری اسلامی و استقلال
فرهنگی یک ملت و کشور
می باشد و باید از آن احتراز کرد.

سازمان پژوهش و
برنامه‌ریزی آموزشی قلب
آموزش و پرورش است.

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

مقدمه

دوره دوم متوسطه / پایه دهم نظری

- ادبیات و علوم انسانی
- علوم و معارف اسلامی
- ریاضی فیزیک
- علوم تجربی

فهرست

علم‌سن بلبل

پایه دهم / ادبیات و علوم انسانی

دوره دوم متوسطه / شاخه نظری

۱۰

ریاضی و آمار (۱)

عربی، زبان قرآن (۱)

دین و زندگی (۱)

علوم و فنون ادبی (۱)

فارسی (۱)

منطق

اقتصاد

جامعه‌شناسی (۱)

تاریخ (۱) (ایران و جهان باستان)

جغرافیای ایران

انگلیسی (۱)

پایه دهم / علوم و معارف اسلامی

دوره دوم متوسطه / شاخه نظری

۱۰

جغرافیای ایران

ریاضی و آمار (۱)

عربی، زبان قرآن

علوم و فنون ادبی (۱)

فارسی (۱)

انگلیسی (۱)

اصول و عقاید (۱)

منطق

اقتصاد

جامعه‌شناسی (۱)

علوم و معارف قرآنی

تاریخ اسلام (۱)

پایه دهم / ریاضی فیزیک

دوره دوم متوسطه / شاخه نظری

۱۰

فیزیک (۱)

انگلیسی (۱)

عربی، زبان قرآن (۱)

دین و زندگی (۱)

فارسی (۱)

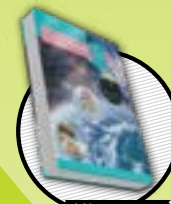
جغرافیای ایران

هندسه (۱)

ریاضی (۱)

شیمی (۱)

پایه دهم / علوم تجربی

دوره دوم متوسطه / شاخه نظری

۱۰

ریاضی (۱)

شیمی (۱)

عربی، زبان قرآن (۱)

دین و زندگی (۱)

فارسی (۱)

انگلیسی (۱)

جغرافیای ایران

زیست شناسی (۱)

فیزیک (۱)

مقدمه

دانش‌آموزان عزیز با سلام و آرزوی سلامتی و بهروزی شما

همان‌گونه که اطلاع دارید، در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ در همه پایه‌های تحصیلی دوره دوم متوسطه نظری، آزمون نهایی برگزار می‌شود. از این رو برای آشنایی بیشتر شما با ویژگی‌های آزمون نهایی، فرایند طراحی، تصحیح و اجرای آن، «راهنمای عمل آزمون‌های نهایی» تدوین شده است. این راهنما با مشارکت جمعی از کارشناسان و صاحب‌نظران وزارت آموزش و پرورش تهیه شده است تا با ارائه رهنمودهای لازم، به آمادگی شما برای شرکت در این آزمون‌ها بیفزاید. توصیه می‌شود آن را به همراه اولیای خود به دقت مطالعه و در صورت نیاز به راهنمایی بیشتر در این زمینه به دبیران و مدیران محترم مدارس خود مراجعه نمایید.

برای یکایک شما عزیزان موفقیت و شادکامی آرزو داریم.

آزمون نهایی چه ویژگی‌هایی دارد و چرا برگزار می‌شود؟

«آزمون نهایی» آزمونی کتبی است که وزارت آموزش و پرورش به شکل سراسری و استاندارد در سطح ملی برگزار می‌کند. این آزمون برای تعیین میزان پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان طراحی و اجرا می‌شود. آزمون پیشرفت تحصیلی، میزان موفقیت دانش‌آموزان را در یادگیری موضوعات و محتواهای درسی بررسی و تعیین می‌کند و از این طریق، امکان ارتقای دانش‌آموزان به پایه تحصیلی یا دوره تحصیلی بالاتر را فراهم می‌سازد. از این رو، سوالات آزمون نهایی بر اساس اهداف و محتوای کتاب‌های درسی و در چارچوب آن‌ها طراحی می‌شود. سوالات آزمون‌های نهایی به گونه‌ای طراحی می‌شوند تا دانش‌آموزانی که در کلاس درس حضور فعال داشته و مطالب کتاب را به درستی فراگرفته‌اند، می‌توانند اطمینان خاطر داشته باشند که قادر به پاسخ‌گویی کامل به این سوالات خواهند بود.

نتایج آزمون‌های نهایی علاوه بر تعیین میزان پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان، به دبیران، مدیران مدارس، مجریان، برنامه‌ریزان و سیاست‌گذاران آموزش و پرورش نیز در تشخیص مسائل و مشکلات آموزش و پرورش و اصلاح آنها کمک خواهد کرد. یکی دیگر از کاربردهای نتایج آزمون‌های نهایی، ایجاد «سابقه تحصیلی» است که در کنار نتایج کنکور سراسری، در فرایند گزینش و پذیرش دانش‌آموزان برای ورود به مراکز آموزش عالی مورد استفاده

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

قرار می‌گیرد. منظور از سابقه تحصیلی، نمرات دروس عمومی و تخصصی در هر رشته تحصیلی در دوره دوم متوسطه است که آزمون آنها به شیوه سراسری و نهایی برگزار شده باشد.^۱
براین اساس، رتبه‌بندی داوطلبان ورود به مراکز آموزش عالی بر اساس «نمره کل» آنان انجام می‌شود که از دو قسمت تشکیل می‌شود:
۱- نمره سابقه تحصیلی: میانگین نمرات آزمون‌های نهایی است که توسط «مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش» (وابسته به وزارت آموزش و پرورش) به صورت سراسری برگزار می‌شود.
۲- نمره آزمون اختصاصی: (کنکور یا آزمون سراسری): میانگین وزنی نمرات دروس تخصصی آزمون سراسری (کنکور) است که «سازمان سنجش آموزش کشور» (وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری) مسئول برگزاری آن است.
سهم هر کدام از این نمرات در نمره کل به شرح جدول زیر است.^۲

جدول ۱: سهم سابقه تحصیلی، آزمون اختصاصی (سراسری) و دروس عمومی / تخصصی در نمره کل				
سال پذیرش	سال آزمون	پایه‌های تحصیلی	سابقه تحصیلی	
			عمومی	اختصاصی
۱۴۰۲-۱۴۰۳	۱۴۰۲	دوازدهم	۲۶٪	۱۴٪
			مجموع: ۴۰٪	
۱۴۰۳-۱۴۰۴	۱۴۰۳	دوازدهم	۲۸٪	۲۲٪
			مجموع: ۵۰٪	
۱۴۰۴-۱۴۰۵	۱۴۰۴	یازدهم	۳۰٪	۳۰٪
		دوازدهم	مجموع: ۶۰٪	
۱۴۰۵-۱۴۰۶	۱۴۰۵	دهم	۳۰٪	۳۰٪
		یازدهم	مجموع: ۶۰٪	
		دوازدهم		

۱- برای اطلاع از درس‌هایی که ارزشیابی آنها از طریق آزمون نهایی تعیین می‌گردد، به جدول پیوست مراجعه کنید.
۲- درصدهای فوق، مصوب جلسه شماره ۳۲ (فوق العاده) تاریخ ۱۴۰۱/۰۶/۱۵ شورای سنجش و پذیرش دانشجو است. این درصد ها مرتبط با گروه‌های آزمایشی اصلی و سهم سابقه تحصیلی در گروه‌های آزمایشی هنر و زبان‌های خارجی متفاوت است. همچنین توجه داشته باشید که معیار سنجش سوابق تحصیلی، تراز کسب شده براساس نمرات است، نه خود نمره. پس اگر در یک آزمون نمره خوبی کسب نکردهاید، نگران نباشید؛ زیرا ممکن است تمام دانش‌آموزان به دلیل ضریب سختی بالای پرسش در آن درس، عملکرد خوبی نداشته باشند و این موضوع باعث شود در نهایت، تراز شما نسبت به سایرین مطلوب باشد.

برای شرکت در آزمون نهایی و موفقیت در آن چگونه آماده شویم؟

برای موفقیت در آزمون نهایی، کتاب‌های درسی خود را دقیق و کامل مطالعه کنید. به این منظور همه محتوای کتاب درسی از جمله متن‌ها، فعالیت‌ها، تصاویر، سؤالات، آزمایش‌ها، نمودارها، تمرین‌ها و... را بیاموزید، بطوری‌که مطمئن شوید همه مفاهیم موجود در کتاب درسی را درک کرده‌اید و پاسخ سؤالات و مسائل طرح شده در کتاب درسی را به‌درستی یاد گرفته‌اید.

محتوای هر کتاب درسی؛ اهداف شناختی، نگرشی و مهارتی معینی را دنبال می‌کند که برآیند آنها، شایستگی‌های معینی هستند که دانش‌آموزان در فرایند یاددهی یادگیری آن کتاب به دست می‌آورند. در حالی‌که بخش قابل توجهی از این شایستگی‌ها از طریق آزمون‌های مستمر و در طول سال تحصیلی ارزشیابی می‌شوند، آزمون‌های نهایی عمدتاً بر ارزشیابی اهداف شناختی کتاب‌های درسی تمرکز دارند. به بیان دیگر، نظام آموزشی از اهداف نگرشی و مهارتی و شایستگی‌های پایه که لازمه تربیت نسل آگاه و توانمند است، چشم‌پوشی نمی‌کند، بلکه تأکید دارد که این اهداف و شایستگی‌ها باید در آزمون‌های مستمر و با مرجعیت دبیران و اولیای مدرسه به‌طور جدی پیگیری شوند.

به‌منظور تبیین شفاف اهدافی که آزمون‌های نهایی بر اساس آنها طراحی می‌شود، جدول‌هایی با عنوان «جدول اهداف، محتوا و ارزشیابی» به تفکیک پایه‌های تحصیلی و کتاب‌های درسی تدوین شده است. این جدول‌ها به شما کمک می‌کنند تا هنگام مطالعه درس‌ها، ارتباط میان محتوای آنها با اهداف را درک کنید. کشف رابطه میان اهداف و محتوای هر درس به معنای دست‌یافتن به نقشه آن درس است. این نقشه همچون چراغ و نورافکنی مسیر صحیح یاددهی یادگیری درس را به شما نشان می‌دهد. هر درس مانند بدن انسان، جسم (متن‌ها، شکل‌ها، جدول‌ها و...) و روحی (مفهوم‌ها و معناهایی) دارد. نقشه درس به شما کمک می‌کند که این دورا در ارتباط با هم درک کنید تا مطالعه و یادگیری برای شما معنادار، شیرین و دلپذیر شود.

در این جداول، محتوا و بارم هر درس متناسب با هر کدام از این اهداف نیز تعیین شده است. در بارم‌بندی درس‌ها، ملاحظات و توضیحاتی درباره بایدها و نبایدهای آن درس ذکر شده است. بااطلاع از بارم و ملاحظات هر درس، می‌توانید زمان مطالعه و برنامه‌ریزی فعالیت‌های یادگیری خود را مدیریت کنید. توجه داشته باشید که دبیران محترم نیز هنگام آموزش، طراحی و تصحیح آزمون‌ها بر اساس همین اهداف و اولویت‌ها عمل می‌کنند.

فرایند طراحی و تصحیح آزمون‌های نهایی چگونه است؟

الف) سؤالات چگونه طراحی می‌شوند؟

طراحی سؤالات آزمون‌های نهایی چند روز قبل از برگزاری آزمون، در قرنطینه و امنیت کامل و با کمک گروهی از دبیران باتجربه در مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش، با همکاری معاون آموزش متوسطه و نمایندگان دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی متوسطه نظری انجام می‌شود.

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

ب) سؤالات آزمون نهایی چگونه سؤالاتی هستند؟

انواعی از سؤالات در آزمون نهایی قابل طرح‌اند که برخی از آنها بدین قرارند:

- « مشابه آنها در قالب‌های گوناگونی مانند فعالیت، تمرین، خود را بیاز مایید و خودارزیابی در کتاب‌های درسی آمده‌اند
- « در چارچوب محتوای کتاب هستند، اما می‌توانند عیناً همان پرسش‌های موجود کتاب درسی نباشند.
- « ممکن است که بیش از یک راه حل و یک جواب داشته باشند؛ پس دانش‌آموزان می‌توانند پاسخ‌های متفاوتی به آنها بدهند.
- « می‌توانند داده محور و شاهد محور باشند. در این نوع سؤالات، دانش، داده‌ها و اطلاعات موردنیاز در اختیار دانش‌آموز قرار داده می‌شود تا با بررسی آنها به سؤالات پاسخ دهد.
- « دانش‌آموزان را به تأمل و تفکر بیشتر ترغیب و به آنها کمک می‌کنند تا یادگیری خود را به موقعیت جدید تعمیم دهند.
- « به دانش‌آموزان کمک می‌کنند تا درک قویتری از یک موضوع داشته باشند و با موضوعات دیگر یا دنیای واقعی ارتباط برقرار کنند.
- « دانش‌آموزان را تشویق می‌کنند تا با استفاده از دانش و مهارت‌های خود، موضوع را در سطح عمیق‌تری بررسی کنند.
- « نمی‌توان با بله و خیر یا یک پاسخ ساده و چندکلمه‌ای به آنها پاسخ داد، بلکه از دانش‌آموزان می‌خواهند تا نظرات و دلایل خود را ارائه کنند.
- « تنها دانسته‌های دانش‌آموزان را اندازه نمی‌گیرند، بلکه مطالب جدیدی به آنها یاد می‌دهند تا بتوانند نقاط قوت و ضعف خود را بشناسند، یادگیری خود را نظارت و هدایت کنند و از این طریق احساس رشد و عاملیت را در آنها تقویت می‌کنند.
- « در قالب‌های متفاوتی مانند کوتاه پاسخ، درست / نادرست، کشف ارتباط و تشریحی ارائه می‌شوند .

ج) برگه‌های آزمون نهایی چگونه تصحیح می‌شوند؟

پس از برگزاری آزمون و پیش از ارسال پاسخ برگ‌ها به مصححان، راهنمای تصحیح سؤالات که توسط طراحان سؤال آماده شده، در اختیار ناظران دفتر تألیف کتاب‌های درسی و دبیرخانه راهبری آن درس قرار می‌گیرد تا از نظر میزان دقت و جامعیت پاسخ‌ها، بررسی شوند. راهنمای تصحیح باید به گونه‌ای باشد که هر گونه جواب صحیحی را، حتی اگر در کتاب درسی نباشد، در برگیرد تا دانش‌آموزانی که با خلاقیت و ادبیات خاص خود به سؤالات پاسخ صحیح می‌دهند، نمره کامل بگیرند.

کار تصحیح پاسخ برگ‌های آزمون نهایی به صورت الکترونیکی و بلافاصله پس از تأیید راهنمای تصحیح، توسط مصححین آغاز می‌شود. در این روش، بر اساس شیوه‌نامه مربوط، پاسخ برگ شرکت‌کنندگان، اسکن و در سامانه بارگذاری می‌شود. سپس سربرگ پاسخ برگ‌ها که حاوی مشخصات شرکت‌کنندگان است، توسط سامانه جدا و پاسخ برگ‌ها برای مصححان مستقر در یکی از استان‌های کشور (به جز استان محل تحصیل شرکت‌کننده) ارسال و دو بار توسط دو مصحح مستقل نمره‌گذاری (تصحیح) می‌شود. در صورتی که اختلاف نمرات این دو مصحح، یک نمره یا کم‌تر باشد، میانگین نمرات آنها توسط سامانه محاسبه و به عنوان نمره نهایی ثبت و اگر اختلاف نمره دو مصحح بیش از یک نمره باشد، پاسخ‌نامه به مصحح سوم ارجاع داده می‌شود.

تمامی این فرآیند دقیق و زمان‌بر برای آن است که حقی از هیچ دانش‌آموزی تزییع نشود و نمره کسب شده، نمره واقعی دانش‌آموز باشد.

آزمون نهایی چگونه برگزار می‌شود؟ مقررات آزمون‌های نهایی کدامند؟

مکان و زمان آزمون

آزمون نهایی در حوزه آزمون برگزار خواهد شد و احتمالاً هر حوزه آزمون، مختص یک رشته تحصیلی است. از این رو امکان دارد دانش‌آموزی در دبیرستان خودش آزمون نهایی بدهد (در این صورت عوامل اجرایی خارج از کادر آموزشی مدرسه انتخاب می‌شوند). یا به مدرسه دیگری در همان ناحیه برود. آزمون مطابق با برنامه اعلام شده برگزار می‌شود. در حوزه آزمون نیم ساعت قبل از شروع آزمون بسته خواهد شد و شرکت‌کنندگان باید پیش از آن در مدرسه حضور داشته باشند.

کارت ورود به جلسه آزمون

قبل از شروع آزمون، برای دانش‌آموزان کارت ورود به جلسه صادر می‌شود. شرکت‌کنندگان باید در زمان مقرر با مراجعه به سامانه «my.medu.ir» این کارت را دریافت کنند. دانش‌آموزان در جلسه آزمون باید این کارت را با خود به همراه داشته باشند. تاریخ و ساعت آزمون و آدرس حوزه روی این کارت درج شده است. همچنین لازم است دانش‌آموزان در هنگام ورود به جلسه، مدرک شناسایی عکس‌دار به همراه داشته باشند و در صورتیکه دانش‌آموزی به دلیل شرایط سنی، مدرک شناسایی عکس‌دار نداشته باشد، کارت ورود به جلسه آزمون وی توسط مدیر مدرسه محل تحصیل تأیید شود.

برگزاری آزمون

پس از اتمام طراحی سؤالات، فایل سؤالات به صورت رمزنگاری شده برای رؤسای حوزه‌های برگزاری آزمون نهایی سراسر کشور ارسال می‌شود. کد و رمز سؤالات، دقیقی قبل از آغاز آزمون به رؤسای حوزه‌های اجرا، ارسال می‌شود و تا زمان تکثیر سؤالات نیز برای جلوگیری از افشای سؤالات، اتاقی با عنوان قرنطینه تکثیر با حضور یکی از همکاران از نیم ساعت قبل از شروع فرآیند آزمون در نظر گرفته شده و در این مدت همکار مذکور به هیچ وسیله ارتباطی دسترسی نخواهد داشت. فایل سؤالی که رئیس حوزه دریافت و بارگیری کرده است، در سیستمی که آفلاین بوده و به اینترنت وصل نیست در اختیار همکار مستقر در قرنطینه قرار می‌گیرد. سپس همکار مذکور پاکت پلمب شده‌ی رمز بازگشایی سؤال را از رئیس حوزه دریافت و پس از کنترل، به تعداد شرکت‌کنندگان تکثیر و داخل پاکت قرار داده و پس از پلمب، برای انتقال به سالن برگزاری آزمون به منشی تحویل می‌دهد. در نهایت در انظار عمومی و با تأیید دانش‌آموزان، پاکت‌های پلمب شده سؤالات، بازگشایی و برگه‌ها توزیع می‌شوند. لذا تا لحظه‌ای که پاکت سؤالات باز نشود، به جز فرد یا افرادی که در قرنطینه هستند، هیچ کسی از سؤالات باخبر نیست.

غیبت در آزمون

برای غیبت غیر موجه در آزمون‌های نهایی نمره صفر منظور خواهد شد و چنانچه دانش‌آموزی در آزمون‌های نهایی غیبت موجه داشته باشد آن درس از درس‌های وی حذف خواهد شد (غیبت در آزمون نهایی خرداد ماه (موجه یا غیر موجه)، به منزله درج نمره خام صفر در محاسبه نمره کل سابقه

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

تحصیلی است). دانش آموزان دارای غیبت موجه یا غیر موجه باید با رعایت سایر شرایط مجدداً آن درس یا درس‌ها را انتخاب نمایند و به صورت نهایی امتحان دهند. لازم به ذکر است که تنها نمره خرداد ماه به عنوان سابقه تحصیلی محسوب خواهد شد.

ترمیم نمره

متقاضیان می‌توانند برای ایجاد سابقه و ترمیم نمره، دروس مورد نظر خود را صرفاً در نوبت خرداد ماه انتخاب و در آزمون مربوط شرکت نمایند. (از نوبت امتحانی خرداد ماه ۱۴۰۲ و پس از آن، سابقه تحصیلی صرفاً شامل نتایج آزمون‌های نوبت خرداد ماه می‌باشد). هر متقاضی صرفاً یک بار مجاز به ایجاد سابقه و یک بار ترمیم نمره برای هر عنوان درسی می‌باشد. برای داوطلبانی که در آزمون ترمیم نمره دروس سوابق تحصیلی شرکت می‌کنند (در یک درس دارای چند نمره می‌باشند) بیشترین نمره تراز هر درس برای محاسبه نمره کل سابقه تحصیلی لحاظ می‌شود.

تخلّفات

فعالیت‌هایی نظیر: همراه داشتن جزوه، یادداشت و وسایل غیرمجاز (تلفن همراه، بی‌سیم، ساعت هوشمند، وسایل ارتباط الکترونیکی، دستگاه‌های حافظه دار، اسلحه (سرد و گرم) و...) در جلسه آزمون، علامتگذاری در برگه پاسخ‌نامه، تقلب، رد و بدل کردن یادداشت، تعویض اوراق آزمون یا پاسخ برگ‌های مربوط، امحا و پاره کردن پاسخ‌برگ‌ها توسط دانش‌آموز، بیرون بردن برگه امتحانی، اخلال در نظم جلسه، خرید یا فروش سؤالات آزمون یا پاسخ آن‌ها، تبانی با داوطلبان یا افراد خارج از حوزه، افشای سؤالات آزمون یا تلاش در جهت دستیابی و افشای آن‌ها و... تخلف محسوب می‌شود و قانون برای هر کدام، مجازاتی تعیین کرده است!

تبصره «تک‌ماده»

اگر دانش‌آموزی از مجموع دروس نهایی دوره دوم متوسطه در ۴ عنوان درسی، نمره ۷ کسب کند؛ یعنی در این چهار درس حد نصاب نمره قبولی را به دست نیاورد، در صورتی که معدل کل وی کمتر از ۱۰ نباشد، می‌تواند از تبصره یا همان تک ماده استفاده کند و از دوره متوسطه دوم فارغ التحصیل شود.

توصیه‌های لازم

- ۱- یاد خداوند آرام بخش دلهاست، کمک گرفتن از او و تلاوت آیاتی چند از قرآن کریم می‌تواند آرامش را به شما هدیه دهد.
- ۲- پاسخ برگ‌ها شخصی‌سازی می‌شوند و دارای رمزیننه (بارکد) مخصوص شما بوده و برای تصحیح الکترونیکی اسکن می‌شوند. از مخدوش نمودن بارکد، علامتگذاری و نوشتن در سربرگ‌ها، تا نمودن، مچاله نمودن، پاره یا مرطوب کردن آن اکیداً خودداری کنید.

۱- جهت اطلاع از تمامی تخلّفات و مجازات‌های مربوط می‌توانید به قانون رسیدگی به تخلّفات و جرائم در آزمون‌های سراسری، مصوب ۱۳۸۴/۰۷/۰۶ مجلس شورای اسلامی و بخشنامه شمول قانون مذکور به آزمون‌های نهایی به شماره ۱۴۰۰/۱۴۰۰/۲۸ تاریخ ۱۴۰۲/۰۲/۱۴ در پایگاه اطلاع رسانی مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش به آدرس Aee.medu.gov.ir مراجعه فرمایید.

۳- در آزمون سعی کنید سؤالات را با دقت بخوانید و زیر قسمت‌های مهم سؤال خط بکشید. مثلاً آیا سؤال، سرعت را بر اساس کیلومتر بر ساعت می‌خواهد یا متر بر ثانیه.

۴- در حین آزمون اگر متوجه شدید قادر به پاسخ دادن به سؤالی نیستید، بهتر است به سراغ سؤالات بعدی بروید تا زمان را از دست ندهید.

۵- اگر سؤال، وقت‌گیر بود؛ در کنار آن (در برگه سؤالات) علامت ضربدر بزنید و ابتدا سؤال هایی را که برایتان آسان هستند، پاسخ دهید و بعد بر روی سؤال وقت‌گیر تمرکز کنید.

۶- سعی کنید پاسخ‌نامه، تمیز و خوانا باشد تا به علت بدخطی و نامنظم بودن، تصحیح‌کننده، پاسخ شما را اشتباه تشخیص ندهد.

۷- در پاسخ به سؤالات، از روشهای موجود در کتاب درسی به طور کامل و دقیق استفاده کنید و از به کارگیری روش‌های تستی و کنکوری پرهیزید.

۸- در سؤالات محاسباتی، دور جواب آخر خط بکشید.

۹- در پایان آزمون پاسخ‌های خود را دوباره بررسی کنید و برای ترک جلسه امتحان، عجله نکنید.

۱۰- اگر در جلسه امتحان دچار آشفتگی و اضطراب شدید، از تکنیک‌های وقفه‌آزمون استفاده کنید و برای چند دقیقه آزمون را رها کنید و کارهای زیر را انجام دهید:
« وضعیت نشستن خود را اصلاح کنید، چند ثانیه‌ای کف پاهای خود را کاملاً بر روی زمین قرار دهید و سعی کنید ستون فقرات خود را در وضعیت عمودی و صاف نگه دارید.

« نفس عمیق بکشید، سپس چند ثانیه نفس خود را نگه دارید و بعد به طور کامل، آرام بیرون دهید و تا سه بار تکرار کنید.

۱۱- توجه داشته باشید که نگاه کردن به دیگر دانش‌آموزان و نحوه عملکرد آنان (همانند سریع‌تر یا کندتر نوشتن آنان) می‌تواند موجب اضطراب در حین امتحان شود. بنابراین تمام توجه خود را بر برگه امتحانی خود متمرکز کنید تا آرامش بیشتری داشته باشید.

۱۲- حتماً وقت را در نظر بگیرید و زمان آزمون را مدیریت کنید.

۱۳- در امتحانات تشریحی قبل از پاسخ دادن به سؤالات با دقت فکر کنید. به این منظور:

« ابتدا نکات مهمی را که راجع به سؤالات به ذهنتان می‌رسد، در چرک‌نویس یادداشت کنید.

« این نکات را به ترتیب شماره‌گذاری کنید، سپس پاسخ‌ها را تنظیم و پاک‌نویس کنید.

۱۴- در پاسخ دادن به سؤالات از خودکار مشکی یا آبی (ترجیحاً خودکار مشکی) استفاده کنید. شکل‌ها را با دقت رسم کنید تا تصحیح‌کننده پاسخ برگ شما بتواند به سهولت آنها را بخواند.

۱۵- آوردن هرگونه برگه به عنوان چرک‌نویس یا یادداشت در جلسه آزمون ممنوع است. حوزه امتحانی این موارد را در اختیار شما قرار خواهد داد.

۱۶- با توجه به تصحیح اوراق آزمون نهایی بر اساس راهنمای تصحیح، سعی کنید تا مطالب را مطابق با کتاب درسی یاد بگیرید و از پاسخ دهی به سؤالات بر اساس روش‌های تستی و کنکوری خودداری نمایید.

۱۷- برخی از دانش‌آموزان به دلیل نبودن دروس عمومی در کنکور سراسری، مطالعه این دروس برای امتحان نهایی را به هفته‌های پایانی و منتهی به آزمون نهایی موکول می‌کنند که این روش به دلیل عدم فرصت کافی برای مطالعه مفهومی و شرکت در آزمون‌های تشریحی اشتباه می‌باشد.

۱۸- فاصله زمانی بین هر درس در برنامه آزمون نهایی بر اساس حجم و دشواری مطالب لحاظ خواهد شد، اما تعویق مطالعه و کسب آمادگی برای آزمون

نهایی به شب امتحان یا روزهای پایانی توصیه نمی‌گردد.
۱۹- در آزمون نهایی صرفاً پاسخ نهایی مد نظر نیست و هر قسمت از پاسخ یک سؤال، دارای نمره خاصی است. بنابراین به سؤالات پاسخ کامل دهید و از خلاصه نوشتن پرهیز نمایید.

۲۰- اما تا چه اندازه شما به صورت مفهومی درس می‌خوانید؟

« برای رسیدن به پاسخ این سوال، مواردی را که در حین مطالعه رعایت می‌کنید را با علامت ستاره (*) مشخص نمایید.

« هر جمله را با دقت و برای درک مفاهیم و اهداف آن می‌خوانم و کلمات کلیدی را پیدا و برجسته می‌کنم.

« برای درک بیشتر مفاهیم درسی مثال اضافه می‌زنم.

« مطالب درسی جدید را به آموخته‌های قبلی ربط می‌دهم.

« تفاوت‌ها و تشابه‌های بین موضوعات را تعیین می‌کنم.

« از یادداشت برداری و خلاصه نویسی استفاده می‌کنم.

« مطالب درسی را به زبان خودم بیان می‌کنم.

« با استفاده از شکل و نمودار مطالب مهم درسی را طبقه بندی می‌کنم.

« خودم را به جای طراح می‌گذارم و از آن مطالب سؤال طراح می‌کنم.

۲۱- حضور و غیاب به صورت الکترونیکی انجام می‌شود و در صورت تأخیر، برای دانش آموز غیبت ثبت خواهد شد.

۲۲- بیشترین تعداد غائبین در آزمون نهایی معمولاً مربوط به اولین آزمون است و علت آن تأخیر در رسیدن به حوزه به دلیل عدم اطلاع از آدرس دقیق آن است. لذا قبل از اولین آزمون حتماً یک بار به محل حوزه برگزاری آزمون مراجعه نمایید.

۲۳- پس از استقرار در صندلی، حتماً شماره کارت ورود به جلسه، شماره صندلی و شماره درج شده بر روی تمامی برگه‌های پاسخ برگ را با یکدیگر مطابقت دهید.

۲۴- پس از توزیع سؤالات، تعداد صفحات و تعداد سؤالات دریافتی و رشته - درس آزمون را کنترل تا برگه سؤالی را کم یا برگه سوالات رشته‌های دیگر را اشتباه‌ها دریافت نکرده باشید.

۲۵- چنانچه به هر دلیلی فضای کافی برای پاسخ‌گویی نداشتید و یا مشکلی برای پاسخ برگ ایجاد شد و نیاز به پاسخ برگ اضافی و یا تعویض پاسخ برگ داشتید؛ مراتب را سریعاً به مسئولین حوزه اطلاع دهید تا نسبت به ارائه پاسخ برگ اضافی مخصوص و شخصی سازی شده، اقدام لازم صورت پذیرد (این موضوع در صورت جلسه اجرای آزمون ثبت می‌شود). به هیچ عنوان از پشت پاسخ برگ‌ها برای پاسخ‌گویی استفاده ننمایید.

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

فارسی (۱)

دوره دوم متوسطه / پایه دهم نظری

علوم تجربی

ریاضی فیزیک

علوم و معارف اسلامی

ادبیات و علوم انسانی

۱۱۰۲۰۱

جدول هدف - محتوا و ارزشیابی کتاب درسی فارسی (۱)

پرسش‌های اساسی

- « ادبیات تعلیمی چیست و چه ویژگی‌هایی دارد؟
- « قلمروهای سه‌گانهٔ زبانی، ادبی و فکری چگونه می‌توانند به درک بهتر متون کمک کنند؟
- « ادبیات پایداری چیست و چه ویژگی‌هایی دارد؟
- « ادبیات غنایی چیست و چه ویژگی‌هایی دارد؟
- « سفرنامه، زندگی‌نامه، حسب حال و خاطره نگاشت‌ها چه ویژگی‌هایی دارند؟
- « ادبیات انقلاب اسلامی چیست و چه ویژگی‌هایی دارد؟
- « ادبیات حماسی چیست و چه ویژگی‌هایی دارد؟
- « ادبیات داستانی چیست و چه ویژگی‌هایی دارد؟
- « ادبیات جهان چیست و مطالعهٔ آن چه فایده‌هایی دارد؟
- « تحمیدیه‌ها و مناجات‌ها چه جایگاهی در ادبیات دارند؟

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

بارم بندی	سطوح شناختی ^۱				عنوان فصل (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی		دانشی				
	تحلیل	کار بستن	فهمیدن	یادآوردن			
۲/۵			*		فصل یکم: ادبیات تعلیمی	معنای واژگان و ترکیب‌های جدید متن را بیان می‌کند.	آشنایی با یکی از گونه‌های ادبی (ادبیات تعلیمی به عنوان یکی از منابع حکمت آفرین) و متون و مفاهیم مربوط به آن
			*			املاهای صحیح و آژه‌ها در بافتار متن را شناسایی می‌کند.	
			*	*		پیام‌های آموزشی و اخلاقی متون معاصر و کهن را شرح می‌دهد.	
	*			*		آموزه‌های درس را در قلمرو زبانی (دستور، واژه و املا) بررسی و تحلیل می‌کند.	
	*			*		آموزه‌های درس را در قلمرو ادبی (آرایه‌های ادبی و تاریخ ادبیات) بررسی و تحلیل می‌کند.	
	*			*		آموزه‌های درس را در قلمرو فکری (متن کاوی، درک و دریافت مفهوم جمله‌ها و مضمون یابی) بررسی و تحلیل می‌کند.	

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

۱. در هدف‌گذاری بالاترین سطح عملکرد در نظر گرفته شده است ولی این وضعیت نافی طراحی پرسش از سطوح پایین‌تر عملکردی نیست و طراح می‌تواند در سطوح پایین‌تر نیز پرسش طراحی کند.

بارم بندی	سطوح شناختی						عنوان فصل (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی				دانشی				
	تحلیل	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن	روندی	مفهومی			
۲،۲۵			*				* اولیه	معنای واژگان و ترکیب‌های جدید متن را بیان می‌کند.	آشنایی با یکی از گونه‌های ادبی (ادبیات پایداری یا ادب مقاومت) و متون و مفاهیم مربوط به آن
			*			*		املای صحیح واژه‌ها در بافتار متن را شناسایی می‌کند.	
			*		*			پیام‌های آموزشی، دینی و فرهنگی متون معاصر و کهن را شرح می‌دهد.	
	*				*			آموزه‌های درس را در قلمرو زبانی (دستور، واژه و املا) بررسی و تحلیل می‌کند.	
	*				*			آموزه‌های درس را در قلمرو ادبی (آرایه‌های ادبی و تاریخ ادبیات) بررسی و تحلیل می‌کند.	
	*				*			آموزه‌های درس را در قلمرو فکری (متن کاوی، درک و دریافت مفهوم جمله‌ها و مضمون یابی) بررسی و تحلیل می‌کند.	
				*			*	شعرهای بخش «شعر خوانی» را به خاطر می‌آورد.	

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

بارم بندی	سطوح شناختی						عنوان فصل (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی				دانشی				
	تحلیل	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن	روندی	مفهومی			
۲/۵			*				*	معنای واژگان و ترکیب‌های جدید متن را بیان می‌کند.	آشنایی با یکی از گونه‌های ادبی (ادبیات غنایی) و متون و مفاهیم مربوط به آن
			*			*		املای صحیح واژه‌ها در بافتار متن را شناسایی می‌کند.	
			*		*			پیام‌های آموزشی، دینی و عرفانی متون معاصر و کهن را شرح می‌دهد.	
	*				*			آموزه‌های درس را در قلمرو زبانی (دستور، واژه و املا) بررسی و تحلیل می‌کند.	
	*				*			آموزه‌های درس را در قلمرو ادبی (آرایه‌های ادبی و تاریخ ادبیات) بررسی و تحلیل می‌کند.	
	*				*			آموزه‌های درس را در قلمرو فکری (متن کاوی، درک و دریافت مفهوم جمله‌ها و مضمون یابی) بررسی و تحلیل می‌کند.	
				*			*	شعرهای بخش «شعر خوانی» را به خاطر می‌آورد.	

بارم بندی	سطوح شناختی				عنوان فصل (محتوا)			اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی		دانشی						
	تحلیل	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن	روندی	مفهومی	اولیه		
۲/۵			*				*	معنای واژگان و ترکیب‌های جدید متن را بیان می‌کند.	<p>آشنایی با گونه‌های ادبی سفرنامه، زندگی‌نامه، حسب حال و خاطره‌نگاشت و متون مربوط به آن</p> <p>ایجاد علاقه نسبت به فرهنگ محلی و فولکلور و آثار ادبی و زبانی منطقه ای</p>
			*			*		املاهای صحیح واژه‌ها در بافتار متن را شناسایی می‌کند.	
			*		*			پیام‌های آموزشی، اخلاقی و تربیتی متون معاصر و کهن را شرح می‌دهد.	
	*				*			آموزه‌های درس را در قلمرو زبانی (دستور، واژه و املا) بررسی و تحلیل می‌کند.	
	*				*			آموزه‌های درس را در قلمرو ادبی (آرایه‌های ادبی و تاریخ ادبیات) بررسی و تحلیل می‌کند.	
	*				*			آموزه‌های درس را در قلمرو فکری (متن کاوی، درک و دریافت مفهوم جمله‌ها و مضمون یابی) بررسی و تحلیل می‌کند.	

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

بارم بندی	سطوح شناختی				عنوان فصل (محتوا)			اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی		دانشی						
	تحلیل	کار بستن	فهمیدن	یادآوردن	روندی	مفهومی	اولیه		
۲/۵			*				*	معنای واژگان و ترکیب‌های جدید متن را بیان می‌کند.	آشنایی با یکی از گونه‌های ادبی (ادبیات انقلاب اسلامی) و متون و مفاهیم مربوط به آن ایجاد نگرش مثبت نسبت به ارزش‌های انقلابی و اسلامی و تقویت رفتارهای میهن‌دوستانه
			*			*		املای صحیح واژه‌ها در بافتار متن را شناسایی می‌کند.	
			*		*			پیام‌های آموزشی، ارزشی و اخلاقی متون معاصر را شرح می‌دهد.	
	*				*			آموزه‌های درس را در قلمرو زبانی (دستور، واژه و املا) بررسی و تحلیل می‌کند.	
	*				*			آموزه‌های درس را در قلمرو ادبی (آرایه‌های ادبی و تاریخ ادبیات) بررسی و تحلیل می‌کند.	
	*				*			آموزه‌های درس را در قلمرو فکری (متن کاوی، درک و دریافت مفهوم جمله‌ها و مضمون یابی) بررسی و تحلیل می‌کند.	

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

بارم بندی	سطوح شناختی				دانشی			عنوان فصل (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی				اولیه	مفهومی	روندی			
	تحلیل	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن						
۲/۵			*				*	فصل ششم: ادبیات حماسی	معنای واژگان و ترکیب‌های جدید متن را بیان می‌دهد.	آشنایی با یکی از گونه‌های ادبی (ادبیات حماسی) و متون و مفاهیم مربوط به آن تقویت روحیه ایثار و مبارزه و رفتارهای میهن دوستانه و نگرش مثبت نسبت به ارزش‌های دلاورانه
			*			*			املای صحیح واژه‌ها در بافتار متن را شناسایی می‌کند.	
			*		*				پیام‌های آموزشی متون معاصر و کهن را شرح می‌دهد.	
	*				*				آموزه‌های درس را در قلمرو زبانی (دستور، واژه و املا) بررسی و تحلیل می‌کند.	
	*				*				آموزه‌های درس را در قلمرو ادبی (آرایه‌های ادبی و تاریخ ادبیات) بررسی و تحلیل می‌کند.	
	*				*				آموزه‌های درس را در قلمرو فکری (متن کاوی، درک و دریافت مفهوم جمله‌ها و مضمون یابی) بررسی و تحلیل می‌کند.	
				*			*		شعرهای بخش «شعر خوانی» را به خاطر می‌آورد.	

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

بارم بندی	سطوح شناختی						عنوان فصل (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی				دانشی				
	تحلیل	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن	روندی	مفهومی			
۲/۵			*					معنای واژگان و ترکیب‌های جدید متن را بیان می‌کند.	آشنایی با یکی از گونه‌های ادبی (ادبیات داستانی) و متون و مفاهیم مربوط به آن ایجاد علاقه نسبت به فرهنگ محلی و فولکلور و آثار ادبی و زبانی منطقه ای
			*			*		املای صحیح واژه‌ها در بافتار متن را شناسایی می‌کند.	
			*			*		پیام‌های آموزشی متون معاصر و کهن را شرح می‌دهد.	
			*		*			تمثیل و عناصر داستان را در متون کهن و معاصر شناسایی می‌کند.	
	*				*			آموزه‌های درس را در قلمرو زبانی (دستور، واژه و املا) بررسی و تحلیل می‌کند.	
	*				*			آموزه‌های درس را در قلمرو ادبی (آرایه‌های ادبی و تاریخ ادبیات) بررسی و تحلیل می‌کند.	
	*				*			آموزه‌های درس را در قلمرو فکری (متن کاوی، درک و دریافت مفهوم جمله‌ها و مضمون یابی) بررسی و تحلیل می‌کند.	

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

بارم بندی	سطوح شناختی				دانشی			عنوان فصل (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی									
	تحلیل	کار بستن	فهمیدن	یادآوردن	روندی	مفهومی	اولیه			
۲/۲۵			*				*	فصل هشتم: ادبیات جهان	معنای واژگان و ترکیب‌های جدید متن را بیان می‌کند.	آشنایی با ادبیات جهان و متون مربوط به آن آشنایی با افکار مشاهیر، اندیشه‌های ملل و آثار برجسته و شخصیت‌های مشهور ادبیات جهان مطالعه تطبیقی آثار ادبی ایران و سنجش محتوای آنها با نمونه آثار جهان
			*			*			املاي صحیح واژه‌ها در بافتار متن را شناسایی می‌کند.	
			*		*				پیام‌های آموزشی، ارزشی و اخلاقی متون ادبیات جهان را شرح می‌دهد.	
	*				*				آموزه‌های درس را در قلمرو زبانی (دستور، واژه و املا) بررسی و تحلیل می‌کند.	
	*				*				آموزه‌های درس را در قلمرو ادبی (آرایه‌های ادبی و تاریخ ادبیات) بررسی و تحلیل می‌کند.	
	*				*				آموزه‌های درس را در قلمرو فکری (متن کاوی، درک و دریافت مفهوم جمله‌ها و مضمون یابی) بررسی و تحلیل می‌کند.	
۰/۵			*				*	ستایش و نیایش	معنای واژگان و ترکیب‌های جدید متن را بیان می‌دهد.	آشنایی با ادبیات تحمیدیه و مناجات و متون و مفاهیم مربوط به آن تقویت علاقه و برقراری ارتباط صمیمانه و عاطفی با کردگار
			*			*			املاي صحیح واژه‌ها در بافتار متن را شناسایی می‌کند.	
			*		*				پیام‌های آموزشی، ارزشی و اخلاقی متون ستایش و نیایش را شرح می‌دهد.	

ملاحظات:

- معنای واژه‌ها و پرسش‌های دستور در «بافت متن» پرسیده شود.
- در املای واژه‌ها «تشدید» اهمیت املایی ندارد.
- گسسته یا پیوسته نویسی واژه‌هایی که ساخت ترکیبی دارند (مانند کتاب‌خانه یا کتابخانه)، یکسان است و اهمیت املایی ندارد.
- پرسش‌های مباحث دستوری و آرایه‌های ادبی فقط از متن درس‌های کتاب طراحی شود. از روان‌خوانی‌ها، شعرخوانی‌ها و گنج حکمت‌ها پرسش دستور و آرایه ادبی طراحی نشود.
- پرسش‌های مرتبط با بخش حفظ شعر در نوبت خرداد، شهریور و دی ماه به تمامی «شعرخوانی»های کتاب اختصاص یابد.
- در حفظ شعر، جای خالی به یک مصراع یا یک بیت اختصاص یابد و صرفاً یک واژه مدنظر نباشد.
- روان‌خوانی‌ها، شعرخوانی‌ها و گنج حکمت‌ها با هدف پرورش مهارت‌های خواندن، ایجاد نشاط، آشنایی با متون مختلف و مهم‌تر از همه پرورش فرهنگ مطالعه و کتاب‌خوانی در ساختار کتاب گنجانده شده‌اند؛ لذا در ارزشیابی از این متون صرفاً به معنا و املای واژگان و قلمرو فکری آنها بسنده شود.
- بارم هر فصل می‌تواند حداکثر تا ۵/۰ نمره نسبت به بارم‌بندی جدول تغییر کند.
- پرسش‌های آزمون نوبت دوم و شهریور از کل کتاب به نسبت ۱۰ نمره (نوبت اول) و ۱۰ نمره (نوبت دوم) و بر مبنای درصد سطوح عملکردی جدول زیر طراحی شود:

ردیف	قلمروها	موضوع‌ها	نمره	درصد سطوح عملکردی
۱	زبانی (۷ نمره)	معنی واژه	۱	یادآوردن ۱۵-۲۰ درصد فهمیدن ۳۵-۴۰ درصد کار بستن ۲۵-۳۰ درصد تحلیل ۱۵-۲۰ درصد
		املای واژه	۲	
		دستور	۴	
۲	ادبی (۵ نمره)	آرایه‌های ادبی	۳	
		تاریخ ادبیات	۱	
		حفظ شعر	۱	
۳	فکری (۸ نمره)	درک مطلب	۴	
		مفهوم و معنی نثر	۲	
		معنی و مفهوم نظم	۲	
جمع نمره			۲۰	۱۰۰

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

۱۱۰۲۰۳

علوم و فنون ادبی (۱)

دوره دوم متوسطه / پایه دهم نظری

علوم تجربی

ریاضی فیزیک

علوم و معارف اسلامی

ادبیات و علوم انسانی

جدول هدف - محتوا و ارزشیابی کتاب درسی علوم و فنون (۱)

پرسش‌های اساسی

- « متن چیست و انواع آن کدام است؟
- « روش‌های ارزیابی و شناخت متن چیست؟
- « چه عواملی باعث تاثیرگذاری بیشتر شعر می‌شود؟
- « وزن و آهنگ‌های گوناگون، چه تاثیری بر فضای حاکم بر شعر دارند؟
- « عوامل موثر بر لحن شعر کدامند؟
- « بدیع لفظی چیست؟
- « واج آرایبی و واژه آرایبی چیست؟
- « تکرار چگونه باعث زیبایی کلام می‌شود؟
- « زبان ایرانیان پیش از اسلام چه مشخصه‌هایی داشته است؟
- « زبان ایرانیان در قرن‌های اولیه هجری چه مشخصه‌هایی داشته است؟
- « اوضاع ادبی، فکری و فرهنگی قرن‌های اولیه هجری چگونه بوده است؟
- « عوامل رشد و گسترش زبان و ادب فارسی در قرن‌های چهارم و پنجم چیست؟
- « راه‌های تشخیص موسیقی شعر چیست؟
- « چگونه می‌توان وزن یک شعر را با تقطیع به ارکان پیدا کرد؟
- « سجع چیست و انواع آن کدامند؟
- « سجع چگونه باعث زیبایی کلام می‌شود؟
- « سبک در اصطلاح ادبی چیست؟
- « سبک خراسانی چه ویژگی‌هایی دارد؟
- « سبک دوره سامانی، غزنوی و سلجوقی چه ویژگی‌هایی دارند؟
- « چهره‌های شاخص این دوره چه کسانی هستند؟

- « موضوعات عمده این دوره چه چیزهایی هستند؟
« چگونه می‌توان وزن یک شعر را به دست آورد؟
« موازنه چیست؟
« ترصیح چیست؟
« تفاوت موازنه و ترصیح چیست؟
« موازنه و ترصیح چگونه باعث زیبایی کلام می‌شوند؟
« سبک عراقی چه ویژگی‌هایی دارد؟
« چهره‌های شاخص این دوره چه کسانی هستند؟
« موضوعات عمده این دوره چه چیزهایی هستند؟
« نثر موزون و فنی چه ویژگی‌هایی دارند؟
« سبک دوره اول و دوره دوم چه تفاوت‌هایی با هم دارند؟
« قافیه و ردیف چیست؟
« قواعد قافیه چیست؟
« قافیه و ردیف چه تاثیری در افزایش موسیقی شعر دارند؟
« انواع قافیه‌ها کدامند؟
« شعر سنتی و نواز نظر قافیه و ردیف چه تفاوت‌هایی دارند؟
« جناس چیست؟
« نواع جناس کدامند؟
« جناس و تکرار چه تفاوتی با هم دارند؟
« جناس و اشتقاق چه تفاوتی با هم دارند؟
« آرایه جناس چگونه باعث زیبایی کلام می‌شود؟

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

پایه بندی	سطوح شناختی						عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی				دانشی				
	تحلیل	کار بستن	فهمیدن	یادآوردن	روندی	مفهومی			
مبانی تحلیل متن، تاریخ ادبیات و سبک شناسی: ۴-نمره، موسیقی شعر: ۶-نمره؛ زیبایی شناسی: ۶-نمره؛ نقد و تحلیل نظم و نثر: ۴-نمره				*		*	درس یکم: مبانی تحلیل متن	شعر را از نثر تشخیص می‌دهد.	آشنایی با متن بررسی متن از سه دیدگاه زبان، ادبیات و فکر (قلمروهای زبانی، ادبی و فکری)
			*			*		شیوه صحیح خوانش شعر و نثر را درک می‌کند.	
	*				*			نکات زبانی متن را شناسایی و بررسی می‌کند.	
	*				*			نکات ادبی متن را شناسایی و بررسی می‌کند.	
	*				*			نکات فکری متن را شناسایی و بررسی می‌کند.	
			*		*			مفاهیم متن را تبیین می‌کند.	
	*				*			متن‌های گوناگون را از منظر قلمروهای سه گانه زبانی، ادبی و فکری با هم مقایسه می‌کند.	

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

پارامتری	سطوح شناختی						عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی			دانشی					
	تحلیل	کار بستن	فهمیدن	یادآوردن	روندی	مفهومی			
				*			*	درس دوم: عوامل تأثیرگذار در شعر فارسی عوامل تأثیرگذار در شعر فارسی را بیان می‌کند. آهنگ و موسیقی شعر (مهم‌ترین عامل تأثیرگذاری) را درک و دریافت می‌کند. وزن و آهنگ ضربی، تند، کوبنده و حماسی شعر را درک و دریافت می‌کند. متون مختلف را از لحاظ آهنگ و موسیقی مقایسه و بررسی می‌کند. عواطف و حس و حال حاکم بر فضای شعر را بررسی می‌کند. در مورد تأثیر وزن و آهنگ در انتقال احساس در شعر اظهار نظر می‌کند.	● آشنایی با سازه‌ها و عوامل تأثیرگذار در شعر
			*			*			
			*			*			
	*				*				
	*				*				
	*				*				
				*			*	درس سوم: واج‌آرایی، واژه‌آرایی مفهوم بدیع لفظی را بیان می‌کند. آرایه‌های واج‌آرایی (در صامت‌ها و مصوت‌ها) و واژه‌آرایی را در متون گوناگون شناسایی می‌کند. در مورد تأثیر واج‌آرایی و واژه‌آرایی در موسیقی متن اظهار نظر می‌کند.	● آشنایی با بدیع لفظی (آرایه‌های واج‌آرایی و واژه‌آرایی)
			*			*			
	*				*				

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

پارامتری	سطوح شناختی				عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی			دانشی			
	تحلیل	کار بستن	فهمیدن				
			*			ریشهٔ زبان فارسی را بیان می‌کند.	<ul style="list-style-type: none"> ● آشنایی با پیشینهٔ زبان فارسی امروز ● آشنایی با تاریخ ادبیات پیش از اسلام و قرن‌های اولیهٔ هجری
		*		*	زبان‌های ایرانی (فارسی باستان، فارسی میانه و فارسی نو) را طبقه‌بندی می‌کند.		
		*	*		تفاوت‌ها و سیر تحول زبان فارسی (در شعر و نثر) از دورهٔ باستان تا نورا درک و دریافت می‌کند.		
			*		پیشینهٔ زبان فارسی نو یا فارسی دری را بیان می‌کند.		
		*		*	وقایع و حوادث مهم سیاسی و اجتماعی سه قرن اول هجری، قرن چهارم و نیمهٔ اول قرن پنجم را بیان می‌کند.		
		*		*	اوضاع ادبی، فکری و فرهنگی سه قرن اول هجری، قرن چهارم و نیمهٔ اول قرن پنجم را بیان می‌کند.		
		*		*	انواع ادبی رایج در سه قرن اول هجری، قرن چهارم و نیمهٔ اول قرن پنجم را طبقه‌بندی می‌کند.		
		*		*	لفظ، قالب و محتوای آثار شاعران و نویسندگان مشهور سه قرن اول هجری، قرن چهارم و نیمهٔ اول قرن پنجم را طبقه‌بندی می‌کند.		
			*		برخی از چهره‌ها و آثار معروف سه قرن اول هجری، قرن چهارم و نیمهٔ اول قرن پنجم را بیان می‌کند.		

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

پارامتری	سطوح شناختی				عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی			دانشی			
	تحلیل	کار بستن	فهمیدن				
				*		موسیقی شعر را تشخیص می‌دهد.	<ul style="list-style-type: none"> ● آشنایی با پاره‌های کلام و لزوم هماهنگی میان آن‌ها
		*			*	شعر را به پاره‌های هماهنگ موسیقایی تقسیم می‌کند.	
				*		واج، حرف و هجا را تشخیص می‌دهد.	
			*		*	انواع واج‌ها را طبقه‌بندی می‌کند.	
		*			*	شعر را به هجاهای تشکیل‌دهنده تجزیه می‌کند و بارعایت قواعد عروضی بازنویسی می‌کند.	
		*			*	شعر را با خط عروضی می‌نویسد.	
		*			*	انواع هجاها را در تقطیع شعر علامت‌گذاری می‌کند.	
				*	*	مفهوم سجع را بیان می‌کند.	<ul style="list-style-type: none"> ● آشنایی با آرایه سجع و انواع آن
				*	*	نثر مسجع را تشخیص می‌دهد.	
			*		*	سجع و انواع آن (متوازی، متوازن، مطرف) را در نثر و شعر شناسایی می‌کند.	
			*		*	تأثیر سجع در ایجاد موسیقی در نثر و افزایش موسیقی در شعر را درک می‌کند.	
	*				*	درباره ارزش موسیقایی سجع در زیباتر شدن شعر و نثر اظهار نظر می‌کند.	

پارامتری	سطوح شناختی						عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی			دانشی					
	تحلیل	کار بستن	فهمیدن	یادآوردن	روندی	مفهومی			
				*			درس هفتم: سبک و سبک شناسی (سبک خراسانی)	مفهوم سبک را بیان می‌کند.	<ul style="list-style-type: none"> ● آشنایی با سبک و سبک‌شناسی ● آشنایی با سبک خراسانی (شعر) ● آشنایی با سبک دوره سامانی، غزنوی و سلجوقی (نثر)
				*				طبقه‌بندی سبک شعر از دیدگاه ارسطو و بهار را بیان می‌کند.	
				*				طبقه‌بندی سبک نثر فارسی از دیدگاه بهار را بیان می‌کند.	
				*				ویژگی‌های سبکی شعر دوره اول (خراسانی) را بیان می‌کند.	
	*				*			شعر سبک خراسانی را در قلمروهای زبانی، ادبی و فکری بررسی و تجزیه و تحلیل می‌کند.	
				*				ویژگی‌های سبکی نثر دوره اول (سامانی، غزنوی و سلجوقی) را بیان می‌کند.	
	*				*			متون نثر سبک سامانی، غزنوی و سلجوقی را در قلمروهای زبانی، ادبی و فکری کالبدشکافی می‌کند.	
			*			*	درس هشتم: وزن شعر فارسی	مفهوم وزن شعر و علم عروض را درک می‌کند.	<ul style="list-style-type: none"> ● آشنایی با وزن شعر فارسی
		*			*			شعر را با خط عروضی می‌نویسد.	
		*			*			شعر را به ارکان عروضی و هجاهای تشکیل‌دهنده آن (با رعایت نکات لازم) تقطیع می‌کند.	
		*			*			وزن شعر را استخراج می‌کند.	

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

پارامتری	سطوح شناختی				عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی			دانشی			
	تحلیل	کار بستن	فهمیدن				
			*		*	مفهوم موازنه و ترصیح را درک می‌کند.	● آشنایی با آرایه‌های موازنه و ترصیح
			*		*	موازنه و ترصیح را در شعر و نثر شناسایی می‌کند.	
	*				*	موازنه و ترصیح را از همدیگر تفکیک می‌کند.	
	*			*		دربارۀ ارزش موسیقایی موازنه و ترصیح در زیباتر شدن کلام اظهار نظر می‌کند.	
			*		*	عوامل تحول، پیشرفت و گسترش زبان و ادبیات فارسی در قرن سوم تا میانه قرن پنجم را درک می‌کند.	● آشنایی با زبان و ادبیات فارسی در سده‌های پنجم و ششم و ویژگی‌های سبکی شعر فارسی را در سده‌های پنجم و ششم در سه قلمرو زبانی، ادبی و فکری بررسی می‌کند. مراکز ادبی مهم سده‌های پنجم و ششم را بیان می‌کند. شاعران شاخص این دوره (سده‌های پنجم و ششم) را نام می‌برد. موضوعات شعری این دوران (سده‌های پنجم و ششم) را بیان می‌کند. شعر دوره اول (سبک خراسانی) را با شعر دوره دوم (سبک عراقی) مقایسه می‌کند. ویژگی‌های سبک نثر این دوره (سده‌های پنجم و ششم) را بیان می‌کند. انواع نثر فارسی سده‌های پنجم و ششم را طبقه‌بندی می‌کند. متون نثر سبک موزون و فنی را تجزیه و تحلیل و کالبدشکافی می‌کند. نثر دوره اول (سبک سامانی، غزنوی و سلجوقی) را با نثر دوره دوم (نثر موزون و فنی) مقایسه می‌کند.
			*		*	وضعیت زبان فارسی در سده‌های پنجم و ششم را بیان می‌کند.	
	*			*		ویژگی‌های سبکی شعر فارسی را در سده‌های پنجم و ششم در سه قلمرو زبانی، ادبی و فکری بررسی می‌کند.	
			*		*	مراکز ادبی مهم سده‌های پنجم و ششم را بیان می‌کند.	
			*		*	شاعران شاخص این دوره (سده‌های پنجم و ششم) را نام می‌برد.	
			*		*	موضوعات شعری این دوران (سده‌های پنجم و ششم) را بیان می‌کند.	
	*			*		شعر دوره اول (سبک خراسانی) را با شعر دوره دوم (سبک عراقی) مقایسه می‌کند.	
			*		*	ویژگی‌های سبک نثر این دوره (سده‌های پنجم و ششم) را بیان می‌کند.	
			*		*	انواع نثر فارسی سده‌های پنجم و ششم را طبقه‌بندی می‌کند.	
	*			*		متون نثر سبک موزون و فنی را تجزیه و تحلیل و کالبدشکافی می‌کند.	
	*			*		نثر دوره اول (سبک سامانی، غزنوی و سلجوقی) را با نثر دوره دوم (نثر موزون و فنی) مقایسه می‌کند.	

بارم‌بندی	سطوح‌شناختی				عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی			دانشی			
	تحلیل	کار بستن	فهمیدن				
			*		*	مفهوم قافیه و ردیف در شعر را درک می‌کند.	<ul style="list-style-type: none"> آشنایی با قافیه و ردیف و کاربرد آن‌ها در شعر سنتی و نو و مفاهیم مربوط به آنها
			*	*		قافیه و ردیف را در شعر شناسایی می‌کند.	
			*	*		حروف مشترک قافیه را شناسایی می‌کند.	
			*	*		قواعد قافیه را بیان می‌کند و در شعر شناسایی می‌کند.	
		*		*		برای یک بیت شعر، قافیه‌های جدید پیشنهاد می‌دهد.	
			*	*		قافیهٔ درونی و ذوقافیتین را شناسایی می‌کند.	
			*	*		قافیه را در شعر نو شناسایی می‌کند.	
	*			*		شعر نو را از شعر سنتی تمیز می‌دهد.	
	*			*		در مورد تأثیر وزن و قافیه در شعر اظهار نظر می‌کند.	
			*	*		مفهوم جناس را درک می‌کند.	<ul style="list-style-type: none"> آشنایی با جناس و انواع آن
			*	*		انواع جناس (همسان و ناهمسان) را در متون گوناگون شناسایی می‌کند.	
	*			*		آرایه جناس همسان را از آرایه تکرار تمیز می‌دهد.	
	*			*		آرایه جناس و آرایه سجع را از همدیگر تمیز می‌دهد.	
	*			*		جناس را از اشتقاق تمیز می‌دهد.	
	*			*		دربارهٔ ارزش موسیقایی جناس در زیباتر شدن شعر و نثر اظهار نظر می‌کند.	

ملاحظات:

- در نمره‌گذاری پرسش‌های هر فصل، به تنوع موضوعی و تعداد درس‌ها توجه شود.
- پرسش‌های بخش نقد و تحلیل نظم و نثر، بر اساس ساختار ارائه شده در بخش تحلیل فصل تنظیم شود.
- پرسش‌های آزمون نوبت دوم و شهریور از کل کتاب به نسبت ۱۰ نمره (نوبت اول) و ۱۰ نمره (نوبت دوم) طراحی شود.
- بارم بندی پرسش‌ها و درصد سطوح عملکردی آزمون نهایی علوم و فنون ادبی بر اساس جدول بارم بندی علوم و فنون ادبی (۱)، پایه دهم، سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ است.

ردیف	موضوع	نمره	درصد سطوح عملکردی
۱	مبانی تحلیل متن تاریخ ادبیات سبک‌شناسی	۴	یادآوردن ۱۵-۲۰ درصد فهمیدن ۳۰-۳۵ درصد کار بستن ۳۰-۳۵ درصد تحلیل ۱۵-۲۰ درصد
۲	موسیقی شعر	۶	
۳	زیبایی‌شناسی	۶	
۴	نقد و تحلیل نظم و نثر	۴	
	جمع	۲۰	۱۰۰

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

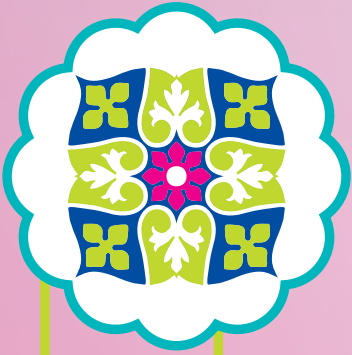
ریاضی فیزیک

علوم تجربی

۱۱۰۲۰۴

دین و زندگی (۱)

دوره دوم متوسطه / پایه دهم نظری

علوم تجربی

ریاضی فیزیک

علوم و معارف اسلامی

ادبیات و علوم انسانی

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

جدول هدف - محتوا و ارزشیابی کتاب درسی دین و زندگی (۱)

پرسش‌های اساسی

- « هدفمند بودن جهان به چه معناست و دلیل آن چیست؟
- « هدف انسان با سایر موجودات چه تفاوت‌هایی دارد؟
- « منشاء اختلاف انسان‌ها در انتخاب هدف چیست؟
- « معیارهای انتخاب اهداف اصلی چیست؟
- « برترین هدف برای یک انسان کدام است و دلیل انتخاب آن به عنوان هدف اصلی چیست؟
- « سرمایه‌های انسان در مسیر قرب به خداوند کدامند؟ و هر یک از این سرمایه‌ها چگونه به انسان در این مسیر کمک می‌کنند؟
- « موانع انسان در مسیر قرب به خداوند کدامند؟
- « چه ارتباطی میان سرمایه‌های انسان و هدف زندگی او وجود دارد؟
- « موانع رسیدن به قرب الهی چیست؟ و این موانع چگونه انسان را از مسیر قرب الهی باز می‌دارند؟
- « دیدگاه معتقدان به معاد نسبت به مرگ چگونه است؟
- « اعتقاد به معاد چه آثاری را در زندگی انسان به دنبال دارد؟
- « دیدگاه منکران معاد نسبت به مرگ چگونه است؟
- « انکار معاد چه آثاری در زندگی انسان دارد؟
- « چرا باید به خبر انبیاء درباره آخرت توجه کنیم و آن را جدی بگیریم؟
- « امکان وجود معاد به چه معناست و چه دلایلی برای آن وجود دارد؟
- « ضرورت وجود معاد به چه معناست و چه دلایلی برای اثبات آن وجود دارد؟
- « عالم برزخ چه ویژگی‌هایی دارد؟
- « چه نشانه‌هایی برای اثبات آگاه بودن انسان در عالم برزخ وجود دارد؟
- « نشانه‌های ارتباط میان عالم برزخ با دنیا کدام‌اند؟
- « در مرحله اول و دوم قیامت چه حوادثی رخ می‌دهد؟
- « روند برپایی محکمه عدل الهی چگونه است؟
- « شاهدان اعمال انسان در قیامت چه کسانی هستند؟

- « نیکوکاران در جهان آخرت چه جایگاهی دارند؟
 « جایگاه مجرمان و ظالمان در جهان آخرت چگونه است؟
 « رابطه اعمال دنیایی با جزا و پاداش اخروی چگونه است؟
 « حرکت در مسیر قرب الهی نیازمند چه برنامه‌ها و اقداماتی است؟
 « چرا داشتن الگو برای حرکت در مسیر قرب الهی ضروری است؟
 « آیا پیشوایانی که در ۱۴۰۰ سال گذشته زندگی کرده‌اند، می‌توانند برای انسان امروزی الگو قرار گیرند؟
 « ارزش هر انسان به چه چیز بستگی دارد؟
 « آثار محبت به خداوند چیست؟
 « چه ارتباطی میان عمل به دستورات الهی و محبت او وجود دارد؟
 « تولی و تبری چه ارتباطی با محبت الهی دارد؟
 « تقوا به چه معناست؟ و با انجام چه کارهایی می‌توانیم به آن دست یابیم؟
 « اعمال و عبارات‌های نماز چگونه تقوا را در درون انسان تقویت می‌کند؟
 « چه اعمالی موجب از بین رفتن آثار نماز یا کاهش این آثار می‌شود؟
 « چه چیزهایی در اسلام نجس شمرده شده است؟
 « روزه چگونه موجب تقویت تقوا می‌شود؟
 « چه کارهایی موجب باطل شدن روزه می‌شود؟
 « روزه شخص مسافر چگونه خواهد بود؟
 « آراستگی به چه معناست و انواع آن کدام‌اند؟
 « پیشوایان دین چه توصیه‌هایی در خصوص آراستگی داشتند؟
 « آیا مقبولیت یک نیاز طبیعی است؟ چگونه می‌توان به این نیاز پاسخ مثبت داد؟
 « عفاف به چه معناست و چه ارتباطی با آراستگی و مقبولیت دارد؟
 « چرا خصلت ارزشمند عفاف در وجود زنان از ارزش بیشتری برخوردار است؟
 « آیا در قرآن کریم و همچنین روایات، در خصوص موضوع عفاف و حجاب دستوری وجود دارد؟
 « آیا حجاب زنان موجب محدودیت آنان از حضور در اجتماع و یا موجب سلب آزادی می‌شود؟
 « آیا حجاب مختص مسلمانان است؟

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

بارم بندی	سطوح شناختی						عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی			دانشی					
	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن	روندی	مفهومی	اولیه			
بارم دروس اول و دوم در مجموع دو نمره است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد.			*		*		درس اول: هدف زندگی	- آگاهی از هدفمند بودن جهان آفرینش - آگاهی از علت تمایز اهداف انسان از سایر موجودات - شناخت اهداف اصلی و فرعی زندگی و معیار تشخیص آنها - شناخت هدف جامع و اصلی زندگی	آشنایی با هدف زندگی
بارم دروس اول و دوم در مجموع دو نمره است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد.			*		*		درس دوم: پرواز	- آشنایی با اهمیت خودشناسی - آشنایی با سرمایه‌های خاص انسان از جمله تعقل و تفکر، قدرت انتخاب، شناخت خیر و گرایش به آن، شناخت شر و بیزاری از آن، وجدان و وجود پیامبران و امامان - درک ارتباط میان سرمایه‌های انسان و هدف زندگی او - آشنایی با دو مانع رسیدن به خداوند یعنی شیطان و نفس اماره	آشنایی با ویژگی‌های خاص انسان
بارم دروس سوم و چهارم در مجموع سه و نیم نمره است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد.		*			*		درس سوم: پنجره ای به روشنائی	- آگاهی از دیدگاه معتقدان به معاد - آشنایی با آثار اعتقاد به معاد - آگاهی از دیدگاه منکران معاد - آشنایی با آثار انکار معاد	آشنایی با دیدگاه معتقدان به معاد و منکران معاد

۱- دانش چگونه انجام دادن کارهاست که شامل دانش مهارت‌ها، فنون، روش‌ها و معیارهای تعیین زمان استفاده از روش‌های مناسب است.
۲- در مواردی که بخش «فهمیدن» علامت خورده است، طراحان سؤال می‌توانند از سطح پایین‌تر یعنی سطح یادآوردن نیز سؤال طراحی کنند.

بارم بندی	سطوح شناختی						عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی			دانشی					
	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن	روندی	مفهومی	اولیه			
بارم دروس سوم و چهارم در مجموع سه و نیم نمره است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد.			*		*		درس چهارم: آینده روشن	- آگاهی از اهمیت توجه به مسئله معاد - آشنایی با دلایل امکان معاد - آشنایی با دلایل ضرورت معاد	آشنایی با دلایل امکان و ضرورت معاد
بارم دروس پنجم و ششم در مجموع دو و نیم نمره است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد.		*			*		درس پنجم: منزلگاه بعد	- آگاهی از معنای برزخ - آشنایی با ویژگی‌های عالم برزخ - آشنایی با نسبت میان دنیا و عالم برزخ	آشنایی با جهان برزخ
بارم دروس پنجم و ششم در مجموع دو و نیم نمره است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد.			*		*		درس ششم: واقعه بزرگ	- آشنایی با حوادث مرحله اول و دوم قیامت - آگاهی از نحوه برپایی محکمه الهی	آشنایی با قیامت و مراحل وقوع آن

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

بارم بندی	سطوح شناختی						عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی			دانشی					
	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن	روندی	مفهومی	اولیه			
بارم دروس هفتم و هشتم در مجموع سه و نیم نمره است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد.			*		*		درس هفتم: فرجام کار	- آشنایی با جایگاه نیکوکاران و گناهکاران در جهان آخرت - آشنایی با نسبت عمل انسان در دنیا با پاداش و کیفر در قیامت	آگاهی از سرانجام نیکوکاران و گناهکاران در آخرت
بارم دروس هفتم و هشتم در مجموع سه و نیم نمره است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد.			*		*		درس هشتم: آهنگ سفر	- آشنایی با مراحل چهارگانه برنامه ریزی در جهت رسیدن به هدف اصلی زندگی - آگاهی از ضرورت الگوداشتن در مسیر قرب الهی - فهم عدم تغییر ارزش های فطری در گذر زمان	آشنایی با نحوه برنامه ریزی در جهت قرب الهی
بارم دروس نهم و دهم در مجموع پنج نمره است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد.			*		*		درس نهم: دوستی با خدا	- آگاهی از این که ارزش انسان به نوع محبوب های وی بستگی دارد. - آشنایی با سه اثر محبت داشتن به خدا	آشنایی با محبت خداوند و اثرات آن

بارم بندی	سطوح شناختی						عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی			دانشی					
	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن	روندی	مفهومی	اولیه			
بارم دروس نهم و دهم در مجموع پنج نمره است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد.		*			*		درس دهم: یاری از نماز و روزه	- آشنایی با حقیقت تقوا - آشنایی با نقش نماز و روزه در تقویت تقوا - آگاهی از اعمالی که موجب از بین رفتن آثار نماز می‌شود - آشنایی با برخی از احکام نجاسات و احکام روزه	آشنایی با نقش نماز و روزه در تقویت تقوا
بارم دروس یازده و دوازده در مجموع سه و نیم نمره است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد.			*		*		درس یازدهم: فضیلت آراستگی	- آشنایی با معنای آراستگی و انواع آن و شناختن آن به عنوان یک فضیلت دینی - آشنا شدن با چگونگی کسب مقبولیت از راه‌های صحیح - شناخت معنای عفاف - شناخت رابطه میان آراستگی و مقبولیت با عفاف	آگاهی از اهمیت همراهی دو میل درونی آراستگی و مقبولیت با عفاف
بارم دروس یازده و دوازده در مجموع سه و نیم نمره است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد.		*			*		درس دوازدهم: زیبایی پوشیدگی	- آشنایی با ضرورت حجاب و احکام آن از منظر قرآن و روایات - آشنا شدن با پاسخ برخی سؤالات در خصوص حجاب و ارتباط آن با آزادی و حضور در اجتماع - آگاهی از تأکید همه ادیان به مسأله حجاب	آشنایی با رابطه عفاف و حجاب

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

ملاحظات:

پيامبر به هنگام فرستادن معاذ بن جبل به سوی یمن برای دعوت مردم به دین خدا فرمودند: «یا مُعَاذُ بَشِيرٌ وَ لَاتَنْفِرُ، يَسْرُرٌ وَ لَاتَعَسِّرُ.» ای معاذ! بشارت بده و تنفر ایجاد نکن، امور را سهل و آسان گیر و از سخت‌گیری پرهیز کن. (سیره ی ابن هشام، ج ۴ ص ۲۳۷). این فرمایش حضرت باید سرلوحه همه کسانی قرار گیرد که به شکل‌های گوناگون در امر آموزش دین نقش دارند؛ از مولفان کتاب‌های دینی گرفته تا معلمان و طراحان سؤالات امتحانات.

از این رو، نباید آموزش درس دینی و در نهایت ارزشیابی آن، عاملی جهت گریزان شدن دانش‌آموزان از دین و تنفر آنان گردد؛ نباید با طراحی سؤالات معماگونه و مبهم، حلاوت دین را در کام دانش‌آموزان تلخ کنیم و با سخت‌گیری‌های بی مورد زمینه اضطراب را، آن هم در درس دینی، فراهم کنیم. با توجه به این نکته:

شایسته است آزمون درس دینی که سالهاست در جدول امتحانات، به عنوان اولین آزمون دانش‌آموزان برگزار می‌شود، به گونه ای طراحی شود که آرامش و آسودگی خاطر دانش‌آموزان را در اولین روز امتحانات به دنبال داشته باشد و شروعی خوب و آرامش بخش برای سایر آزمون‌های آنان قرار گیرد.

شایسته است به هنگام طراحی سؤالات به این نکته توجه داشته باشیم که قرار است این سؤالات را دانش‌آموزانی در دورترین و محروم‌ترین نقاط کشور با کمترین امکانات آموزشی پاسخ دهند، دانش‌آموزانی که بسیاری از آنان دبیر تخصصی این درس را نداشته‌اند و تنها با تکیه بر مطالعه خود در این آزمون شرکت می‌کنند.

شایسته است به این نکته توجه کنیم که دانش‌آموزان پایه دهم، امسال برای اولین بار با امتحانات نهایی مواجه می‌شوند و از قبل آمادگی و تجربه لازم را برای این امتحانات ندارند و از این جهت بایستی سؤالات امتحانات نهایی در این پایه با نهایت لطافت و ظرافت طراحی شود.

نکات مهم در طراحی سؤالات:

۱. تعداد سؤالات آزمون حداقل دوازده سؤال و حداکثر بیست سؤال می‌باشد و طراحی سؤالاتی بیشتر از این مقدار که موجب خستگی و اضطراب دانش‌آموزان می‌شود، ممنوع است.

۲. شانزده نمره از سؤالات در سطح ساده (یادآوری) طراحی شوند و فقط چهار نمره از سؤالات در سطح بالاتر (فهمیدن) طراحی گردند. (این بخش‌ها در جدول با علامت ستاره مشخص شده‌اند)

۳. قالب طراحی سؤالات و بارم آنها به شکل زیر خواهد بود:

* ده نمره سؤالات تشریحی (با بارم حداقل یک و حداکثر دو برای هر سؤال). لازم به ذکر است که سه نمره از این ده نمره به سؤالات مرتبط با آیات و احادیث اختصاص می‌یابد.

* چهار نمره سؤالات کوتاه پاسخ (با بارم حداقل نیم و حداکثر یک برای هر سؤال)،

* یک و نیم نمره سؤالات چهارگزینه‌ای،

* یک و نیم نمره سؤالات صحیح و غلط،

* یک نمره تعریف اصطلاحات،

* دو نمره سؤالات داده محور (سؤالات داده محور سؤالاتی هستند که متنی از کتاب به دانش‌آموزان داده می‌شود و از آنها خواسته می‌شود با مطالعه و دقت در متن، به سؤالات طراحی شده از آن پاسخ دهند).

توجه: طراحی سؤالات جاخالی ممنوع است

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

۱۱۰۲۰۵

دین و زندگی (۱)

دوره دوم متوسطه / پایه دهم نظری

علوم تجربی

ریاضی فیزیک

علوم و معارف اسلامی

ادبیات و علوم انسانی

جدول هدف - محتوا و ارزشیابی کتاب درسی دین و زندگی (۱)

پرسش‌های اساسی

- « هدفمند بودن جهان به چه معناست و دلیل آن چیست؟
- « هدف انسان با سایر موجودات چه تفاوت‌هایی دارد؟
- « منشاء اختلاف انسان‌ها در انتخاب هدف چیست؟
- « معیارهای انتخاب اهداف اصلی چیست؟
- « برترین هدف برای یک انسان کدام است و دلیل انتخاب آن به عنوان هدف اصلی چیست؟
- « سرمایه‌های انسان در مسیر قرب به خداوند کدامند؟ و هر یک از این سرمایه‌ها چگونه به انسان در این مسیر کمک می‌کنند؟
- « موانع انسان در مسیر قرب به خداوند کدامند؟
- « چه ارتباطی میان سرمایه‌های انسان و هدف زندگی او وجود دارد؟
- « موانع رسیدن به قرب الهی چیست؟ و این موانع چگونه انسان را از مسیر قرب الهی باز می‌دارند؟
- « چه نشانه‌ها و دلایلی در خصوص اثبات بعد غیرمادی انسان یا همان روح وجود دارد؟
- « چرا نمی‌توان خود ثابت انسان (روح) را از ویژگی‌های بعد جسمانی انسان دانست؟
- « روح انسان چه ویژگی‌هایی دارد؟
- « دیدگاه معتقدان به معاد نسبت به مرگ چگونه است؟
- « اعتقاد به معاد چه آثاری را در زندگی انسان به دنبال دارد؟
- « دیدگاه منکران معاد نسبت به مرگ چگونه است؟
- « انکار معاد چه آثاری در زندگی انسان دارد؟
- « چرا باید به خبر انبیاء درباره آخرت توجه کنیم و آن را جدی بگیریم؟
- « امکان وجود معاد به چه معناست و چه دلایلی برای آن وجود دارد؟
- « ضرورت وجود معاد به چه معناست و چه دلایلی برای اثبات آن وجود دارد؟
- « عالم برزخ چه ویژگی‌هایی دارد؟
- « چه نشانه‌هایی برای اثبات آگاه بودن انسان در عالم برزخ وجود دارد؟
- « نشانه‌های ارتباط میان عالم برزخ با دنیا کدام‌اند؟
- « نیکوکاران در جهان آخرت چه جایگاهی دارند؟

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

- « جایگاه مجرمان و ظالمان در جهان آخرت چگونه است؟
 « رابطه اعمال دنیایی با جزا و پاداش اخروی چگونه است؟
 « حرکت در مسیر قرب الهی نیازمند چه برنامه‌ها و اقداماتی است؟
 « چرا داشتن الگو برای حرکت در مسیر قرب الهی ضروری است؟
 « آیا پیشوایی که در ۱۴۰۰ سال گذشته زندگی کرده‌اند، می‌توانند برای انسان امروزی الگو قرار گیرند؟
 « توکل کردن بر خدا به چه معناست و چه آثار و برکاتی برای انسان دارد؟
 « شرایط توکل حقیقی چیست؟
 « چرا زمان جوانی توکل ضرورت بیشتری می‌یابد؟
 « ارزش هر انسان به چه چیز بستگی دارد؟
 « آثار محبت به خداوند چیست؟
 « چه ارتباطی میان عمل به دستورات الهی و محبت او وجود دارد؟
 « تولی و تبری چه ارتباطی با محبت الهی دارد؟
 « تقوا به چه معناست؟ و با انجام چه کارهایی می‌توانیم به آن دست یابیم؟
 « اعمال و عبارت‌های نماز چگونه تقوا را در درون انسان تقویت می‌کند؟
 « چه اعمالی موجب از بین رفتن آثار نماز یا کاهش این آثار می‌شود؟
 « چه چیزهایی در اسلام نجس شمرده شده است؟
 « روزه چگونه موجب تقویت تقوا می‌شود؟
 « چه کارهایی موجب باطل شدن روزه می‌شود؟
 « روزه شخص مسافر چگونه خواهد بود؟
 « آراستگی به چه معناست و انواع آن کدام‌اند؟
 « پیشوایان دین چه توصیه‌هایی در خصوص آراستگی داشتند؟
 « آیا مقبولیت یک نیاز طبیعی است؟ چگونه می‌توان به این نیاز پاسخ مثبت داد؟
 « عفاف به چه معناست و چه ارتباطی با آراستگی و مقبولیت دارد؟
 « چرا خصلت ارزشمند عفاف در وجود زنان از ارزش بیشتری برخوردار است؟
 « آیا در قرآن کریم و همچنین روایات، در خصوص موضوع عفاف و حجاب دستوری وجود دارد؟
 « آیا حجاب زنان موجب محدودیت آنان از حضور در اجتماع و یا موجب سلب آزادی می‌شود؟
 « آیا حجاب مختص مسلمانان است؟

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

نام بنی	سطوح شناختی						عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی			دانشی					
	کارستن	فهمیدن	یادآوردن	روندی	مفهومی	اولیه			
بارم دروس اول تا سوم در مجموع سه نمره است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد			*		*		درس اول: هدف زندگی	<ul style="list-style-type: none"> آگاهی از هدفمند بودن جهان آفرینش آگاهی از علت تمایز اهداف انسان از سایر موجودات شناخت اهداف اصلی و فرعی زندگی و معیار تشخیص آنها شناخت هدف جامع و اصلی زندگی 	آشنایی با هدف زندگی
بارم دروس اول تا سوم در مجموع سه نمره است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد			*		*		درس دوم: پرواز	<ul style="list-style-type: none"> آشنایی با اهمیت خودشناسی آشنایی با سرمایه‌های خاص انسان از جمله قدرت تعقل و تفکر، قدرت انتخاب، شناخت خیر و گرایش به آن، شناخت شر و بی‌زاری از آن، وجدان و وجود پیامبران و امامان درک ارتباط میان سرمایه‌های انسان و هدف زندگی او آشنایی با دو مانع رسیدن به خداوند یعنی شیطان و نفس اماره 	آشنایی با ویژگی‌های خاص انسان
بارم دروس اول تا سوم در مجموع سه نمره است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد		*			*		درس سوم: خود حقیقی	<ul style="list-style-type: none"> آگاهی از دو بعدی بودن وجود انسان آشنایی با نشانه‌های وجود روح در انسان شناخت روح به عنوان سرمنشأ ویژگی‌های خاص انسانی 	شناخت بعد غیرمادی وجود انسان (روح) به عنوان خود حقیقی

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

۱. دانش چگونه انجام دادن کارهاست که شامل دانش مهارت‌ها، فنون، روش‌ها و معیارهای تعیین زمان استفاده از روش‌های مناسب است.
۲. در مواردی که بخش «فهمیدن» علامت خورده است، طراحان سؤال می‌توانند از سطح پایین‌تر یعنی سطح یادآوردن نیز سؤال طراحی کنند.

بارم بندی	سطوح شناختی						عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی			دانشی					
	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن	روایی	مفهومی	اولیه			
بارم دروس چهار و پنج در مجموع دوونیم نمره است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد		*			*		درس چهارم: پنجره ای به روشنایی	<ul style="list-style-type: none"> آگاهی از دیدگاه معتقدان به معاد آشنایی با آثار اعتقاد به معاد آگاهی از دیدگاه منکران معاد آشنایی با آثار انکار معاد 	آشنایی با دیدگاه معتقدان به معاد و منکران معاد
بارم دروس چهار و پنج در مجموع دوونیم نمره است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد			*		*		درس پنجم: آینه روشن	<ul style="list-style-type: none"> آگاهی از اهمیت توجه به مساله معاد آشنایی با دلایل امکان معاد آشنایی با دلایل ضرورت معاد 	آشنایی با دلایل امکان و ضرورت معاد
بارم دروس شش و هفت در مجموع دو و نیم نمره است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد		*			*		درس هشتم: منزله بعد	<ul style="list-style-type: none"> آگاهی از معنای برزخ آشنایی با ویژگی‌های عالم برزخ آشنایی با نسبت میان دنیا و عالم برزخ 	آشنایی با جهان برزخ
بارم دروس شش و هفت در مجموع دوونیم نمره است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد			*		*		درس هفتم: واقعه بزرگ	<ul style="list-style-type: none"> آشنایی با حوادث مرحله اول و دوم قیامت آگاهی از نحوه برپایی محکمه الهی 	آشنایی با قیامت و مراحل وقوع آن

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

بارم بندی	سطوح شناختی						عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی			دانشی					
	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن	روایی	مفهومی	اولیه			
بارم دروس هشت و نه در مجموع سه و نیم نمره است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد			*		*		درس هشتم: فرجام کار	- آشنایی با جایگاه نیکوکاران و گناهکاران در جهان آخرت - آشنایی با نسبت عمل انسان در دنیا با پاداش و کیفر در قیامت	آگاهی از سرانجام نیکوکاران و گناهکاران در آخرت
بارم دروس هشت و نه در مجموع سه و نیم نمره است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد			*		*		درس نهم: آهنگ سفر	- آشنایی با مراحل چهارگانه برنامه ریزی در جهت رسیدن به هدف اصلی زندگی - آگاهی از ضرورت الگوداشتن در مسیر قرب الهی - فهم عدم تغییر ارزش‌های فطری در گذر زمان	آشنایی با نحوه برنامه ریزی در جهت قرب الهی
بارم دروس ده، یازده و دوازده در مجموع پنج نمره است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد		*			*		درس دهم: اعتماد بر او	- آشنایی با معنای توکل کردن به خدا - آشنایی با آثار و نتایج توکل به خدا - آشنایی با شرایط توکل حقیقی	آشنایی با معنای توکل حقیقی
بارم دروس ده، یازده و دوازده در مجموع پنج نمره است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد			*		*		درس یازدهم: دوستی با خدا	- آگاهی از این که ارزش انسان به نوع محبوب‌های وی بستگی دارد. - آشنایی با سه اثر محبت داشتن به خدا	آشنایی با محبت خداوند و اثرات آن

بارم بندی	سطوح شناختی						عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی			دانشی					
	کارستن	فهمیدن	یادآوردن	روندی	مفهومی	اولیه			
بارم دروس ده، یازده و دوازده در مجموع پنج نمره است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد		*			*		درس دوازدهم: یاری از نماز و روزه	<ul style="list-style-type: none"> آشنایی با حقیقت تقوا آشنایی با نقش نماز و روزه در تقویت تقوا آگاهی از اعمالی که موجب از بین رفتن آثار نماز می‌شود آشنایی با برخی از احکام نجاسات و احکام روزه 	آشنایی با نقش نماز و روزه در تقویت تقوا
بارم دروس سیزده و چهارده در مجموع سه و نیم نمره است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد			*		*		درس سیزدهم: فضیلت آراستگی	<ul style="list-style-type: none"> آشنایی با معنای آراستگی و انواع آن و شناختن آن به عنوان یک فضیلت دینی آشنا شدن با چگونگی کسب مقبولیت از راه‌های صحیح شناخت معنای عفاف شناخت رابطه میان آراستگی و مقبولیت با عفاف 	آگاهی از اهمیت همراهی دو میل درونی آراستگی و مقبولیت با عفاف
بارم دروس سیزده و چهارده در مجموع سه و نیم نمره است و نحوه اختصاص آن به طراح سؤال بستگی دارد		*			*		درس چهاردهم: زیبایی پوشیدگی	<ul style="list-style-type: none"> آشنایی با ضرورت حجاب و احکام آن از منظر قرآن و روایات آشنا شدن با پاسخ برخی سؤالات در خصوص حجاب و ارتباط آن با آزادی و حضور در اجتماع آگاهی از تأکید همه ادیان به مساله حجاب 	آشنایی با رابطه عفاف و حجاب

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

ملاحظات:

پیامبر به هنگام فرستادن معاذ بن جبل به سوی یمن برای دعوت مردم به دین خدا فرمودند: «یا مُعَاذُ بَشِّرْ وَ لَا تُنْفِرْ، يَبَشِّرْ وَ لَا تُعَسِّرْ.» ای معاذ! بشارت بده و تنفر ایجاد نکن، امور را سهل و آسان گیر و از سخت‌گیری پرهیز کن. (سیره ابن هشام، ج ۴ ص ۲۳۷). این فرمایش حضرت باید سرلوحه همه کسانی قرار گیرد که به شکل‌های گوناگون در امر آموزش دین نقش دارند؛ از مؤلفان کتاب‌های دینی گرفته تا معلمان و طراحان سؤالات امتحانات. از این رو، نباید آموزش درس دینی و در نهایت ارزشیابی آن، عاملی جهت گریزان شدن دانش‌آموزان از دین و تنفر آنان گردد؛ نباید با طراحی سؤالات معماگونه و مبهم، حلاوت دین را در کام دانش‌آموزان تلخ کنیم و با سخت‌گیری‌های بی‌مورد زمینه اضطراب مخاطبان خود را از درسی که وظیفه انتقال آموزه‌های دینی را دارد، فراهم کنیم. با توجه به این نکته:

شایسته است آزمون درس دینی که سال‌هاست در جدول امتحانات، به عنوان اولین آزمون دانش‌آموزان برگزار می‌شود، به گونه‌ای طراحی شود که آرامش و آسودگی خاطر دانش‌آموزان را در اولین روز امتحانات به دنبال داشته باشد و شروعی خوب و آرامش بخش برای سایر آزمون‌های آنان قرار گیرد. **شایسته است** به هنگام طراحی سؤالات به این نکته توجه داشته باشیم که قرار است این سؤالات را دانش‌آموزانی در دورترین و محروم‌ترین نقاط کشور با کمترین امکانات آموزشی پاسخ دهند، دانش‌آموزانی که بسیاری از آنان دبیر تخصصی این درس را نداشته‌اند و تنها با تکیه بر مطالعه خود در این آزمون شرکت می‌کنند.

شایسته است به این نکته توجه کنیم که دانش‌آموزان پایه دهم، امسال برای اولین بار با امتحانات نهایی مواجه می‌شوند و از قبل آمادگی و تجربه لازم را برای این امتحانات ندارند و از این جهت بایستی سؤالات امتحانات نهایی در این پایه با نهایت لطافت و ظرافت طراحی شود.

نکات مهم در طراحی سؤالات:

۱. تعداد سؤالات آزمون حداقل دوازده سؤال و حداکثر بیست سؤال می‌باشد و طراحی سؤالاتی بیشتر از این مقدار که موجب خستگی و اضطراب دانش‌آموزان می‌شود، ممنوع است.
  ۲. شانزده نمره از سؤالات در سطح ساده (یادآوری) طراحی شوند و فقط چهار نمره از سؤالات در سطح بالاتر (فهمیدن) طراحی گردند. (این بخش‌ها در جدول با علامت ستاره مشخص شده‌اند)
  ۳. قالب طراحی سؤالات و بارم آنها به شکل زیر خواهد بود:
- * ده نمره سؤالات تشریحی (با بارم حداقل یک و حداکثر دو برای هر سؤال). لازم به ذکر است که سه نمره از این ده نمره به سؤالات مرتبط با آیات و احادیث اختصاص می‌یابد.

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

- * چهار نمره سؤالات کوتاه پاسخ (با بارم حداقل نیم و حداکثر یک برای هر سؤال)،
- * یک ونیم نمره سؤالات چهارگزینه‌ای،
- * یک ونیم نمره سؤالات صحیح و غلط،
- * یک نمره تعریف اصطلاحات،
- * دو نمره سؤالات داده محور (سؤالات داده محور سؤالاتی هستند که متنی از کتاب به دانش‌آموزان داده می‌شود و از آنها خواسته می‌شود با مطالعه و دقت در متن، به سؤالات طراحی شده از آن پاسخ دهند).

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

۱۱۰۲۰۴

عربی، زبان قرآن (۱)

دوره دوم متوسطه / پایه دهم نظری

علوم تجربی

ریاضی فیزیک

علوم و معارف اسلامی

ادبیات و علوم انسانی

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

جدول هدف - محتوا و ارزشیابی کتاب درسی عربی، زبان قرآن (۱)

پرسش‌های اساسی^۱

- « فعل ماضی، مضارع، امر، نهی، مستقبل و نفی در هر دو زبان عربی و فارسی به چه صورتی است؟
- « عددها را در زبان عربی به چه صورت بیان می‌کنند؟
- « ساعت خوانی چگونه است؟
- « مکالمه در فرودگاه میان مسافران
- « آیا همه فعل‌ها در عربی بر وزن فعل، یفعل‌اند؟
- « مکالمه در بخش گذرنامه در فرودگاه
- « آیا همه فعل‌ها در عربی بر وزن فعل، یفعل هستند؟
- « فعل‌هایی که بر وزن فعل و یفعل نیستند چگونه‌اند؟
- « مکالمه در سالن بازرسی فرودگاه در بخش گمرک
- « نحوهٔ حلّ مشکلات در گمرکات
- « تأثیر شناخت حالات مختلف جمله بعد از اسم نکره برای ترجمه صحیح چیست؟
- « نحوهٔ مکالمه با راننده تاکسی در سفر
- « فعل مجهول را چگونه بشناسیم؟
- « چگونه جمله دارای فعل مجهول را ترجمه کنیم؟
- « نحوه مکالمه با مسئول پذیرش هتل برای حلّ مشکلات و نواقص اتاق
- « متمم در زبان عربی چگونه است؟
- « کاربرد و معانی حروف جر به چه صورت است؟
- « نحوه مکالمه با مدیر داخلی خدمات هتل برای حلّ مشکلات و نواقص اتاق
- « صفت فاعلی و صفت مفعولی در عربی به چه صورت است؟
- « گفت‌وگو در مخابرات برای خرید سیم‌کارت تلفن همراه

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

۱. پرسش‌هایی که محتوای درس عمدتاً برای پاسخ به آنها تدوین شده است.

بارم بندی	سطوح شناختی						عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی ^۲			دانشی ^۱					
	کارستن ^۸	فهمیدن ^۷	یادآوردن ^۶	روندی ^۵	مفهومی ^۴	اولیه ^۳			
۲/۵	✓				✓		الدرس الأول	شناخت انواع فعل، ضمیر و اسم اشاره	قرائت صحیح، فهم متون نظم و نثر و عبارات و ترجمه به فارسی. درک مطلب. کاربرد واژگان.
۲/۵	✓				✓		الدرس الثانی	شناخت و حفظ عددهای اصلی (۱ تا ۱۰۰) و ترتیبی در زبان عربی	
	✓			✓				حوار بالمطار بین المسافرين	
۲/۵	✓				✓		الدرس الثالث	شناخت شکل‌های مختلف فعل (افعالی که مفرد مذکر غایب در آنها تنها سه حرف است و افعالی که بیش از سه حرف است.)	
	✓			✓				حوار فی قسم الجوازات بالمطار	

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

- ۱- دانشی (اسمی) به ذخیره دانشی یک رشته علمی یا موضوع درسی اشاره دارد که یادگیرنده می‌تواند به سطوحی از آن دست یابد.
- ۲- فرایندی (فعلی) به فعالیت‌های شناختی اطلاق می‌شود که یادگیرنده در مواجهه با ذخیره دانشی معینی انجام می‌دهد.
- ۳- آنچه برای آشنایی اولیه یادگیرنده با یک رشته علمی مورد نیاز است که شامل دانش اصطلاحات و اجزاء و عناصر آن رشته علمی می‌باشد.
- ۴- دانش مقوله‌ها، طبقات و روابط میان آنهاست که شامل دانش گونه‌ها و گونه‌شناسی، دانش اصول، تعمیم‌ها، قوانین و دانش نظریه، الگوها و ساخت‌ها می‌باشد.
- ۵- دانش چگونه انجام دادن کارهاست که شامل دانش مهارت‌ها، فنون، روش‌ها و معیارهای تعیین زمان استفاده از روش‌های مناسب است.
- ۶- بازیابی اطلاعات از حافظه دراز مدت که شامل بازیابی و یادآوری می‌شود.
- ۷- ساختن معنی از یک ارتباط که شامل تفسیر کردن، مثال آوردن، طبقه‌بندی کردن، خلاصه کردن، استنباط، مقایسه کردن و تبیین می‌شود.
- ۸- استفاده از یک روش خاص در یک موقعیت خاص که شامل اجرا کردن و مورد استفاده قرار دادن می‌شود.

بارم‌بندی	سطوح شناختی						عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی			دانشی					
	گاریستن	فهمیدن	یادآوردن	روندی	مفهومی	اولیه			
۲٫۵	✓				✓		الدرس الرابع شناخت شکل‌های مختلف فعل (افعالی که مفرد مذکر غایب در آنها تنها سه حرف است و افعالی که بیش از سه حرف است.) حوار فی قسم التفتیش بالمطار	قرائت صحیح، فهم متون و عبارات و ترجمه به فارسی. درک مطلب. کاربردواژگان. قرائت صحیح، فهم متون و عبارات و ترجمه به فارسی. درک مطلب. کاربردواژگان.	
	✓			✓					
۲٫۵	✓				✓	الدرس الخامس شناخت و تشخیص جمله فعلیه و جمله اسمیه و اجزای آنها (فعل، فاعل، مفعول، مبتدا و خبر) حوار مع السائق			
	✓			✓					
۲٫۵	✓				✓	الدرس السادس شناختن فعل مجهول در فارسی و عربی (فَعِلَ و يُفَعَلُ) حوار مع مسؤول استقبال الفندق			
	✓			✓					

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

بارم‌بندی	سطوح شناختی						عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی			دانشی					
	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن	روندی	مفهومی	اولیه			
۲/۵		✓			✓		الدرس السابع	شناختن جار و مجرور و معانی حروف جرّ	قرائت صحیح، فهم متون و عبارات و ترجمه به فارسی. درک مطلب. کاربرد واژگان.
	✓			✓				حوار مع مشرف خدمات الفندق	
۲/۵		✓			✓		الدرس الثامن	شناختن اسم فاعل، اسم مفعول و اسم مبالغه	
	✓			✓				حوار فی الاتصالات لشراء شریحة الهاتف الجوال	

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

ملاحظات

- جزئیات ریز بارم در بارم‌بندی مصوّب به تفکیک و به تفصیل شرح داده شده است و در سامانه www.oerp.ir در دسترس می‌باشد. جداسازی بارم در درس عربی مانند سایر دروس نیست. گاهی مفاهیم گوناگون را می‌توان در یک سؤال گنجاند.

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

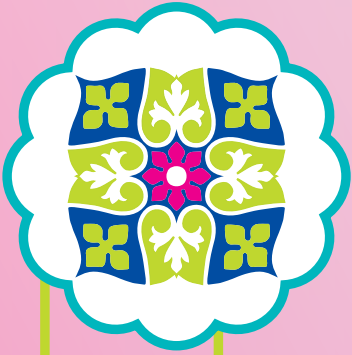

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

۱۱۰۲۰۷

عربی، زبان قرآن (۱)

دوره دوم متوسطه / پایه دهم نظری

- علوم تجربی
- ریاضی فیزیک
- علوم و معارف اسلامی
- ادبیات و علوم انسانی

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

جدول هدف - محتوا و ارزشیابی کتاب درسی عربی، زبان قرآن (۱)

پرسش‌های اساسی^۱

- « فعل ماضی، مضارع، امر، نهی، مستقبل و نفی در هر دو زبان عربی و فارسی به چه صورتی است؟
- « عددها را در زبان عربی به چه صورت بیان می‌کنند؟
- « ساعت خوانی چگونه است؟
- « آیا همه فعل‌ها در عربی بر وزن فعل، یفعل هستند؟
- « فعل‌هایی که بر وزن فعل و یفعل نیستند چگونه‌اند؟
- « فعل گذرا و ناگذر در عربی چگونه است؟
- « تاثیر شناخت حالات مختلف جمله بعد از اسم نکره برای ترجمه صحیح چیست؟
- « نهاد و گزاره در عربی به چه صورت است؟
- « چرا علامت اسم‌ها در عربی تغییر می‌کند و مفهوم آنها چیست؟
- « اِعراب یعنی چه؟
- « فعل مجهول (فَعِلَ و یُفَعَلُ) را چگونه بشناسیم؟
- « و
- « چگونه ترجمه کنیم؟
- « متمم در زبان عربی چگونه است؟
- « کاربرد و معانی حروف جر به چه صورت است؟

بارم بندی	سطوح شناختی						عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی ^۶			دانشی ^۱					
	کار بستن ^۸	فهمیدن ^۷	یاد آوردن ^۹	روند ^۵	مفهومی ^۲	اولیه ^۳			
۲/۵	✓				✓		الدرس الأول	شناختن انواع فعل، ضمیر و اسم اشاره	قرائت صحیح، فهم متون نظم و نثر و عبارات و ترجمه به فارسی. درک مطلب. کاربرد واژگان.
۲/۵	✓				✓	الدرس الثانی	شناختن و حفظ عددهای اصلی (۱۰ تا ۱۰۰) و ترتیبی در زبان عربی مکالمه در فرودگاه میان مسافران		
۲/۵	✓				✓	الدرس الثالث	شناخت شکل‌های مختلف فعل (ثلاثی مجرد و ثلاثی مزید) شناخت فعل لازم و فعل متعدی در عربی و فارسی مکالمه در بخش گذرنامه در فرودگاه		

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

۱. دانشی (اسمی) به ذخیره دانشی یک رشته علمی یا موضوع درسی اشاره دارد که یادگیرنده می‌تواند به سطوحی از آن دست یابد.
۲. فرایندی (فعلی) به فعالیت‌های شناختی اطلاق می‌شود که یادگیرنده در مواجهه با ذخیره دانشی معینی انجام می‌دهد.
۳. آنچه برای آشنایی اولیه یادگیرنده با یک رشته علمی مورد نیاز است که شامل دانش اصطلاحات و اجزاء و عناصر آن رشته علمی می‌باشد.
۴. دانش مقوله‌ها، طبقات و روابط میان آنهاست که شامل دانش گونه‌ها و گونه‌شناسی، دانش اصول، تعمیم‌ها، قوانین و دانش نظریه، الگوها و ساخت‌ها می‌باشد.
۵. دانش چگونه انجام دادن کارهاست که شامل دانش مهارت‌ها، فنون، روش‌ها و معیارهای تعیین زمان استفاده از روش‌های مناسب است.
۶. بازیابی اطلاعات از حافظه دراز مدت که شامل بازشناسی و یازخوانی می‌شود.
۷. ساختن معنی از یک ارتباط که شامل تفسیر کردن، مثال آوردن، طبقه‌بندی کردن، خلاصه کردن، استنباط، مقایسه کردن و تبیین می‌شود.
۸. استفاده از یک روش خاص در یک موقعیت خاص که شامل اجرا کردن و مورد استفاده قرار دادن می‌شود.

بارم بندی	سطوح شناختی						عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی			دانشی					
	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن	روایی	مفهومی	اولیه			
۲٫۵	✓				✓		الدرس الرابع	شکل‌های مختلف فعل (ثلاثی مجرد و ثلاثی مزید) مکالمه در سالن بازرسی فرودگاه در بخش گمرک	
۲٫۵	✓				✓		الدرس الخامس	شناسخت و تشخيص جمله فعلیه و جمله اسمیه و اجزای آنها (فعل، فاعل، مفعول، مبتدا و خبر) مکالمه با راننده تاکسی	قرآنت صحیح، فهم متون و عبارات و ترجمه به فارسی. درک مطلب. کاربرد واژگان.
۲٫۵	✓				✓		الدرس السادس	اعراب مبتدا و خبر و فاعل و مفعول و اعراب صفت و مضاف الیه تشخيص مبنی و معرب شناخت سه حالت اعراب اسم مکالمه در داروخانه	

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

بارم بندی	سطوح شناختی						عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی			دانشی					
	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن	روایی	مفهومی	اولیه			
۲٫۵	✓				✓		الدرس السابع فعل مجهول در فارسی و عربی نایب فاعل و اعراب آن مکالمه با مسئول پذیرش هتل	قراءة صحیح، فهم متون و عبارات و ترجمه به فارسی. درک مطلب. کاربرد واژگان.	
۲٫۵	✓				✓	الدرس الثامن شناخت جار و مجرور و معانی حروف جرّ			

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

ملاحظات

- جزئیات ریز بارم در بارم‌بندی مصوّب به تفکیک و به تفصیل شرح داده شده است و در سامانه www.oerp.ir در دسترس می‌باشد. جداسازی بارم در درس عربی مانند سایر دروس نیست. گاهی مفاهیم گوناگون را می‌توان در یک سؤال گنجانید.

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

۱۱۰۲۰۸

عربی، زبان قرآن (۱)

دوره دوم متوسطه / پایه دهم نظری

علوم تجربی

ریاضی فیزیک

علوم و معارف اسلامی

ادبیات و علوم انسانی

جدول هدف - محتوا و ارزشیابی کتاب درسی عربی، زبان قرآن (۱)

بارم بندی	سطوح شناختی						اهداف جزئی	اهداف کلی	عنوان درس (محتوا)		
	فرایندی			دانشی							
	تولید کرد	ارزیابی کردن	تحلیل کردن	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن				روندی	مفهومی
جزئیات ریز بارم در بارم‌بندی مصوب به تفکیک و به تفصیل شرح داده شده است.			*					*	۱- دانش آموز بتواند صیغه افعال را تشخیص دهد.	الدرس الأول: صیغ الافعال و انواع الکلمه و باعتبار جنس و عدد، آشنایی با ترجمه متن و ترجمه افعال	الدرس الثانی: الأعداد من واحد إلى مئة و أسماء الاستفهام و أسماء الافعال
					*		*	۲- در کلمات داده شده اسم و فعل و حرف را بشناسد.			
					*		*	۳- انواع منکر و مونث و مفرد و مثنی و جمع را تشخیص دهد.			
جزئیات ریز بارم در بارم‌بندی مصوب به تفکیک و به تفصیل شرح داده شده است.	*							*	۱- بتواند در جمله برای عدد ترتیبی و اصلی، معدود مناسب بگذارد.	الدرس الثانی: الأعداد من واحد إلى مئة و أسماء الاستفهام و أسماء الافعال	
					*		*	۲- اسم فعل را در جمله تشخیص دهد و ترجمه کند و ساعت را به عربی بتواند بیان کند.			

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

بارم بندی	سطوح شناختی									اهداف کلی	عنوان درس (محتوا)	
	فرایندی					دانشی						
	تولید کرد	ارزیابی کردن	تحلیل کردن	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن	روندی	مفهومی	اولیه			
جزئیات ریز بارم در بارم‌بندی مصوب به تفکیک و به تفصیل شرح داده شده است.					*			*		۱- فعل ثلاثی مزید و مجرد را بشناسد و تشخیص دهد.	افعال مزید را بشناسد.	درس الثالث: الفعل الثلاثی المجرد و المزید (۱) والفعل اللازم و التعدی و تعدی الی أكثر من مفعول
					*			*		۲- چهار باب استفعال و افتعال و انفعال و تفعال را بشناسد و ترجمه کند.		
					*			*		۳- فعل لازم و متعدی را بشناسد و ترجمه کند.		
جزئیات ریز بارم در بارم‌بندی مصوب به تفکیک و به تفصیل شرح داده شده است.					*			*		۱- چهار باب تفاعل و تفعیل و مفاعله و افعال را بشناسد و ترجمه کند.	آشنایی با ابواب مزید	درس الرابع: الفعل الثلاثی المزید (۲)
جزئیات ریز بارم در بارم‌بندی مصوب به تفکیک و به تفصیل شرح داده شده است.			*					*		۱- بتواند نقش کلمات را در جمله اسمیه و فعلیه تشخیص دهد.	شناخت جمله فعلیه و اسمیه و ارکان آنها	درس الخامس: الجملة الاسمية و الفعلية
جزئیات ریز بارم در بارم‌بندی مصوب به تفکیک و به تفصیل شرح داده شده است.			*					*		۱- معرب و مبنی را بشناسد.	شناخت معرب و مبنی	درس السادس: الإعراب و البناء الصفة و المضاف الیه
			*					*		۲- انواع بناء را تشخیص دهد.		
					*			*		۳- کلمات مبنی را بداند.		
						*		*		۴- اعراب رفع و نصب و جر را بشناسد.		
					*			*		۵- صفت و مضاف الیه را تشخیص دهد و اعراب آنها را بداند.		

بارم بندی	سطوح شناختی									اهداف جزئی	اهداف کلی	عنوان درس (محتوا)
	فرایندی						دانشی					
	تولید کرد	ارزیابی کردن	تحلیل کردن	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن	روندی	مفهومی	اولیه			
جزئیات ریز بارم در بارم بندی مصوب به تفکیک و به تفصیل شرح داده شده است.			*						*	۱- ساختار فعل مجهول را بشناسد.	شناخت فعل مجهول	درس السابع: الفعل المجهول
			*					*		۲- نائب فاعل و فاعل و انواع آن را بشناسد و به زبان عربی بتواند بیان کند.		
جزئیات ریز بارم در بارم بندی مصوب به تفکیک و به تفصیل شرح داده شده است.			*					*		۱- حروف جر را بشناسد.	شناخت حروف جرّ	درس الثامن: الجارّ والمجرور و نون الوقایة
					*		*			۲- ترجمه آنها را بداند.		
					*			*		۳- نون وقایه را بشناسد.		
جزئیات ریز بارم در بارم بندی مصوب به تفکیک و به تفصیل شرح داده شده است.					*		*			اسم فاعل، اسم مفعول و مبالغه و صفت مشبّهه را بشناسد و ترجمه کند.	شناخت مشتقات	درس التاسع: اسم الفاعل و اسم المفعول و اسم المبالغه و الصفة المشبّهة
جزئیات ریز بارم در بارم بندی مصوب به تفکیک و به تفصیل شرح داده شده است.					*		*			اسم تفضیل و اسم مکان و زمان و اسم ابزار را بشناسد و ترجمه کند.	شناخت مشتقات	درس العاشر: اسم التفضیل و اسم المكان و اسم الزمان و اسم الآلة

بارم بندی	سطوح شناختی									اهداف کلی	عنوان درس (محتوا)	
	فرایندی						دانشی					
	تولید کرد	ارزیابی کردن	تحلیل کردن	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن	روندی	مفهومی	اولیه			
جزئیات ریز بارم در بارم بندی مصوب به تفکیک و به تفصیل شرح داده شده است.			*					*		۱- حروف مشبیهه بالفعل و لای نفی جنس را بشناسد.	شناخت نواسخ	الدرس الحادی عشر: الحروف المشبیهة بالفعل و «لا» النافیة للجنس
			*					*		۲- اسم و خبر آنها را تشخیص دهد و اعراب آنها را بداند.		
					*			*		۳- ترجمه عبارات را با نواسخ بداند.		
جزئیات ریز بارم در بارم بندی مصوب به تفکیک و به تفصیل شرح داده شده است.			*					*		۱- اسم‌های معرفه را بشناسد.	شناخت معرفه و نکره	الدرس الثانی عشر: المعرفة والنكرة
					*			*		۲- ترجمه اسم معرفه و نکره را بداند.		
			*					*		۳- قواعد مضاف را بداند.		

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

۱۱۰۲۱۳

هندسه (۱)

دوره دوم متوسطه / پایه دهم نظری

علوم تجربی

ریاضی فیزیک

علوم و معارف اسلامی

ادبیات و علوم انسانی

جدول هدف محتوا ارزشیابی کتاب درسی هندسه (۱)

ملاحظات	سطوح شناختی مورد انتظار						اهداف کلی	محتوا		
	خلق و آفرینش	نقد و ارزیابی	تجزیه و تحلیل	کاربرد	درک و فهم	یادآوری		اهداف جزئی	فصل	درس
ملاحظات							<p>درک خاصیت دایره به عنوان مکان هندسی درک مکان هندسی نقاط به فاصله مساوی از یک خط درک خاصیت عمود منصف، روش رسم آن و اثبات ویژگی آن رسم خطی عمود بر یک خط داده شده از نقطه‌ای رو یا خارج آن خط رسم خطی موازی یک خط از نقطه‌ای خاص درک خاصیت نیمساز، روش رسم آن و اثبات ویژگی آن توانایی رسم یک مثلث با داشتن اضلاع آن و درک شرط وجود یک مثلث رسم متوازی‌الاضلاع با داشتن اندازه قطرها و براساس خاصیت منصف بودن قطرها رسم لوزی با داشتن اندازه قطرها و خاصیت عمود منصف بودن قطرها رسم لوزی با داشتن اندازه ضلع و یک قطر، با دانستن خاصیت عمود منصف بودن قطرها پیدا کردن مرکز یک دایره با داشتن کمائی از یک دایره</p>	درک خواص مطرح شده و شبیه ترسیم‌های این درس	فصل ۱	درس ۱
			*	*	*	*				

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

ملاحظات	سطوح شناختی مورد انتظار						اهداف کلی	محتوا	
	خلق و آفرینش	نقد و ارزیابی	تجزیه و تحلیل	کاربرد	درک و فهم	یادآوری		اهداف جزئی	فصل
<p>ملاحظات</p> <p>- نقیض گزاره‌های سوری با عبارت «چنین نیست که» پذیرفته شود. درک بیان دقیق‌تر گزاره‌های سوری از اهداف کتاب درسی آمار و احتمال است.</p> <p>- در عباراتی که رد آن‌ها نیازمند آوردن مثال نقض است، دانش‌آموز احتیاج به دانستن مفاهیم دقیق و سطح بالا نداشته باشد و در سطح مثال‌ها و تمرینات کتاب درسی مطرح شود. تکمیل این مهارت در کتاب‌های آمار و احتمال و گسسته ادامه دارد.</p> <p>- از روش برهان خلف در حد مثال‌ها و تمرین‌های کتاب سؤال (درک متوسط دانش موز دهم) مطرح شود. سطح بالاتر این مهارت در کتاب ریاضیات گسسته مطرح می‌شود.</p> <p>- به جز اثبات قضایا در سؤالاتی که اثبات با روش برهان خلف مد نظر است، در صورت سؤال این روش ذکر شود. (بر مبنای رویه کتاب درسی)</p> <p>- در صورت طرح سؤال مانند تمرین ۳ صفحه ۲۷ (گزاره‌های زیر را اثبات یا رد کنید.)، اثبات گزاره درست کوتاه پاسخ باشد.</p> <p>- از طرح سؤالاتی مانند عکس قضیه زیر را بنویسید و اثبات کنید؛ خودداری شود. زیرا در صورت اشتباه در بیان عکس قضیه، دانش‌آموز قسمت بعدی را از دست می‌دهد.</p>			*	*	*	*	<p>اهداف جزئی</p> <p>دانستن تعریف انواع استدلال و تشخیص نوع یک استدلال ارائه شده و اعتبار آن</p> <p>دانستن مفهوم گزاره و بیان نقیض آن</p> <p>توانایی رد یک گزاره نادرست با بیان مثال نقض</p> <p>شناخت یک ترکیب شرطی، توانایی بیان عکس آن و بیان دو شرطی</p> <p>اثبات هم‌مرسی عمود منصف‌ها و نیم‌سازها</p> <p>تسلط بر استفاده از روش برهان خلف در اثبات</p> <p>اثبات قضیه نابرابری در یک مثلث و عکس آن</p>	<p>اهداف کلی</p> <p>درک اهمیت و کسب مهارت در استدلال‌های مطرح شده در این درس</p>	<p>محتوا</p> <p>فصل ۱</p> <p>درس ۲</p>

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

ملاحظات	سطوح شناختی مورد انتظار						اهداف کلی	محتوا		
	خلق و آفرینش	نقد و ارزیابی	تجزیه و تحلیل	کاربرد	درک و فهم	یادآوری		اهداف جزئی	اهداف کلی	درس
اثبات ویژگی‌های تناسب جزء اهداف نیست. پیشنهاد می‌شود با توجه به اینکه دانش‌آموزان دهم عموماً درک هندسه قوی از دوره اول ندارند، در سؤالات این بخش رسم شکل توسط طراح انجام شود.			*	*	*	*	ویژگی‌های تناسب که در کتاب مطرح شده است را بداند و بتواند از آن‌ها استفاده کند. رابطه نسبت مساحت‌های دو مثلث با رأس مشترک و قاعده‌های هم‌خط را بداند و بتواند اثبات کند و در مسائل دیگر استفاده کند. رابطه نسبت اندازه‌های دو ضلع یک مثلث با نسبت ارتفاع‌های نظیر را بداند و بتواند اثبات کند. بداند که دو مثلث با قاعده‌های یکسان که رأس روبرو به این قاعده‌ها، روی خطی موازی با قاعده قرار دارد، دارای مساحت یکسانند و بتواند آن را اثبات کند و در حل مسائل از آن استفاده کند. بداند نسبت مساحت دو مثلث با ارتفاع مساوی برابر با نسبت قاعده‌های نظیر است و بتواند آن را اثبات کند و بتواند آن را اثبات کند و در حل مسائل از آن استفاده کند.	درک مفهوم تناسب، واسطه هندسی و نسبت‌های مطرح شده در ارتباط با اجزای مثلث‌ها	درس ۱	فصل ۲
			*	*	*	*	صورت قضیه تالس و اثبات آن را بداند و بتواند در حل مسائل کتاب آن را به کار ببرد. عکس قضیه تالس و اثبات آن را بداند و بتواند در حل مسائل از آن استفاده کند. تعمیم قضیه تالس را بداند و بتواند آن را اثبات کند و در حل مسائل از آن استفاده کند.	درک قضیه تالس، عکس و تعمیم آن و کاربردهای مطرح شده	درس ۲	

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

ملاحظات	سطوح شناختی مورد انتظار						اهداف کلی	اهداف جزئی	محتوا	
	خلق و آفرینش	نقد و ارزیابی	تجزیه و تحلیل	کاربرد	درک و فهم	یادآوری			درس	فصل
پیشنهاد می‌شود در اثبات قضایای این بخش، شکل داده شود تا با داشتن یک پاسخنامه دقیق، هماهنگی بیشتری در پاسخ‌ها باشد و تصحیح دقیق‌تر و راحت‌تر صورت بگیرد.			*	*	*	*	تعریف تشابه دو چندضلعی را بداند. قضیه اساسی تشابه را بداند و بتواند اثبات کند. حالات تشابه دو مثلث را بداند و بتواند هر یک از آن‌ها را اثبات کند. تواند از تشابه مثلث‌ها در حل مسائل استفاده کند. اثبات قضیه فیثاغورس را بداند و بتواند عکس آن را بیان و اثبات کند. روابط طولی در مثلث قائم‌الزاویه را بداند، بتواند آن‌ها را اثبات کند و در حل مسائل کاربردی استفاده کند.	درک مفهوم تشابه و کاربرد آن در موارد مطرح شده	درس ۳	فصل ۲
مسائل این بخش در سطح کتاب درسی طرح شود.			*	*	*	*	نسبت اجزای فرعی در دو مثلث مشابه (میانهم-نیمساز-ارتفاع)، محیط‌ها و مساحت‌ها را بداند و بتواند آن را اثبات کند و در حل مسائل کاربردی استفاده کند. دو چندضلعی مشابه را بشناسد و نسبت قطر‌ها، محیط‌ها و مساحت‌ها را با توجه به نسبت تشابه بیان و اثبات کند و در حل مسائل به کار گیرد.	درک قضیه تالس و کاربرد آن در موارد مطرح شده	درس ۴	

ملاحظات	سطوح شناختی مورد انتظار						اهداف کلی	محتوا		
	خلق و آفرینش	نقد و ارزیابی	تجزیه و تحلیل	کاربرد	درک و فهم	یادآوری		اهداف جزئی	فصل	درس
<p>در این درس، با توجه به حجم زیاد، شباهت‌های زیاد و اختلافات ظریف، طراحی سؤال از کتاب درسی فراتر نرود.</p> <p>در اثبات ویژگی‌های متوازی الاضلاع، مستطیل و لوزی روش‌های ساده به جز روش کتاب درسی وجود دارد که به ذهن دانش‌آموزان می‌رسد. تا حد امکان روش‌های دیگر در پاسخنامه ذکر شود.</p>				*	*	*	<p>تعریف دقیق یک ضلعی را بداند و بتواند شکل ضلعی را تشخیص دهد.</p> <p>تعریف یک ضلعی محدب و مقعر را بداند و بتواند آنها را تشخیص دهد.</p> <p>فرمول تعداد قطرهای یک ضلعی محدب را بداند و بتواند اثبات کند و از آن استفاده کند.</p> <p>تعاریف متوازی الاضلاع، لوزی، مستطیل و مربع را طبق کتاب درسی بداند.</p> <p>بداند هر کدام از این شکل‌ها در چه شرایطی در دسته دیگر هم قرار می‌گیرند و بتواند اثبات کند.</p> <p>ویژگی‌های متوازی الاضلاع که طی ۴ قضیه دوشرطی در کتاب آمده است را بداند و بتواند اثبات کند.</p> <p>ویژگی‌های خاص مستطیل و لوزی را بداند و بتواند اثبات کند.</p> <p>بداند در هر مثلث قائم‌الزاویه میانه وارد بر وتر آن را نصف می‌کند و برعکس. بتواند این ویژگی را اثبات کند و به کار گیرد.</p> <p>تعریف دوزنقه را بداند.</p> <p>دوزنقه متساوی‌الساقین را بشناسد و ویژگی‌های مطرح شده در کتاب برای آن را بداند و بتواند اثبات کند و در حل مسائل به کار گیرد.</p>	<p>درک ویژگی‌های مطرح شده از چهارضلعی‌ها استفاده از استدلال‌های معتبر</p>	فصل ۳	درس ۱

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

ملاحظات	سطوح شناختی مورد انتظار						اهداف کلی	محتوا		
	خلق و آفرینش	نقد و ارزیابی	تجزیه و تحلیل	کاربرد	درک و فهم	یادآوری		اهداف جزئی	فصل	درس
تنها صورت مواردی به صورت صحیح غلط، جای خالی یا چندگزینه‌ای مورد پرسش قرار گیرد که در کادرها در کتاب برجسته شده است.			*	*	*	*	<p>مساحت لوزی را بدانند و بتواند اثبات کنند.</p> <p>ویژگی‌ها میانه در مثلث که در کتاب آمده است، را بدانند و بتواند اثبات کنند و در حل مسائل به کار گیرد.</p> <p>سه ویژگی مساحت مثلث را بدانند و بتواند اثبات کند و در حل مسائل به کار گیرد.</p> <p>ویژگی نقاط روی قاعده مثلث متساوی‌الساقین یا امتداد قاعده را بتواند اثبات کند.</p> <p>ویژگی نقاط داخل مثلث متساوی‌الاضلاع را بدانند و بتواند اثبات کند.</p> <p>چندضلعی‌های شبکه‌ای را بشناسد. تعریف نقاط درونی و مرزی را بدانند و بتواند آن‌ها را حساب کند.</p> <p>رابطه بین مساحت و نقاط درونی و بیرونی را بدانند و به کار گیرد.</p> <p>تمرین‌های کتاب را بتواند درک و حل کند و مسائل نزدیک به آن را حل کند.</p>	<p>یادگیری روش‌های مطرح شده برای محاسبه مساحت و کاربرد آنها در اثبات‌ها</p>	فصل ۳	درس ۲

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

ملاحظات	سطوح شناختی مورد انتظار					اهداف کلی	محتوا				
	خلق و آفرینش	نقد و ارزیابی	تجزیه و تحلیل	کاربرد	درک و فهم		یادآوری	اهداف جزئی	اهداف کلی	فصل	درس
			*	*	*	*	حالت‌های مختلف دو خط در صفحه و فضا را بداند و بتواند تعریف کند و تشخیص دهد. حالت‌های سه خط در صفحه (توازی، هم‌رسی و ...) را تشخیص دهد و بفهمد. حالت‌های مختلف خط و صفحه در فضا را بداند و بتواند تعریف کند و تشخیص دهد. حالت‌های مختلف دو صفحه در فضا را بداند و بتواند تشخیص دهد. فصل مشترک دو صفحه را تشخیص دهد. حالت‌های مختلف خط و صفحه را بداند و تشخیص دهد. مفهوم تعامد (عمود بودن خط بر صفحه و عمود بودن دو صفحه بر یکدیگر) را بداند و این حالت‌ها را در مسائل تشخیص دهد.	درک مفاهیم خط، نقطه، صفحه و مفاهیم مطرح شده در ارتباط با آنها	درس ۱	فصل ۴	
<p>- دادن نماهای مختلف یک شکل هندسی و سپس خواستن رسم آن جسم جزء اهداف کتاب نیست.</p> <p>- در رسم نماهای مختلف لحاظ کردن ارتفاع خطوط مختلف و رسم خطوط داخلی نما مد نظر نیست. فقط در شکل‌هایی که به صورت شطرنجی اندازه‌های دقیق داده شده، انتظار می‌رود در رسم نماهای مختلف خطوط شطرنجی رسم شود.</p> <p>- از طرح سؤالات محاسباتی خودداری شود. در این درس هدف تقویت تفکر تجسمی است.</p> <p>- پیشنهاد می‌شود سؤالات دوران و یافتن سطح مقطع، صرفاً در محدوده کتاب درسی پرسش شود.</p>			*	*	*	*	بتواند شکل‌های هندسی سه‌بعدی ساده و در سطح کتاب را از نماهای مختلف تصور و رسم کند. دانستن مفهوم سطح مقطع و شناخت سطح مقطع‌های ایجاد شده در استوانه، کره، منشور و مخروط با برش‌های عمودی، افقی و مایل شناخت دوران حول یک محور و تجسم شکل ایجاد شده توسط آن	تجسم برخی اشکال هندسی، سطح مقطع‌ها، دوران و شکل‌های ایجاد شده	درس ۲		

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

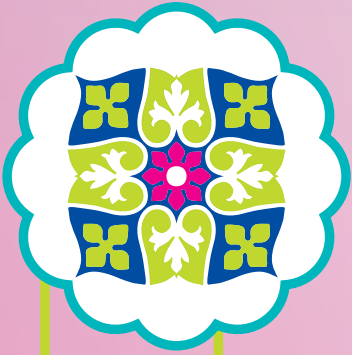

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

۱۱۰۲۰۹

فیزیک (۱)

دوره دوم متوسطه / پایه دهم نظری

علوم تجربی

ریاضی فیزیک

علوم و معارف اسلامی

ادبیات و علوم انسانی

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

جدول هدف - محتوای ارزشیابی کتاب درسی فیزیک (۱)

پرسش‌های اساسی:

- « نقش فیزیک و اندازه‌گیری در زندگی چیست و چرا از مدل‌سازی برای بررسی پدیده‌های فیزیکی استفاده می‌کنیم؟
- « تبدیل یک‌ها به یکدیگر چگونه انجام می‌شود؟
- « چه پدیده‌هایی را می‌توان بر حسب نیروهای بین مولکولی توضیح داد؟
- « علت وجود فشار و نیروی شناوری چیست و عوامل مؤثر بر فشار شماره‌ها کدام‌اند؟
- « چه رابطه‌ای بین فشار، تندی و سطح مقطع یک لوله افقی محتوی شماره در حال حرکت وجود دارد؟
- « قانون پایستگی انرژی چیست، چه رابطه‌ای بین کار و انرژی جنبشی و انرژی پتانسیل وجود دارد و چگونه می‌توان بازده یک سامانه یا دستگاهی را محاسبه کرد؟
- « دماسنجی بر چه اساسی انجام می‌شود و بین کمیت‌های فیزیکی مانند حجم، چگالی و ... با تغییر دما چه رابطه‌ای وجود دارد؟
- « در تماس چند جسم با یکدیگر، چگونه می‌توان دمای تعادل را محاسبه کرد؟
- « انتقال انرژی به صورت گرما به چه روش‌هایی صورت می‌گیرد؟
- « رفتار گازها را چگونه می‌توان بررسی کرد؟
- « دستگاه ترمودینامیکی از چه راه‌هایی با محیط تبادل انرژی می‌کند و چه رابطه‌ای بین گرما، کار و انرژی درونی وجود دارد؟
- « بر اساس قوانین فیزیک چه محدودیت‌هایی در عملکرد ماشین‌های گرمایی و یخچال‌ها وجود دارد؟

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

بارم‌بندی	سطوح شناختی						عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی	
	فرایندی					دانشی				
	آفریدن	ارزیابی	تحلیل	کار بستن	فهمیدن	یادآوردن				روندی
محتوای نظری ۲/۵ نمره و فعالیت و آزمایش ۵/۵ نمره					*	*			*	<p>توضیح دهند، مدل‌ها و نظریه‌های فیزیکی در طول زمان همواره معتبر نیستند.</p> <p>مدل‌سازی در فیزیک را توضیح دهند و عوامل کمتر تأثیرگذار روی مسئله را نادیده بگیرند و برخی پدیده‌ها و مسائل ساده را مدل‌سازی کنند.</p> <p>اهمیت اندازه‌گیری در فیزیک را بیان کنند.</p> <p>کمیت‌های فیزیکی را به دو دسته نرده‌ای و برداری تقسیم‌بندی کنند و کمیت‌های نرده‌ای و برداری را تشخیص دهند.</p> <p>ویژگی‌های یکاهای اندازه‌گیری را بیان کنند و کمیت‌های اصلی و یکاهای اصلی دستگاه بین‌المللی را از یکای فرعی تشخیص دهند.</p> <p>یکاهای فرعی را بر حسب یکاهای اصلی بر اساس نمادها بنویسند.</p> <p>در مورد یکاهای اصلی طول، جرم و زمان توضیح دهند.</p> <p>تبدیل یکاها به روش زنجیره‌ای یا روش‌های دیگر را انجام دهند و در استفاده از روابط، سازگاری یکاها را در نظر بگیرند.</p> <p>تبدیل پیشوند یکاها را به درستی انجام دهند و نتیجه اندازه‌گیری‌ها و مقدار کمیت‌ها را به صورت نمادگذاری علمی ارائه دهند.</p> <p>عوامل مؤثر بر افزایش دقت اندازه‌گیری را شرح دهند و نتیجه یک اندازه‌گیری را بر حسب دقت وسیله اندازه‌گیری بیان کنند.</p> <p>آزمایش‌هایی را طراحی کنند که به کمک آنها بتوان اندازه‌گیری برخی از کمیت‌ها را انجام داد (مانند حجم یک قطره آب یا ضخامت یک سیم نازک یا چگالی یک جسم که شکل هندسی مشخصی ندارد و ...).</p> <p>بر اساس رابطه چگالی یکی از سه کمیت مجهول؛ جرم، حجم و یا چگالی را محاسبه کنند.</p> <p>از روی نمودار جرم بر حسب حجم، چگالی جسم‌ها را بتوانند مقایسه و به دست آورند.</p>
				*	*	-	*		*	
				*	*	-	*	*	*	
				*	*	-	*		*	
				*	*	*		*	*	
				*	*	*		*	*	
				*	*	-	*		*	
				*	*	-	*		*	
				*	*	-	*		*	
				*	*	-	*		*	
				*	*	-	*		*	

بارم‌بندی	سطوح شناختی						عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی	
	فرایندی					دانشی				
	آفریدن	ارزیابی	تحلیل	کار بستن	فهمیدن	یادآوردن				روندی
محتوای نظری ۳-امره و فعالیت و آزمایش ۳-امره				*	*	*		*	*	ویژگی‌های مواد را در حالت‌های مختلف ماده بیان کرده و باهم مقایسه کنند.
				*	*	*		*	*	علت پدیده پخش در شماره‌ها را توضیح دهند.
			*	*	*	*		*	*	برخی از ویژگی‌های فیزیکی مواد مانند؛ تراکم ناپدیری در مایعات، هم‌چسبی، دگرچسبی، کشش سطحی، ترشوندگی، اثر موینگی را بر حسب نیروی بین مولکولی و خواص این نیروها توضیح دهند.
	*	-	*	-	*	-	*	*	*	آزمایش‌هایی برای دیدن کشش سطحی، نیروی دگر چسبی، اثر موینگی و ترشوندگی طراحی کنند.
			*	*	*	-	*	*	*	علت وجود فشار در شماره ساکن را توضیح دهند، رابطه فشار در یک عمق مشخص از شماره را به دست آورند و عوامل مؤثر در فشار شماره‌ها را بیان کنند.
				*	*	-	*	*	*	پرسش‌های کمی (مسئله) مربوط به فشار و نیرو در یک شماره را بر حسب یک‌گای خواسته شده محاسبه کنند.
			*	*	*	*	*	*	*	تغییر فشار هوا را بر حسب ارتفاع، رسم و تحلیل کنند.
				*	*	-	*	*	*	چگونگی عملکرد فشارسنج‌های بارومتر و مانومتر را بیان کنند.
				*	*	-	*	*	*	فشار پیمان‌های و فشار در یک عمق مشخص در شماره‌ها را بر حسب یک‌گای خواسته شده محاسبه کنند.
			*	*	*	-	*	*	*	علت به وجود آمدن نیروی شناوری را بیان و با مقایسه این نیرو و وزن جسم، وضعیت یک جسم در یک شماره را تحلیل کنند.
			*	*	*	*	*	*	*	رفتار شماره‌های در حال حرکت را بر اساس اصل برنولی و معادله پیوستگی تحلیل کنند و کمیت‌های مرتبط خواسته شده را محاسبه کنند.
			*	*	*	-	*	*	*	به کمک اصل برنولی برخی از پدیده‌ها و فناوری‌های مرتبط را بیان و تحلیل کنند.

بارم‌بندی	سطوح شناختی						عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی					دانشی			
	آفریدن	ارزیابی	تحلیل	کار بستن	فهمیدن	یادآوردن			
محتوای نظری ه/۳-نمره و فعالیت و آزمایش ه/۳-نمره				*	*	-	*	*	انرژی جنبشی اجسام متحرک را محاسبه و مقایسه کنند.
				*	*	-	*	*	کار نیروهای ثابت وارد بر یک جسم و کار کل را محاسبه کنند.
			*	*	*	-	*	*	با استفاده از قضیه کار انرژی جنبشی، کمیت‌های خواسته شده را در مثال‌های واقعی و همچنین مسائل گوناگون محاسبه، مقایسه و تحلیل کنند.
				*	*	*	*	*	مثال‌هایی از انواع انرژی پتانسیل را در شرایط گوناگون توصیف کنند.
				*	*	*	*	*	رابطه بین کار نیروی وزن و تغییر انرژی پتانسیل گرانشی را به دست آورد و با استفاده از آن پرسش‌های کمی را محاسبه و تحلیل کند.
				*	*	*	*	*	نشان دهند در غیاب نیروهای اتلافی، وقتی به یک جسم در حال سقوط یا جسمی که پرتاب شده است، فقط نیروی گرانشی وارد شود، انرژی مکانیکی آن پایسته می‌ماند.
			*	*	*	*	*	*	به کمک اصل پایستگی انرژی مکانیکی، کمیت‌های تندی یا ارتفاع جسم را در مثال‌های گوناگون محاسبه و تحلیل کنند.
			*	*	*	*	*	*	به کمک مفهوم انرژی درونی و بر اساس قانون پایستگی انرژی، تبدیل انرژی‌ها در مثال‌های واقعی متفاوت را بیان و تحلیل کنند.
			*	*	*	-	*	*	در مثال‌هایی که نیروهای اتلافی اصطکاک و مقاومت هوا حضور دارند، با استفاده از قانون پایستگی انرژی یا قضیه کار و انرژی جنبشی، کمیت‌های خواسته شده را محاسبه و تحلیل کنند.
				*	*	-	*	*	توان متوسط وسایلی مانند موتورها را با استفاده از روابط این فصل، بر حسب یکاهای خواسته شده محاسبه کنند.
		*	*	*	*	*	*	مفهوم بازده را بیان و آن را برای دستگاه‌های مختلف مانند پمپ یا تلمبه محاسبه و تحلیل کنند.	

بارم بندی	سطوح شناختی						عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی	
	فرایندی					دانشی				
	آفریدن	ارزیابی	تحلیل	کار بستن	فهمیدن	یادآوردن				مفهومی
محتوای نظری ه/۴نمبره و فعالیت و آزمایش ه/۵نمبره				*	*	*		*	*	دما و دماسنجی را توضیح دهند و کمیت دماسنجی را در دماسنج‌ها مشخص کنند.
				*	*	-	*	*		با استفاده از روابط بین مقیاس‌ها، دما را بر حسب یکاهای مختلف محاسبه کنند.
				*	*	*	*	*		عملکرد دماسنج ترموکوپل و کاربرد آن را ارائه دهند.
			*	*	*	*	*	*		انبساط گرمایی را بر اساس دیدگاه میکروسکوپی توضیح دهند و مثال‌هایی از کاربرد اثر تغییر دما بر حجم مواد را بیان کنند.
			*	*	*	-	*	*		با به‌کارگیری روابط مربوط به انبساط گرمایی مواد، میزان تغییر طول، مساحت، حجم یا چگالی مواد را محاسبه و تحلیل کنند.
	*	*	*	*	*	-	*	*	*	آزمایشی برای اندازه‌گیری ضریب انبساط حجمی مایعی غیر از آب، طراحی کنند.
			*	*	*	*	*	*	*	نحوه عملکرد دماسنج نواری دوفلزه و دمپا را توضیح دهند.
			*	*	*	*	*	*	*	نمودارهای تغییر حجم و چگالی آب بر حسب دما را رسم و آنها را تحلیل و کاربرد انبساط غیرعادی آب در طبیعت را بیان کنند.
					*	*	*	*	*	مفهوم گرما را تعریف کنند و به تعادل گرمایی رسیدن دو جسم سرد و گرم را از دیدگاه میکروسکوپی توضیح دهند.
			*	*	*	*	*	*	*	به کمک مفاهیم ظرفیت گرمایی و گرمای ویژه، مقدار گرمای لازم برای تغییر دمای یک ماده را محاسبه و مقایسه کنند.
			*	*	*	*	*	*	*	توضیح دهند که گرمای ویژه بالای آب چه کاربردی در طبیعت و فناوری دارد.
			*	*	-	-	*	*	*	با استفاده از پایستگی انرژی در فرایند مبادله گرما بین چند جسم، دمای تعادل را محاسبه کنند.
		*	*	*	-	*	*	*	به کمک گرماسنج و گرماسنجی، گرمای ویژه یک جسم را تعیین کنند.	

بارم‌بندی	سطوح شناختی						عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی	
	فرایندی					دانشی				
	آفریدن	ارزیابی	تحلیل	کار بستن	فهمیدن	یادآوردن				روندی
				*	*	*		*	*	تغییر حالت‌های مختلف ماده را با مثال بیان و گرفتن یا از دست دادن گرما در آنها را تعیین کنند.
				*	*	*		*	*	فرایندهای ذوب، انجماد، تبخیر و میعان را توضیح دهند و عوامل مؤثر بر نقطه ذوب و نقطه جوش را بیان کنند.
			*	*	*	*		*	*	به کمک مفهوم گرمای نهان ذوب، مقدار گرمای لازم برای تغییر حالت ماده از جامد به مایع و بالعکس را محاسبه و مقایسه کنند.
			*	*	*	-	*	*	*	به کمک مفهوم گرمای نهان تبخیر، مقدار گرمای لازم برای تغییر حالت ماده از مایع به بخار و بالعکس را محاسبه و مقایسه کنند.
	*	*	*	-	*	-	*			آزمایشی برای اندازه‌گیری گرمای نهان ذوب و تبخیر، طراحی کنند.
				*	*	*	*	*	*	فرایند تبخیر سطحی و عوامل مؤثر بر سرعت آن را توضیح دهند و مقدار گرمای لازم برای انجام تبخیر در هر دمایی را محاسبه کنند.
				*	*	*	*	*	*	انتقال گرما به سه روش رسانایی، همرفت و تابش را توضیح دهند و کاربردهای هر روش را در طبیعت و فناوری‌ها بیان کنند.
				*	*	-	*	*	*	آزمایشی برای نشان دادن پدیده همرفت، طراحی کنند.
					*	*	*	*	*	شرایط آرمانی بودن گاز و کمیت‌های توصیف‌کننده رفتار آنها را بیان کنند.
			*	*	*	*	*	*	*	رفتار گازها در شرایط فشار ثابت، حجم ثابت و دما ثابت را تحلیل، نمودارهای مربوطه را رسم و آزمایش‌های مرتبط را توصیف کنند.
			*	*	*	-	*	*	*	با استفاده از قانون گازهای آرمانی، کمیت‌های فشار، حجم، دما یا مقدار گاز را در مثال‌های مختلف محاسبه و تحلیل کنند.

بارمبندی	سطوح شناختی						عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی	
	فرایندی					دانشی				
	آفریدن	ارزیابی	تحلیل	کار بستن	فهمیدن	یادآوردن				مفهومی
محتوای نظری ه/۳ نمره و فعالیت و آزمایش ه/۳ نمره				*	*	*		*	*	در بررسی فرایندهای ترمودینامیکی، دستگاه، محیط، منبع گرما و متغیرهای ترمودینامیکی توصیف‌کننده رفتار گازها در حالت تعادل را شناسایی و توصیف کنند.
				*	*	*		*	*	انرژی درونی ماده و قانون اول ترمودینامیک را بیان کنند و با استفاده از رابطه آن، یکی از کمیت‌های کار، گرما یا تغییر انرژی درونی را در فرایندهای ترمودینامیکی ایستاوار محاسبه کنند.
			*	*	*	*		*	*	فرایند هم‌حجم، هم‌فشار، هم‌دما و بی‌دررو را در یک استوانه دارای پیستون، یا با ذکر مثالی از محیط پیرامون توضیح دهند و کمیت‌های قابل محاسبه از بین کار، گرما و تغییر انرژی درونی را در این فرایند مشخص و نمودارهای مختلف آن را رسم کنند.
				*	*	-	*			مقدار کار را با استفاده از سطح زیر نمودار فشار-حجم یا رابطه کار در فرایند هم‌فشار محاسبه کنند.
			*	*	*	-	*			نمودارهای مختلف در فرایندهای ترمودینامیکی خاص، مقایسه و تحلیل و داده‌های خواسته شده را استخراج کنند.
				*	*	*	*		*	تشخیص دهند که کار انجام شده در فرایندهای ترمودینامیکی و گرمای مبادله شده به مسیر وابسته است در حالی که تغییر انرژی درونی، فقط به حالت ابتدایی و انتهای گاز بستگی دارد.
				*	*	*	*	*	*	چرخه ترمودینامیکی را توصیف و تغییر انرژی درونی را تعیین و کار انجام شده و گرمای مبادله شده را در حالت‌هایی مشابه کتاب درسی محاسبه و تعیین علامت کنند.
				*	*	*	*	*	*	ماشین‌های گرمایی را به دو دسته برون‌سوز و درون‌سوز تقسیم‌بندی کنند و عملکرد ماشین بخار وات را به عنوان ماشین برون‌سوز و همچنین عملکرد ماشین درون‌سوز بنزینی را توضیح دهند.
				*	*	-	*			بازده ماشین گرمایی را محاسبه و مقایسه کنند.
				*	*	*	*	*	*	قانون دوم ترمودینامیک را به بیان‌های ماشین گرمایی و یخچالی بیان کنند.
			*	*	*	*	*	*	عملکرد یخچال‌ها را با کمک طرحواره توضیح دهند.	

ملاحظات:

- لازم است حدود ۲۰ درصد نمره هر آزمون (۴ نمره) به ارزشیابی از بخش‌های مربوط به فعالیت‌ها و آزمایش‌های کتاب درسی و همچنین طراحی آزمایش اختصاص داده شود.
  - نمره هر فصل حداکثر می‌تواند تا ۵/۰ نمره نسبت به جدول تغییر کند.
  - از مطالب مربوط به: خوب است بدانید، زندگی‌نامه دانشمندان و تاریخ علم، نتایج فعالیت‌های تحقیقی، واژه‌نامه، مواردی که در پاورقی برخی از صفحه‌های کتاب اشاره شده است، گزینه‌های سریع پاسخ و پیوست‌ها، نباید پرسش یا مسئله‌ای در آزمون‌ها طراحی شود.
  - در هر آزمون ثابت‌های فیزیکی مورد نیاز داده شود.
  - نوشتن یکاها در پاسخ‌هایی الزامی است.
  - رعایت همه محدودیت‌های اعلام شده در مورد حد محتواها و مفاهیم در کتاب درسی، در ارزشیابی و طراحی سؤالات، الزامی است.
  - در ارزیابی‌های مستمر و پایانی، انتظارات عملکردی مورد توجه قرار گیرد. فهرستی از این انتظارات و سهم آنها را در زیر می‌بینید.
  - طراحی آزمایش: ۱ تا ۳ نمره
  - تجزیه و تحلیل داده‌ها، رسم نمودار، نتیجه‌گیری از داده‌ها، پیش‌بینی و ...: ۲ تا ۴ نمره
  - پاسخ به پرسش‌های مفهومی (کاربرد، استدلال و قضاوت): ۴ تا ۷ نمره
  - توانایی حل پرسش‌های محاسباتی: ۷ تا ۱۰ نمره
  - حل مسائل در شرایط جدید (کاربرد و استدلال): ۱ تا ۳ نمره
- توجه:** لازم به یادآوری است، نمونه انواع پرسش‌ها در سطوح مختلف یادگیری (یادآوردن، فهمیدن، به‌کار بستن، تحلیل، ارزیابی و آفریدن) در کتاب درسی هر پایه موجود است.

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

۱۱۰۲۱۰

شیمی (۱)

دوره دوم متوسطه / پایه دهم نظری

علوم تجربی

ریاضی فیزیک

علوم و معارف اسلامی

ادبیات و علوم انسانی

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

جدول هدف - محتوا و ارزشیابی کتاب درسی شیمی (۱)

پرسش‌های اساسی

- « عنصرها در چه شرایطی تولید می‌شوند؟
- « نماد شیمیایی یک عنصر چه اطلاعاتی درباره آن ارائه می‌دهد؟
- « ایزوتوپ‌ها چیستند و چه ویژگی‌هایی دارند؟
- « رادیوایزوتوپ چیست و چگونه می‌توان آن را تشخیص داد؟
- « چگونه از رادیو ایزوتوپ‌ها برای تولید انرژی و شناسایی بیماری‌ها استفاده می‌شود؟
- « یکای جرم اتمی چیست و چگونه جرم اتم‌ها را حساب می‌کنند؟
- « چگونه می‌توان ذره‌های ریز را شمارش کرد؟
- « روابط بین تعداد ذره‌ها با جرم مولی اتم‌ها چیست؟
- « رفتار شیمیایی اتم‌ها با یکدیگر چگونه است؟
- « چگونه می‌توان رفتار اتم‌ها را با یکدیگر پیش‌بینی کرد؟
- « ترکیب یونی دوتایی چیست؟ و شیوه نامگذاری آنها چگونه است؟
- « تشکیل مولکول‌های ساده چگونه است و شیوه نامگذاری آنها چگونه است؟
- « هوا کره چیست و اجزای سازنده آن کدام است؟
- « ساختار هوار کره چگونه است و چه شواهدی برای تأیید این ساختار وجود دارد؟
- « درصد حجمی اجزای سازنده هوای پاک و خشک کدام است؟
- « چگونه هوا کره را به عنوان منبع عظیمی از منابع شیمیایی در نظر می‌گیرند؟
- « تقطیر جز به جز چیست و چه نقشی در استخراج گازها از هوا کره دارد؟
- « گازهای موجود در هوا کره چه کاربردهایی در زندگی دارند؟
- « منظور از جوی اثر و جو مؤثر چیست؟
- « آرایش الکترون نقطه‌ای اتم‌ها چیست، چگونه می‌توان آن را رسم کرد؟
- « در اثر واکنش فلزها و نافلزها با گاز اکسیژن چه ترکیب‌هایی تولید می‌شوند و شیوه نام‌گذاری و فرمول‌نویسی آنها چگونه است؟
- « ساختار لوویس چیست و چگونه می‌توان آن را رسم کرد؟

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

- « واکنش سوختن چیست و فرآورده‌های آن کدام است؟
 « فرآورده سوختن ناقص کربن، زغال سنگ و متان چیست و چه تأثیری بر روی سلامت انسان دارد؟
 « اکسیدهای فلزی و نافلزی با آب چه رفتاری دارند و چگونه سبب آسیب رساندن به جانوران و گیاهان می‌شوند؟
 « قانون پایستگی جرم چیست و چه کاربردی دارد؟
 « معادله نوشتاری و نمادی واکنش‌های شیمیایی چیست و چگونه می‌توان واکنش شیمیایی را موازنه کرد؟
 « داده‌های واقعی و کمی درباره ارتباط میان مقدار گاز کربن دی اکسید در هوا کره و تغییرات آن در صد سال گذشته و افزایش دمای کره زمین چه پیامی دارند؟
 « اثر گلخانه ای چیست و چگونه پدید می‌آید؟
 « شیمی سبز چیست و چه راه حل‌هایی برای محافظت کره زمین دارد؟
 « فرمول، ساختار و رفتار دگر شکل‌های اکسیژن چیست؟
 « گاز اوزون در استراتوسفر چه نقشی دارد؟
 « گاز اوزون در تروپوسفر چگونه تولید می‌شود؟
 « حجم گازها با تغییر هر یک از عوامل فشار، دما و مقدار گازها چه تغییری می‌کند؟
 « قانون آووگادرو چیست؟
 « حجم مولی گازها چیست؟
 « در واکنش‌هایی که گازهایی مصرف یا تولید می‌شوند، چه قدر از هر گاز مصرف یا تولید می‌شود؟
 « فرایند تولید آمونیاک چگونه است؟
 « چگونه می‌توان از گاز واکنش ناپذیر نیتروژن برای تولید مواد شیمیایی مناسب استفاده کرد؟
 « آبکره چیست و چه ویژگی‌های کلی دارد؟
 « پویایی شیمیایی کره زمین چه معنایی دارد و بر چه چیزهایی دلالت می‌کند؟
 « روش شناسایی یون‌های بارم، کلسیم و نقره چگونه است؟
 « آب زلال آشامیدنی خالص است یا ناخالص؟
 « یون‌های چند اتمی معروف کدام‌ها هستند و شیوه فرمول نویسی و نامگذاری ترکیب‌های آنها و رسم ساختار لوویس این یون‌ها چگونه است؟
 « محلول چیست و چه ویژگی‌هایی دارد؟
 « روش‌های بیان مقدار حل‌شونده در محلول‌ها کدام‌اند و چه روابطی دارند؟

- « از دریا چه نوع مواد شیمیایی و به چه میزان می‌توان تهیه کرد؟
 « فرایند استخراج نمک خوراکی از آب دریا چگونه است؟
 « روش تهیه فلز منیزیم از آب دریا چگونه است؟
 « انحلال پذیری چیست؟
 « محلول سیر شده، سیر نشده و فرا سیر شده چه تفاوت‌هایی با هم دارند؟
 « نمودارهای انحلال پذیری چه پیام‌هایی دارند؟
 « چگونه می‌توان حقایق مربوط با انحلال پذیری نمک‌ها را فرموله کرد؟
 « تغییر دما بر روی محلول‌های سیر شده چه تأثیری دارد؟
 « مولکول‌های گوناگون در میدان الکتریکی چه رفتاری از خود نشان می‌دهند؟
 « نیروی بین مولکولی در مواد مولکولی از چه نوعی است و میزان آن به چه عواملی وابسته است؟
 « ارتباط نقطه جوش مواد با نیروی بین مولکولی چیست؟
 « پیوند هیدروژنی چیست و چه خواصی به آب می‌بخشد؟
 « نیروی بین مولکولی مواد را چگونه تشخیص دهیم؟
 « پیوند هیدرونی آب چه تأثیری بر زندگی ما دارد؟
 « محلول آلی چیست و چه تفاوت‌هایی با محلول آبی دارد؟
 « گشتاور دو قطبی چیست و چه کاربردی دارد؟
 « فرایند انحلال مواد مولکولی و یونی در آب چگونه است و شرط آن چیست؟
 « انحلال‌پذیری گازهای کوچک در آب چگونه است؟ و با تغییر شرایط چه تغییری می‌کند؟
 « قانون هنری چیست؟
 « مایعات یونی و محلول‌ها چه تأثیری بر روی سلامت انسان دارند؟
 « ردپای آب چیست و به چه عواملی بستگی دارد؟
 « گذرندگی چیست و چگونه انجام می‌شود؟
 « گذرندگی وارونه چیست و چگونه از آن برای تهیه آب آشامیدنی بهره می‌برند؟

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

بارم بندی	سطوح شناختی						عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی				دانشی				
	آفرین	ارزیابی	تجزیه و تحلیل	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن			
۶/۵						*	کیهان زادگاه الفبای هستی	- فرایند کلی تولید عنصرها را بیان می‌کند.	
					*			- نماد شیعیایی ۳۶ عنصر اول جدول دوره ای عنصرها را تشخیص می‌دهد و با توجه به آن خانه عنصرها در جدول دوره ای و ویژگی‌های آنها را تشخیص می‌دهد.	*
					*			- ایزوتوپها را شناسایی کرده و تشخیص می‌دهد و ویژگی‌های آنها (پایداری، درصد فراوانی، تعداد ذره‌های سازنده) را مقایسه می‌کند.	*
					*			- رادیو ایزوتوپها را تشخیص می‌دهد و نقش رادیوایزوتوپهای اورانیم و تکنسیم را در تولید انرژی و شناسایی بیماری‌ها توضیح می‌دهد.	*
				*				- ضمن درک مفهوم مقیاس نسبی جرم اتمی، یکای جرم اتمی را می‌شناسد و می‌تواند جرم اتمی میانگین اتم‌ها را حساب کند.	*
				*				- ضمن آشنا شدن با یکای شمارش ذره‌ها (عدد آووگادرو)، محاسبات مربوط به استوکیومتری مولی، جرمی و تعداد ذره‌ها به مول را انجام می‌دهد.	*

پایه بندی	سطوح شناختی						عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی				دانشی				
	آفرین	ارزیابی	تجزیه و تحلیل	کار بستن	فهمیدن	یادآوردن			
۹/۵						*	کیهان زادگاه انقبای هستی	- پرتوهای الکترومغناطیسی و ویژگی‌های آنها را بیان می‌کند.	بررسی ساختار و رفتار اتم‌ها و نقش آنها در زندگی
			*		*			- برهم کنش نور و پرتوهای الکترومغناطیس با اتم‌ها را درک می‌کند و چگونگی تشکیل طیف نشری خطی و تشخیص ساختار اتم‌ها را بر اساس آن توضیح می‌دهد.	
					*			- مدل کوانتومی را توضیح داده و بر اساس آن انتقال انرژی در لایه‌ها و طیف نشری هیدروژن را تبیین می‌کند.	
			*					- با توجه به طیف نشری یک نمونه، می‌تواند عنصرهای فلزی سازنده آن نمونه را تشخیص دهد.	
					*			- چگونگی توزیع الکترون‌ها در لایه‌ها و زیر لایه‌ها و ارتباط میان عدد کوانتومی اصلی و فرعی را با روابط ریاضی توضیح می‌دهد.	
				*				- با توجه به اصل آفبا، آرایش الکترونی اتم‌ها تا عنصر شماره ۳۶، را رسم و شماره دوره، گروه و تعداد الکترون‌های ظرفیت آنها را تعیین می‌کند	
			*					- از روی ساختار الکترون نقطه‌ای اتم‌ها می‌تواند رفتار شیمیایی آن‌ها را پیش بینی کند.	
				*	*			- با رسم آرایش الکترون نقطه‌ای اتم‌ها، رفتار آنها را در برهمکنش با سایر اتم‌ها بر مبنای داد و ستد الکترون یا به اشتراک گذاشتن و رسیدن به آرایش هشت تایی تشخیص می‌دهد.	
				*				- تشکیل ترکیب های یونی دوتایی از واکنش یک فلز و نافلز را توضیح می‌دهد و می‌تواند فرمول و نام آن‌ها را تعیین کند.	
				*				- تشکیل مولکول های ساده از واکنش یک فلز با نافلز را توضیح می‌دهد و نام و فرمول آن‌ها را تعیین می‌کند.	
				*				- جرم مولی مولکول‌ها را محاسبه می‌کند.	
	اهداف نگرشی							- با دستاوردهای دانشمندان کشورمان آشنا می‌شود و روحیه خودباوری را در خود تقویت می‌کند.	

بارم بندی	سطوح شناختی						عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی	
	فرایندی					دانشی				
	آفرین	ارزیابی	تحلیل تجزیه و	کار بستن	فهمین	یاد آوردن				روندی
						*		*		
			*		*			*	*	
					*			*		
			*				*	*		
					*			*		
					*			*	*	
					*		*	*		
			*				*	*		
					*			*	*	
					*			*	*	

رد پای گازها در زندگی

- ساختار کلی هوا کره و اجزای سازنده آن (اتم‌ها، گازها و ذره‌های دیگر) را می‌شناسد.

- روند تغییرات دما و فشار را در هوا کره توضیح می‌دهد و می‌تواند با توجه به این روندها لایه ای بودن هوا کره را تبیین می‌کند.

- ضمن آشنایی با درصد حجمی اجزای سازنده هوا کره و کاربرد آنها، هوا کره را به عنوان منبعی عظیم برای منابع شیمیایی تبیین می‌کند.

- فرایند تقطیر جز به جز را توضیح می‌دهد و فرایند استخراج گازهای اکسیژن، نیتروژن و هلیوم از هوای مایع را توضیح می‌دهد.

- گاز نیتروژن را به عنوان گازی واکنش ناپذیر و جو بی اثر و گاز اکسیژن را به عنوان گازی واکنش پذیر و جو مؤثر می‌شناسد و رفتار آنها را در هوا کره توضیح می‌دهد.

- فرآورده‌های واکنش گاز اکسیژن با فلزها و نافلزها را می‌شناسد و نام و فرمول آنها را می‌تواند تعیین کند.

- ساختار لوویس مولکول‌های تک مرکزی را که اتم‌های آنها از قاعده هشت تایی پیروی می‌کند را می‌تواند رسم کند.

- واکنش سوختن و فرآورده‌های آن را می‌شناسد و سوختن کامل با سوختن ناقص را مقایسه کرده و تأثیر سوختن ناقص بر سلامت افراد را توضیح می‌دهد.

- رفتار اکسیدهای فلزی و نافلزی با آب را می‌شناسد و تأثیر آنها بر زندگی جانوران و گیاهان و محیط زیست را تبیین می‌کند.

- ضمن شناسایی معادله نوشتاری و نمادی واکنش‌های شیمیایی، قانون پایستگی جرم را درک کرده و می‌تواند واکنش‌های شیمیایی را با توجه به آن موازنه کند.

بارم بندی	سطوح شناختی						دانشی			عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی											
	آفرین	ارزیابی	تجزیه و تحلیل	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن	روندی	مفهومی	اولیه			
۷			*						*	<p>آب آهنگ زندگی</p> <p>- با آب‌کره و ویژگی‌های آن به طور کلی آشنا می‌شود.</p> <p>- پویایی شیمیایی کره زمین و نتیجه آن را توضیح می‌دهد.</p> <p>- روش شناسایی یون‌های نقره، باریم و کلسیم در محلول‌های آبی را می‌شناسد و می‌تواند معادل‌ه‌های شیمیایی مربوطه را تشخیص دهد.</p> <p>- با وجود مواد شیمیایی گوناگون در آب زلال و آشامیدنی آشنا می‌شود.</p> <p>- فرمول شیمیایی یون‌های چند اتمی را می‌شناسد و می‌تواند نام ترکیب‌های یونی مربوطه را نامگذاری کنند و ساختار لوویس چند یون چند اتمی معروف را رسم می‌کند.</p> <p>- محلول و اجزای آن را و روش‌های گوناگون بیان مقدار حل شونده در محلول‌ها را می‌شناسد.</p> <p>- غلظت حل شونده‌ها را در انواع محلول‌ها بر حسب مول بر لیتر، پی پی ام و درصد جرمی می‌تواند حساب کند.</p> <p>- با بررسی داده‌های کمی و واقعی می‌تواند توضیح دهد که دریا به عنوان منبع عظیمی برای تهیه منابع شیمیایی گوناگون است.</p> <p>- ضمن شناسایی کاربردهای گوناگون نمک خوراکی، فرایند استخراج آن را از آب دریا توضیح می‌دهد.</p>	<p>بررسی ساختار و رفتار اتم‌ها و نقش آنها در زندگی</p>	
					*		*					
					*			*				
				*				*				
						*		*	*			
							*		*			
				*				*	*			
								*				
					*			*				

بارم بندی	سطوح شناختی						عنوان درس (محتوا)			اهداف کلی
	فرایندی					دانشی				
	آفرین	ارزیابی	تجزیه و تحلیل	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن	روندی	مفهومی	اولیه	
					*		*		<p>آب آهنگ زندگی</p> <p>بررسی ساختار و رفتار اتم‌ها و نقش آنها در زندگی</p>	
			*				*			
				*			*			
				*			*	*		
		*						*		
				*			*			
				*			*			
				*			*			
				*			*			
			*				*			
							*			

اهداف جزئی

- با چگونگی تهیه فلز منیزیم از آب دریا آشنا می‌شود.
- مفهوم انحلال پذیری را درک می‌کند و پی می‌برد که مواد گوناگون انحلال پذیری متفاوتی دارند و می‌تواند مواد را در سه دسته نامحلول، کم محلول و محلول قرار دهد.
- محلول سیر شده، شیر نشده و فراسیر شده و ارتباط انحلال پذیری نمک‌ها با دما را از روی نمودار تشخیص می‌دهد.
- تغییر دما بر روی محلول‌های سیر شده را به طور کیفی توضیح می‌دهد.
- با بررسی داده‌های تجربی رابطه ریاضی دما و انحلال پذیری نمک‌ها در آب را به دست می‌آورد و با استفاده از این روابط و نمودارهای مربوطه، انحلال‌پذیری نمک‌ها را در دماهای گوناگون حساب می‌کند.
- با توجه به جهت‌گیری مولکول‌های کوچک در میدان الکتریکی، قطبی بودن یا نبودن آنها را تشخیص می‌دهد.
- گشتاور دو قطبی را می‌شناسد و می‌تواند گشتاور دو قطبی را به عنوان معیاری برای پیش‌بینی قطبی بودن مواد استفاده کند.
- نیروی بین مولکولی ترکیب‌های قطبی را با ترکیب‌های ناقطبی با جرم برابر مقایسه کرده و تفاوت نقطه جوش آنها را توضیح می‌دهد.
- نیروی بین مولکولی و نقطه جوش مواد ناقطبی و مواد قطبی را پیش‌بینی می‌کند.
- خواص فیزیکی ویژه آب را با توجه به پیوند هیدروژنی توضیح می‌دهد.
- با شناسایی نیروهای بین مولکولی و عوامل مؤثر بر اندازه این نیروها، نقطه جوش مواد گوناگون را مقایسه و رفتار آنها را پیش‌بینی می‌کند.

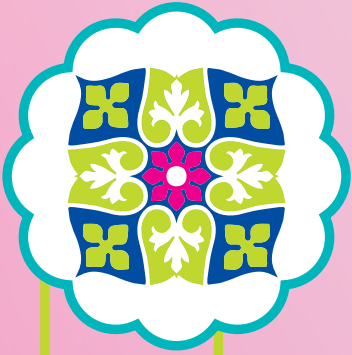

ملاحظات (توصیه‌ها و محدوده طرح پرسش‌ها در آزمون)

- نمرات هر فصل می‌تواند نیم نمره نسبت به بارم پیشنهادی فوق تغییر کند

- سهم محاسبات کمی و عددی در هر آزمون بین ۳۰ تا ۳۵ درصد از نمره کل آزمون را شامل می‌شود.
- آیا می‌دانید، تفکر نقاد و در میان تارنماها جزو ارزشیابی نیست.
- در صورت پرسش، داده‌های حافظه محور و مورد نیاز ارائه شود.
- پیوست جدول تناوبی در آزمون ضروری است.
- پیشنهاد موکد می‌شود پرسش‌های مرتبط با زندگی و صنعت طراحی کنید و اطلاعات و داده‌هایی درباره مفاهیم درسی موجود در کتاب ارائه و بر اساس داده‌های صورت مسئله پرسش‌های مفهومی و با سطوح بالای ارزشیابی طرح کنید.
- معادله شیمیایی موازنه شده در محاسبات کمی و عددی داده شود.
- رسم آرایش الکترونی تا عنصر شماره ۳۶ جدول تناوبی مجاز است.
- نامگذاری ترکیب‌های آلی جزو اهداف کتاب درسی نیست و فقط نام ترکیب‌های آلی موجود در کتاب می‌تواند مورد ارزشیابی قرار گیرد.
- در ارزیابی‌های مستمر و نهایی، انتظارات عملکردی مورد توجه قرار گیرد. جدول زیر فهرستی از این انتظارات و سهم آنها را نشان می‌دهد.

ردیف	انتظارات عملکردی	مستمر	پایانی
۱	طراحی آزمایش	۲_۴	۲
۲	اجرای آزمایش، ثبت داده‌ها، نتیجه‌گیری و ارائه گزارش	۲_۴	-
۳	تجزیه و تحلیل داده‌ها، رسم نمودار، نتیجه‌گیری از داده‌ها، پیش‌بینی و نمودار خوانی و....	۲_۴	۲
۴	انجام تحقیق و جمع‌آوری اطلاعات (طراحی، اجرا، ثبت داده‌ها، تجزیه و تحلیل، ارائه گزارش)	۲_۳	-
۵	مشارکت و تعامل در فرایند آموزش (انجام فعالیت‌های عملی و آزمایشگاهی، مشارکت در بحث‌های گروهی، کنجکاوی علمی و طرح پرسش‌های مفهومی)	۴_۶	-
۶	پاسخ به پرسش‌های مفهومی (کاربرد، استدلال و قضاوت)	۱_۳	۸
۷	توانایی حل پرسش‌های محاسباتی	۲_۳	۶
۸	حل مسائل در شرایط جدید (کاربرد و استدلال)	-	۲

۱۱۰۲۱۱

ریاضی (۱)

دوره دوم متوسطه / پایه دهم نظری

علوم تجربی

ریاضی فیزیک

علوم و معارف اسلامی

ادبیات و علوم انسانی

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

جدول هدف - محتوا و ارزشیابی کتاب درسی ریاضی (۱)

ملاحظات	سطوح شناختی مورد انتظار					اهداف جزئی	اهداف کلی	محتوا	
	خلق و آفرینش	نقد و ارزیابی	تجزیه و تحلیل	کاربرد	درک و فهم			پادآوری	فصل
					*	*	می‌تواند با درک مفهوم بازه‌های اعداد حقیقی و اعمال بر روی آنها، مسائل مرتبط ریاضی را حل کند.	درک بازه‌های اعداد و مجموعه‌های متناهی و نامتناهی	درس ۱
					*	*	می‌تواند مجموعه متناهی را از مجموعه نامتناهی متمایز کند.		فصل ۱
					*	*	می‌تواند مجموعه مرجع یک مجموعه داده شده را مشخص کند.	درس ۲	
به حل مسائل اجتماع دو مجموعه از طریق نمودار نمره تعلق گیرد.			*	*	*	می‌تواند از مفهوم مجموعه متمم در حل مسایل ریاضی مرتبط استفاده کند.	درک مجموعه مرجع، مجموعه متمم و اصل شمول و عدم شمول		
			*	*	*	مجموعه‌های جدا از هم را از مجموعه‌های غیر مجزا تشخیص می‌دهد و می‌تواند به کمک مجموعه‌های جدا از هم، مسایل مرتبط را حل کند.			
			*	*	*	اصل شمول و عدم شمول را درک می‌کند و از این مفاهیم به درستی در حل مسایل مرتبط استفاده می‌کند.			
			*	*	*				

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

ملاحظات	سطوح شناختی مورد انتظار					اهداف جزئی	اهداف کلی	محتوا	
	خلق و آفرینش	نقد و ارزیابی	تجزیه و تحلیل	کاربرد	درک و فهم			پداوری	فصل
- دنباله‌هایی با جمله عمومی درجه دوم جز اهداف کتاب نیست.					*	*	می‌تواند از طریق اندیس دار کردن متغیرها، بین آن‌ها تفکیک قایل شود و متغیرهای اندیس دار را به درستی بنویسد و بخواند.	درک دنباله‌ها	درس ۳
					*	*	می‌تواند بر اساس نظم و رابطه موجود در یک الگو، جملات بعدی الگو را درست پیش‌بینی کند.		
					*	*	الگوهای خطی را از الگوهای غیر خطی تشخیص می‌دهد.		
					*	*	درک درستی از دنباله دارد و می‌تواند ارتباط آن را با مفهوم تابع تشریح کند.		
				*	*	*	می‌تواند به درستی از ارتباط بین یک الگوی هندسی و الگوی عددی معادل آن در حل مسائل مرتبط ریاضی استفاده کند.		
- اگر طراح در نظر دارد که فرمول نوشته شود حتماً در سؤال قید شود نوشتن فرمول الزامی است و به فرمول‌ها نمره تعلق گیرد. - به روش‌های پیدا کردن قدرنسبت غیر از روش کتاب نمره تعلق گیرد.				*	*	*	می‌تواند دنباله‌های حسابی را از دنباله‌های غیر حسابی تشخیص دهد و جمله عمومی آنها را مشخص کند.	درک دنباله حسابی و هندسی	درس ۴
				*	*	*	می‌تواند به درستی از ارتباط موجود بین الگوهای خطی و دنباله‌های حسابی در حل مسائل مرتبط استفاده کند.		
				*	*	*	دنباله هندسی را از دنباله غیر هندسی تشخیص داده و می‌تواند جمله عمومی آن را تعیین کند.		
			*	*	*	*	می‌تواند نمونه‌هایی از دنباله‌های حسابی و هندسی را در برخی پدیده‌های دنیای واقعی تشخیص و آنها را به زبان خود توضیح دهند.		

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

ملاحظات	سطوح شناختی مورد انتظار						اهداف کلی	محتوا	
	خلق و آفرینش	نقد و ارزیابی	تجزیه و تحلیل	کاربرد	درک و فهم	یادآوری		فصل	درس
<p>- در مسائلی همچون تمرین ۱ صفحه ۳۴ می‌توان از تشابه و یا از نسبت‌های مثلثاتی برای حل استفاده کرد هر دو روش صحیح است و نمره تعلق گیرد.</p> <p>- طرح سؤال از فعالیت ۱ صفحه ۳۳ توصیه نمی‌شود زیرا برای حل مسئله نیازمند سه نوع ابزار اندازه‌گیری است و در کل کتاب فقط این فعالیت این ویژگی را دارد و دانش‌آموزان ابزار لازم را در سر جلسه همراه ندارند و با وجود سادگی سؤال نمره از دست می‌دهند.</p>					*	*	می‌تواند نسبت‌های مثلثاتی یک زاویه حاده در مثلث قائمه الزاویه با به طور مستقیم محاسبه کند.	درک نسبت‌های مثلثاتی در یک مثلث قائم‌الزاویه	درس ۱ فصل ۲
					*	*	می‌تواند مقدار تقریبی نسبت‌های مثلثاتی یک زاویه را با استفاده از رسم آن به کمک خط‌کش و نقله و مثلث قائمه‌الزاویه بدست آورد.		
			*	*	*	*	از نسبت‌های مثلثاتی و مقدارهای تقریبی آنان، به درستی در حل مسایل زندگی واقعی مرتبط استفاده می‌کند.		
					*	*	بتواند از ماشین حساب در محاسبه نسبت‌های مثلثاتی یک زاویه استفاده کند.		
					*	*	می‌تواند نسبت‌های مثلثاتی زاویه‌های ۳۰ و ۴۵ و ۶۰ درجه را مشخص کند.		
					*	*	ثابت بودن نسبت اضلاع در مثلث‌های متشابه قائمه‌الزاویه را تشخیص می‌دهد.		
<p>- در مسائل، مقدار نسبت‌های مثلثاتی زوایای غیر خاص حتماً داده شود.</p>					*	*	از مفهوم دایره مثلثاتی و زاویه‌های مثبت و منفی در بازه ۰ تا ۳۶۰ به درستی در حل مسائل ریاضی مرتبط استفاده می‌کند.	درک نسبت‌های مثلثاتی	درس ۲
					*	*	می‌تواند نسبت‌های مثلثاتی زاویه‌های منفرجه را به کمک دایره مثلثاتی محاسبه کند.		
					*	*	می‌تواند سایر نسبت‌های مثلثاتی یک زاویه را با داشتن اندازه سینوس یا کسینوس آن زاویه مشخص کند.		
					*	*	می‌تواند به درستی از مفهوم دایره مثلثاتی در تعیین محل یک زاویه مشخص در نواحی چهارگانه استفاده کند.		
			*	*	*	رابطه بین شیب خط و تانژانت زاویه را درک می‌کند و می‌تواند از این رابطه در تعیین تانژانت یا شیب خط استفاده کند.			

ملاحظات	سطوح شناختی مورد انتظار					اهداف کلی	محتوا	
	خلق و آفرینش	نقد و ارزیابی	تجزیه و تحلیل	کاربرد	درک و فهم		پیداوری	اهداف کلی
- در طرح سؤال روابط بین نسبت‌های مثلثاتی بهتر است از اتحاد مثلثاتی استفاده شود.					*	*	درک محاسبه نسبت‌های مثلثاتی یک زاویه مانند	درس ۳
				*	*	*		
					*	*	درک رابطه بین توان و ریشه‌های مختلف یک عدد را درک کرده و می‌تواند از این درک در حل مسایل ریاضی مرتبط استفاده کند.	درس ۱
					*	*	با تعمیم کلی مفهوم ریشه‌های یک عدد، می‌تواند رابطه بین ریشه m و n را درک کرده و از آن در حل مسائل ریاضی مرتبط استفاده کند.	درس ۲
					*	*	می‌تواند به درستی عبارات‌های گویا را حل کند.	درس ۳
- در مثال ۱ صفحه ۶۳ تجزیه عبارت با روش‌های غیر کتاب‌نمره تعلق گیرد. - گویا کردن کسرهای رادیکالی فقط با فرجه ۲ و ۳ مورد نظر است.				*	*	*	می‌تواند مسایل ریاضی مرتبط با مفهوم اتحاد و تجزیه عبارت‌های جبری را به درستی حل کند.	درس ۴
				*	*	*	می‌تواند به درستی کسرهای داده شده را گویا کند.	

فصل ۳

ملاحظات	سطوح شناختی مورد انتظار						اهداف کلی	محتوا		
	خلق و آفرینش	نقد و ارزیابی	تجزیه و تحلیل	کاربرد	درک و فهم	پداوری		اهداف جزئی	فصل	درس
- حل معادله با استفاده از روش کلی، به فرمول نمره تعلق گیرد.					*	*	می‌تواند معادلات درجه دوم را از سایر معادلات متمایز کند.	درک حل معادلات درجه دوم	درس ۱	فصل ۴
				*	*	*	می‌تواند به درستی معادلات درجه دوم داده شده را به کمک تجزیه و با استفاده از اتحادهای مزدوج و جمله مشترک حل کند.			
				*	*	*	ویژگی حاصل ضرب صفر را درک می‌کند و از این درک در مواقع لزوم به درستی استفاده می‌کند.			
					*	*	می‌تواند ریشه‌های مختلف اعداد را به درستی محاسبه کند.			
				*	*	*	می‌تواند در صورت امکان یک عبارت داده شده را تبدیل به مجموع یک عبارت مربع کامل و یک عبارت دیگر کند.			
				*	*	*	می‌تواند هر معادله درجه دوم دلخواه را با استفاده از فرمول کلی حل معادلات درجه دوم حل کند.			
				*	*	*	می‌تواند حالت‌های مختلف جواب‌های یک معادله درجه دوم را بر حسب علامت تشخیص دهد.			
		*	*	*	*	می‌تواند به درستی از معادله درجه دوم در حل مسائل کاربردی استفاده کند.				
					*	*	می‌تواند شکل کلی سهمی را با استفاده از ضریب a و قبل از رسم کردن آن تشخیص دهد.	درک سهمی و اجزاء و ویژگی‌های آن	درس ۲	
					*	*	می‌تواند یک سهمی را به درستی رسم کند.			
					*	*	می‌تواند مختصات رأس سهمی را قبل از رسم آن مشخص کند.			
					*	*	می‌تواند معادله محور تقارن یک سهمی را قبل از رسم آن بدست آورد و سپس آن را رسم کند.			
			*	*	*	رأس سهمی را به عنوان نقطه ماکزیمم یا مینیمم درک می‌کند و از این درک در حل مسایل مرتبط به درستی استفاده می‌کند.				

ملاحظات	سطوح شناختی مورد انتظار					اهداف کلی	محتوا		
	خلق و آفرینش	نقد و ارزیابی	تجزیه و تحلیل	کاربرد	درک و فهم		پداوری	اهداف کلی	فصل
					*	*	می‌تواند علامت چند جمله‌ای‌های درجه اول و دوم و بازه‌های آن‌ها را به درستی تعیین کند.	تعیین علامت چند جمله‌ای‌های درجه اول و دوم	درس ۳
					*	*	می‌تواند علامت عبارت‌های جبری شامل چند جمله‌ای‌های درجه اول و دوم را مشخص کند و مجموعه جواب آن‌ها را بدست آورد.		
					*	*	می‌تواند نامعادله با عبارات جبری درجه ۲ را به دوروش هندسی و جدول تعیین علامت حل کند و مجموعه جواب آن را به صورت بازه و بر روی محور اعداد حقیقی مشخص کند.		
					*	*	می‌تواند نامعادله دوگانه را با استفاده از عبارت خواص جمع و ضرب حل کند و مجموعه جواب آن را به صورت بازه و بر روی محور اعداد حقیقی مشخص نماید.		
					*	*	به کمک مفهوم نامعادله قدر مطلق (درجه اول) به صورت هندسی می‌تواند مجموعه جواب نامعادلات قدر مطلق (درجه اول) را با استفاده از خواص جبری بدست آورد.		
				*	*	*	می‌تواند مسائل کاربردی مرتبط با تعیین علامت چند جمله‌ای‌های درجه دوم را به درستی حل کند.		

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

ملاحظات	سطوح شناختی مورد انتظار					اهداف کلی	محتوا		
	خلق و آفرینش	نقد و ارزیابی	تجزیه و تحلیل	کاربرد	درک و فهم		پداوری	اهداف کلی	فصل
					*	*	مفهوم تابع را درک کرده و می‌تواند آن را با بازنمایی‌های مختلف نمایش دهد.	درس ۱ آشنایی با تابع و انواع بازنمایی‌های آن	فصل ۵
					*	*	می‌تواند بازنمایی‌های مختلف تابع را به یکدیگر تبدیل کند.		
- سطح مسائل در حد مسائل مطرح شده در کتاب درسی باشد.				*	*	*	می‌تواند در تابع داده شده، حدودی از دامنه و برد تابع را مشخص کند.	درس ۲ آشنایی با توابع خطی	
			*	*	*	*	می‌تواند توابع خطی را با بازنمایی‌های مختلف نمایش دهد.		
- سطح مسائل از آنچه که در تمرین‌های کتاب مطرح شده است فراتر نرود.					*	*	می‌تواند بین توابع چند جمله‌ای و چند جمله‌ای‌هایی که تابع نیستند، تمایز قایل شود.	درس ۳ آشنایی با توابع چند جمله‌ای و قدر مطلق و رسم نمودار توابع به کمک انتقال	
					*	*	می‌تواند نمودار تابع قدر مطلق را رسم کند.		
				*	*	*	نمودار توابع را می‌تواند به کمک انتقال رسم کند.		
- طراح سطح سختی سؤال‌ها را کنترل نماید و مسائلی طرح کند که دانش‌آموزان برای حل آن با چالشی مواجه شوند که با توجه به مفاهیم آموزش داده شده و با کمی تفکر قابل حل باشند و حل آنها برای دانش‌آموزان غیر قابل دسترس نباشد.					*	*	می‌تواند به درستی از اصل ضرب یا جمع در مسائل استفاده کند.	درس ۱ درک اصل جمع و ضرب	
					*	*	مفهوم جایگشت را به کمک اصل ضرب درک کرده و می‌تواند به درستی مسایل مرتبط با جایگشت را حل کند.	درس ۲ درک مفهوم جایگشت	
					*	*	می‌تواند به درستی فاکتوریل مقدرهای مختلف را محاسبه کند.		
					*	*	به درستی می‌تواند از مفهوم جایگشت ۲ شیء از n شیء در حل مسایل مرتبط استفاده کند.		
				*	*	*	به درستی می‌تواند از مفهوم ترکیب در حل مسائل مرتبط استفاده کند.	درس ۳ درک مفهوم ترکیب	

ملاحظات	سطوح شناختی مورد انتظار						اهداف کلی	اهداف جزئی	محتوا	
	خلق و آفرینش	نقد و ارزیابی	تجزیه و تحلیل	کاربرد	درک و فهم	پداوری			درس	فصل
				*	*	*	می‌تواند پیشامدهای تصادفی را در حالت‌های مختلف مشخص کند و تعداد اعضای آنها را به کمک مفاهیم مرتبط با ترکیبیات، تعیین کند.	آشنایی با جبر پیشامدها	درس ۱	فصل ۷
				*	*	*	می‌تواند به درستی از جبر پیشامدها و اعمال روی پیشامدها در حل مسائل مرتبط استفاده کند.			
				*	*	*	می‌تواند مسائل پیشرفته‌تر (نسبت به سال نهم) مرتبط با $n(S)$ و $n(A)$ را با استفاده از جایگشت، تبدیل و ترکیب حل کند.			
					*	*	می‌تواند تفاوت‌های بین آمار و علم آمار را بیان کند.	آشنایی با علم آمار و مفاهیم مرتبط با آن از جمله جامعه و نمونه آماری	درس ۲	فصل ۷
					*	*	می‌تواند درک خود از مفهوم اعداد و ارقام در زندگی روزمره یک خانواده را بیان کند.			
					*	*	می‌تواند تعبیر مناسبی از مفهوم جامعه و نمونه و مفاهیم کلیدی در علم آمار را ارائه کند.			
					*	*	می‌تواند بین انواع متغیرها به درستی تفکیک قایل شود.	آشنایی با انواع متغیرها	درس ۳	

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

ریاضی و آمار (۱)

دوره دوم متوسطه / پایه دهم نظری

علوم تجربی

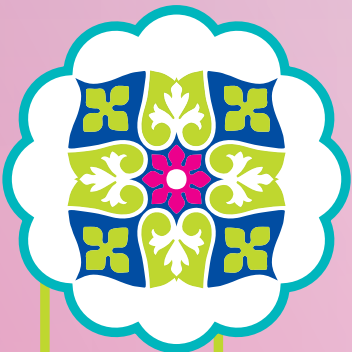
ریاضی فیزیک

علوم و معارف اسلامی

ادبیات و علوم انسانی

۱۱۰۲۱۲

جدول هدف - محتوا و ارزشیابی کتاب درسی ریاضی و آمار (۱)

ملاحظات	شناختی						عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	تولید کردن	ارزیابی کردن	تحلیل	بکار بستن	فهمیدن	به یاد آوردن			
۱- سؤال حل معادله، فقط حل معادله درجه اول طرح شود. ۲- مساله قالبی باف که در تمرین کتاب آمده است برای دانش‌آموزان طرح نشود.				*	*	*	درس ۱: معادله و مسائل توصیفی	۱. معادله درجه اولی که به صورت توصیفی بیان شده، معادله آن را بنویسید و حل کند. ۲. بتواند معادلات و عبارات‌های ریاضی را با جمله توصیفی بیان کند و بنویسد.	مسائل واقعی را به معادله درجه اول و یا درجه دوم مدل سازی کرده و معادله درجه اول را حل نماید
۱- در صورتی که روش خاصی برای حل معادله درجه دوم مدنظر طراح است، در صورت سؤال قید شود یا اگر روش خاصی مدنظر نیست حتماً در صورت سؤال به روش دلخواه ذکر شود. ۲- صفحه ۳۲ کتاب سؤالات ستاره دار ۷ و ۸ سؤال طرح نشود. ۳- سؤالات مسایل کاربردی که مساحت اشکال هندسی دارد و پیچیده است طرح نشود.				*	*	*	درس ۲: حل معادله درجه ۲ و کاربردها	۱. بتواند معادله درجه دوم را تشخیص دهد. ۲. بتواند معادله درجه ۲ که قابل تجزیه شدن است، تجزیه کند و حل کند. ۳. بتواند معادله درجه ۲ را با روش مربع کامل کردن، حل کند. ۴. بتواند معادله درجه دوم را به روش کلی حل کند ۵. تعداد ریشه و نوع ریشه‌های معادله درجه دوم را با محاسبه دلتا تشخیص دهد. ۶. با دانستن ریشه‌های معادله درجه دوم بتواند معادله درجه دوم تشکیل دهد. ۷. مفاهیم هزینه و سود و زیان را بداند و مسایل مربوط به آن را بتواند حل کند.	معادله‌های درجه دوم را به کمک روش‌های مطرح شده در کتاب حل نمایند و از معادله درجه دوم برای حل مسائل مربوطه استفاده کند.
۱- سؤالات طرح شده در سطح تمرین‌های کتاب طرح شود. ۲- مثال صفحه ۳۷ برای دانش‌آموز رشته انسانی سخت است و سؤال طرح نشود.				*	*	*	درس ۳: معادله‌های شامل عبارات‌های گویا	۱. بتواند معادله گویا را تشخیص دهد و مشخص کند. ۲. بتواند معادله گویا را حل کند. ۳. بتواند جواب قابل قبول و غیر قابل قبول معادله را معلوم کند. ۴. بتواند معادله مسایل کاربردی را تشکیل دهد و آن را حل کند.	مفهوم معادلات شامل عبارات‌های گویا را درک کرده، مسائل طبیعی را که به صورت معادلات شامل عبارات‌های گویا هستند به درستی مدل‌سازی کند و با روش‌های مورد نظر حل نماید

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

ملاحظات	شناختی						عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	تولید کردن	ارزیابی کردن	تحلیل	بکار بستن	فهمیدن	به یاد آوردن			
۱- سؤالات مشابه تمرین‌های کتاب درسی طرح شود				*	*	*	درس ۱: مفهوم تابع	۱. مفهوم تابع را درک کند و بتواند از بین روابط، رابطه تابع را معلوم کند. ۲. متغیر مستقل و وابسته را تشخیص دهد و معلوم کند. ۳. تعریف زوج مرتب را بداند. ۴. نمایش‌های مختلف تابع (توصیفی، جدولی و...) را بداند و تابع را بین آنها تشخیص دهد.	مفهوم رابطه و تابع را درک کند و نمایش‌های مختلف تابع را بداند
۱- سؤالات طرح شده مشابه تمرین‌های کتاب باشد و خارج از آن سؤال طرح نشود				*	*	*	درس ۲: ضابطه جبری تابع درس ۳: نمودار تابع خطی	۱. تعریف ضابطه تابع را بداند. ۲. با دانستن رابطه بین دو متغیر، ضابطه جبری آن را بتواند بنویسد. ۳. با داشتن ضابطه تابع بتواند مقادیر تابع را پیدا کند. ۴. دامنه و برد تابعی که به صورت زوج مرتب هست، مشخص کند و بنویسد. ۵. با داشتن ضابطه و دامنه بتواند برد را پیدا کند. ۶. با داشتن ضابطه و برد، دامنه تابع را بدست آورد. ۷. تابع خطی را تشخیص دهد. ۸. بتواند تابع خطی را رسم کند. ۹. با داشتن دو نقطه از تابع خطی معادله آن را بنویسد.	ضابطه جبری تابع را بداند و با داشتن ضابطه تابع دامنه و برد آن را به دست آورد و نمودار تابع خطی را رسم کند.
- سؤالات فقط از کتاب طرح شود.			*	*	*	*	درس ۴: نمودار تابع درجه ۲	۱. تابع درجه دوم را تشخیص دهند. ۲. نمودار تابع درجه دوم را با داشتن ضابطه بتواند رسم کند. ۳. در حل مسائل کاربردی مرتبط تابع درجه دوم را تشکیل دهند. ۴. راس سهمی و محور تقارن و ماکزیمم و می نیمم سهمی را با داشتن معادله پیدا کنند.	نمودار توابع درجه دوم را رسم نماید و بتواند به کمک تابع، مسائل واقعی را مدل‌سازی و آنها را حل کند.

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	شناختی					
			به یاد آوردن	فهمیدن	بکار بستن	تحلیل	ارزیابی کردن	تولید کردن
مفهوم داده و واحد آماری رادری کند و انواع روش‌های گردآوری داده‌ها را بداند و برای هر یک مثالی بیاورد. مفهوم متغیر و انواع آن را بداند.	<p>۱. مفهوم داده و واحد آماری رادری کند و مشخص کند.</p> <p>۲. جامعه آماری را درک کنند و برای آن مصداق پیدا کنند.</p> <p>۳. نمونه تصادفی را توصیف کنند و مثال‌هایی برای آن بیان کنند.</p> <p>۴. انواع روش‌های گردآوری داده‌ها (مشاهده، پرسش‌نامه، مصاحبه، دادگان را درک کرده و برای هر یک مثالی بیاورند.</p> <p>۵. درک دقیق از پارامتر و آماره داشته باشد و تفاوت آنها را تشخیص دهد.</p> <p>۶. مفهوم متغیر را درک کنند و تفاوت آن را با داده بیان کنند.</p> <p>۷. انواع متغیرها را بشناسند و تفاوت آنها را درک کند و نوع متغیر را بتواند دقیق مشخص کند.</p> <p>۸. مفهوم و تعریف «آمار» را بداند.</p>	درس: گردآوری داده‌ها	*	*				
با تشخیص و محاسبه شاخص‌های مرکزی و پراکندگی در مسائل آماری مرتبط این مسائل را حل کند	<p>۱. میانگین داده‌ها را بتواند محاسبه کند.</p> <p>۲. تعریف داده دور افتاده را بداند و بتواند در صورت وجود تشخیص دهد.</p> <p>۳. میانه داده‌ها را بتواند پیدا کند.</p> <p>۴. تعریفی از میانه و میانگین بتواند بنویسد.</p> <p>۵. تأثیر داده دور افتاده در میانگین و میانه بداند و شاخص مناسب را بتواند مشخص کند.</p> <p>۶. واریانس و انحراف معیار داده‌ها را بتواند محاسبه کند.</p> <p>۷. مفهوم مقدار (دو برابر، یک برابر، سه برابر) انحراف معیار از میانگین را بداند و بتواند آنها را بدست آورد.</p> <p>۸. دامنه تغییرات را بتواند محاسبه کند.</p> <p>۹. معیارهای پراکندگی و مرکزی را بداند و نام ببرد.</p>	<p>درس ۲: معیارهای گرایش به مرکز</p> <p>درس ۳: معیارهای پراکندگی</p>	*	*	*			
ملاحظات	<p>۱. سؤالات از متن و تمرین‌های کتاب طراحی شود.</p> <p>۲. نوع متغیر «نمره» در کتاب نسبتی معرفی شده هست در صورتی که فاصله‌ای است سؤالی در این مورد مطرح نشود.</p> <p>۳. در مشخص کردن روش‌های گردآوری داده‌ها سؤالی نامفهوم نباشد</p>	<p>۱. سؤالات از تمرین‌های کتاب طراحی شود.</p> <p>۲. برای محاسبه واریانس و انحراف معیار روش جدولی و فرمول هر دو درک‌پذیر مورد قبول باشد</p> <p>۳. برای محاسبه میانگین و واریانس و انحراف معیار داده‌ها طوری انتخاب شوند که دانش‌آموز در محاسبه دچار چالش نشود.</p> <p>۴. شاخص مد در کتاب آورده نشده و سؤالی طرح نشود</p>						

ملاحظات	شناختی						عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	تولید کردن	ارزیابی کردن	تحلیل	بکار بستن	فهمیدن	به یاد آوردن			
سؤالات در حد کتاب باشد و عددیایی برای رسم نمودار داده شود که دانش‌آموز دچار چالش نشود			*	*	*	*	<p>درس ۱: نمودارهای یک متغیره</p> <p>درس ۲: نمودارهای چند متغیره</p>	<p>۱. نمودار میله‌ای و دایره‌ای را بتواند رسم کند. ۲. نمودار میله‌ای و دایره‌ای را بتواند تفسیر کند. ۳. نمودار مناسب داده‌ها را تشخیص دهد. ۴. نمودار نقطه‌ای را بتواند رسم کند و تفسیر کند. ۵. نمودار جعبه‌ای را بتواند رسم کند و تفسیر کند. ۶. تعریف چارک اول و سوم را بداند و بتواند مشخص کند و بنویسد. ۷. روش رسم نمودار حبابی را بداند و بتواند رسم کند. ۸. طریقه رسم نمودار راداری را بداند و بتواند رسم کند. ۹. کاربرد رسم نمودار حبابی و راداری را تشخیص دهد.</p>	نمودارهای مختلف آماری را رسم و تفسیر کند.

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

فیزیک (۱)

دوره دوم متوسطه / پایه دهم نظری

علوم تجربی

ریاضی فیزیک

علوم و معارف اسلامی

ادبیات و علوم انسانی

۱۱۰۲۱۴

جدول هدف - محتوا و ارزشیابی کتاب درسی فیزیک (۱)

پرسش‌های اساسی:

- « نقش فیزیک و اندازه‌گیری در زندگی چیست و چرا از مدل‌سازی برای بررسی پدیده‌های فیزیکی استفاده می‌کنیم؟
- « تفاوت کمیت‌های فیزیکی در چیست و ویژگی یکاهای اندازه‌گیری و کمیت‌های اصلی و فرعی کدام‌اند؟
- « تبدیل یکاها به یکدیگر چگونه انجام می‌شود؟
- « چه پدیده‌هایی را می‌توان برحسب نیروهای بین مولکولی توضیح داد؟
- « علت وجود فشار و نیروی شناوری چیست و عوامل مؤثر بر فشار شاره‌ها کدام‌اند؟
- « چه رابطه‌ای بین فشار، تندی و سطح مقطع یک لوله افقی محتوی شاره در حال حرکت وجود دارد؟
- « قانون پایداری انرژی چیست، چه رابطه‌ای بین کار و انرژی جنبشی و انرژی پتانسیل وجود دارد؟
- « چگونه می‌توان بازده یک سامانه یا دستگاهی را محاسبه و با بازده دستگاه‌های دیگر مقایسه کرد؟
- « دماسنجی بر چه اساسی انجام می‌شود و بین کمیت‌های فیزیکی مانند حجم، چگالی و ... با تغییر دما چه رابطه‌ای وجود دارد؟
- « در تماس چند جسم با یکدیگر، چگونه می‌توان دمای تعادل را محاسبه کرد؟
- « انتقال انرژی به صورت گرما به چه روش‌هایی صورت می‌گیرد؟

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی							بارم بنی		
			اولیه	مفهومی	روندی	یاد آوردن	فهمیدن	به کار بستن	تحلیل		ارزیابی	آفریدن
آشنایی با فیزیک به عنوان یک علم تجربی و اهمیت اندازه گیری در آن و توصیف پدیده‌های فیزیکی توسط کمیت‌ها	توضیح دهند، مدل‌ها و نظریه‌های فیزیکی در طول زمان همواره معتبر نیستند.	فصل اول فیزیک و اندازه‌گیری	*			*	*					
	مدل‌سازی در فیزیک را توضیح دهند و عوامل کمتر تأثیرگذار روی مسئله را نادیده بگیرند و برخی پدیده‌ها و مسائل ساده را مدل‌سازی کنند.				*	*	*	*				
	اهمیت اندازه‌گیری در فیزیک را بیان کنند.				*	*	*	*				
	کمیت‌های فیزیکی را به دو دسته نرده‌ای و برداری تقسیم‌بندی کنند و کمیت‌های نرده‌ای و برداری را تشخیص دهند.					*	*	*	*			
	ویژگی‌های یک‌های اندازه‌گیری را بیان کنند و کمیت‌های اصلی و یک‌های اصلی دستگاه بین‌المللی را از یک‌های فرعی تشخیص دهند.					*	*	*	*			
	یک‌های فرعی را بر حسب یک‌های اصلی بر اساس نمادها بنویسند.				*	*	*	*	*			
	در مورد یک‌های اصلی طول، جرم و زمان توضیح دهند.				*	*	*	*	*			
	تبدیل یک‌ها به روش زنجیره‌ای یا روش‌های دیگر را انجام دهند و در استفاده از روابط، سازگاری یک‌ها را در نظر بگیرند.				*	*	*	*	*			
	تبدیل پیشوند یک‌ها را به درستی انجام دهند و نتیجه اندازه‌گیری‌ها و مقدار کمیت‌ها را به صورت نمادگذاری علمی ارائه دهند.				*	*	*	*	*			
	عوامل مؤثر بر افزایش دقت اندازه‌گیری را شرح دهند و نتیجه یک اندازه‌گیری را بر حسب دقت وسیله اندازه‌گیری بیان کنند.				*	*	*	*	*			
	آزمایش‌هایی را طراحی کنند که به کمک آنها بتوان اندازه‌گیری برخی از کمیت‌ها را انجام داد (مانند حجم یک قطره آب یا ضخامت یک سیم نازک یا چگالی یک جسم که شکل هندسی مشخصی ندارد و ...).				*	*	*	*	*			
	بر اساس رابطه چگالی یکی از سه کمیت مجهول؛ جرم، حجم و یا چگالی را محاسبه کنند.				*	*	*	*	*			
از روی نمودار جرم بر حسب حجم، چگالی جسم‌ها را بتوانند مقایسه و به دست آورند.			*	*	*	*	*					

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی									
			اولیه	مفهومی	روندی	یاد آوردن	فهمیدن	به‌کار بستن	تحلیل	ارزیابی	آفریدن	
آشنایی با برخی از ویژگی‌های فیزیکی حالت‌های مختلف مواد، نیروهای بین مولکولی، فشار در شاره‌های ساکن و در حال حرکت به همراه برخی از کاربردهای آنها	ویژگی‌های مواد را در حالت‌های مختلف ماده بیان کرده و باهم مقایسه کنند.	فصل دوم ویژگی‌های فیزیکی مواد	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
	علت پدیده پخش در شاره‌ها را توضیح دهند.		*	*	*	*	*	*	*	*	*	
	برخی از ویژگی‌های فیزیکی مواد مانند؛ تراکم‌ناپذیری در مایعات، هم‌چسبی، دگر چسبی، کشش سطحی، ترشوندگی، اثر موینگی را بر حسب نیروی بین مولکولی و خواص این نیروها توضیح دهند.		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
	آزمایش‌هایی برای دیدن کشش سطحی، نیروی دگر چسبی، اثر موینگی و ترشوندگی طراحی کنند.		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
	علت وجود فشار در شاره ساکن را توضیح دهند، رابطه فشار در یک عمق مشخص از شاره را به دست آورند و عوامل مؤثر در فشار شاره‌ها را بیان کنند.		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
	پرسش‌های کمی (مسئله) مربوط به فشار و نیرو در یک شاره را بر حسب یکاهای خواسته شده محاسبه کنند.		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
	تغییر فشار هوا را بر حسب ارتفاع، رسم و تحلیل کنند.		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
	چگونگی عملکرد فشارسنج‌های بارومتر و مانومتر را بیان کنند.		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
	فشار پیمانه‌ای و فشار در یک عمق در شاره‌ها را بر حسب یکاهای خواسته شده محاسبه کنند.		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
	علت به وجود آمدن نیروی شناوری را بیان و با مقایسه این نیرو و وزن جسم، وضعیت یک جسم در یک شاره را تحلیل کنند.		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
	رفتار شاره‌های در حال حرکت را بر اساس اصل برنولی و معادله پیوستگی تحلیل کنند و کمیت‌های مرتبط خواسته شده را محاسبه کنند.		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
	به کمک اصل برنولی برخی از پدیده‌ها و فناوری‌های مرتبط را بیان و تحلیل کنند.		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی								
			اولیه	مفهومی	روندی	یاد آوردن	فهمیدن	به‌کار بستن	تحلیل	ارزیابی	آفریدن
آشنایی با مفاهیم و کمیت‌های کار، انرژی و توان و به‌کارگیری آنها در پدیده‌های طبیعی و فناوری	انرژی جنبشی اجسام متحرک را محاسبه و مقایسه کنند.	فصل سوم کار، انرژی و توان	*	*	*	-	*	*	*		
	کار نیروهای ثابت وارد بر یک جسم و کار کل را محاسبه کنند.		*	*	*	-	*	*			
	با استفاده از قضیه کار-انرژی جنبشی، کمیت‌های خواسته شده را در مثال‌های واقعی و همچنین مسائل گوناگون محاسبه، مقایسه و تحلیل کنند.		*	*	*	-	*	*	*		
	مثال‌هایی از انواع انرژی پتانسیل را در شرایط گوناگون توصیف کنند.		*	*	*	*	*	*			
	رابطه بین کار نیروی وزن و تغییر انرژی پتانسیل گرانشی را به دست آورد و با استفاده از آن پرسش‌های کمی را محاسبه و تحلیل کند.		*	*	*	*	*	*			
	نشان دهند در غیاب نیروهای اتلافی، وقتی به یک جسم در حال سقوط یا جسمی که پرتاب شده است فقط نیروی گرانشی وارد شود، انرژی مکانیکی آن پایسته می‌ماند.		*	*	*	*	*	*			
	به کمک اصل پایستگی انرژی مکانیکی، کمیت‌های تندی یا ارتفاع جسم را در مثال‌های گوناگون محاسبه و تحلیل کنند.		*	*	*	*	*	*	*		
	به کمک مفهوم انرژی درونی و بر اساس قانون پایستگی انرژی، تبدیل انرژی‌ها در مثال‌های واقعی متفاوت را بیان و تحلیل کنند.		*	*	*	*	*	*	*		
	در مثال‌هایی که نیروهای اتلافی اصطکاک و مقاومت هوا حضور دارند، با استفاده از قانون پایستگی انرژی یا قضیه کار و انرژی جنبشی، کمیت‌های خواسته شده را محاسبه و تحلیل کنند.		*	*	*	*	*	*	*		
	توان متوسط وسایلی مانند موتورها را با استفاده از روابط این فصل، بر حسب یکاهای خواسته شده محاسبه کنند.		*	*	*	*	*	*	*	*	
مفهوم بازده را بیان و آن را برای دستگاه‌های مختلف مانند پمپ یا تلمبه محاسبه و تحلیل کنند.	*	*	*	*	*	*	*	*			

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی								
			اولیه	مفهومی	روندی	یاد آوردن	فهمیدن	به‌کار بستن	تحلیل	ارزیابی	آفریدن
تعمیق و گسترش مفاهیم مرتبط با دما و گرما و روابط آنها، و به‌کارگیری این روابط در تحلیل پدیده‌های پیرامون و فناوری‌ها	دما و دماسنجی را توضیح دهند و کمیت دماسنجی را در دماسنج‌ها مشخص کنند.	فصل چهارم دما و گرما	*	*	*	*	*	*	*	*	*
	با استفاده از روابط بین مقیاس‌ها، دما را بر حسب یکاهای مختلف محاسبه کنند.		*	*	*	*	*	*	*	*	*
	عملکرد دماسنج ترموکوپل و کاربرد آن را ارائه دهند.		*	*	*	*	*	*	*	*	*
	انبساط گرمایی را بر اساس دیدگاه میکروسکوپی توضیح دهند و مثال‌هایی از کاربرد اثر تغییر دما بر حجم مواد را بیان کنند.		*	*	*	*	*	*	*	*	*
	با به‌کارگیری روابط مربوط به انبساط گرمایی مواد، میزان تغییر طول، مساحت، حجم یا چگالی مواد را محاسبه و تحلیل کنند.		*	*	*	*	*	*	*	*	*
	آزمایشی برای اندازه‌گیری ضریب انبساط حجمی مایعی غیر از آب، طراحی کنند.		*	*	*	*	*	*	*	*	*
	نحوه عملکرد دماسنج نواری دوفلزه و دماپا را توضیح دهند.		*	*	*	*	*	*	*	*	*
	نمودارهای تغییر حجم و چگالی آب بر حسب دما را رسم و آنها را تحلیل و کاربرد انبساط غیرعادی آب در طبیعت را بیان کنند.		*	*	*	*	*	*	*	*	*
	مفهوم گرما را تعریف کنند و به تعادل گرمایی رسیدن دو جسم سرد و گرم را از دیدگاه میکروسکوپی توضیح دهند.		*	*	*	*	*	*	*	*	*
	به کمک مفاهیم ظرفیت گرمایی و گرمای ویژه، مقدار گرمای لازم برای تغییر دمای یک ماده را محاسبه و مقایسه کنند.		*	*	*	*	*	*	*	*	*
	توضیح دهند که گرمای ویژه بالای آب چه کاربردی در طبیعت و فناوری دارد.		*	*	*	*	*	*	*	*	*
	با استفاده از پایستگی انرژی در فرایند مبادله گرما بین چند جسم، دمای تعادل را محاسبه کنند.		*	*	*	*	*	*	*	*	*

بارم بندی	سطوح شناختی								عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	آفرین	ارزیابی	تحلیل	به‌کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن	روندی	مفهومی			
		*	*	*	*	-	*			به کمک گرماسنج و گرماسنجی، گرمای ویژه یک جسم را تعیین کنند.	
				*	*	*		*	*	تغییر حالت‌های مختلف ماده را با مثال بیان و گرفتن یا از دست دادن گرما در آنها را تعیین کنند.	
				*	*	*		*	*	فرایندهای ذوب، انجماد، تبخیر و میعان را توضیح دهند و عوامل مؤثر بر نقطه ذوب و نقطه جوش را بیان کنند.	
			*	*	*	*	*	*	*	به کمک مفهوم گرمای نهان ذوب، مقدار گرمای لازم برای تغییر حالت ماده از جامد به مایع و بالعکس را محاسبه و مقایسه کنند.	
			*	*	*	-	*	*	*	به کمک مفهوم گرمای نهان تبخیر، مقدار گرمای لازم برای تغییر حالت ماده از مایع به بخار و بالعکس را محاسبه و مقایسه کنند.	
	*	*	*	-	*	-	*			آزمایشی برای اندازه‌گیری گرمای نهان ذوب و تبخیر، طراحی کنند.	
				*	*	*	*	*	*	فرایند تبخیر سطحی و عوامل مؤثر بر سرعت آن را توضیح دهند و مقدار گرمای لازم برای انجام تبخیر در هر دمایی را محاسبه کنند.	
				*	*	*		*	*	انتقال گرما به سه روش رسانایی، همرفت و تابش را توضیح دهند و کاربردهای هر روش را در طبیعت و فناوری‌ها بیان کنند.	
				*	*	-		*	*	آزمایشی برای نشان دادن پدیده همرفت، طراحی کنند.	

ملاحظات:

- لازم است حدود ۲۰ درصد نمره هر آزمون (۴ نمره) به ارزشیابی از بخش‌های مربوط به فعالیت‌ها و آزمایش‌های کتاب درسی و همچنین طراحی آزمایش اختصاص داده شود.
- نمره هر فصل حداکثر می‌تواند تا ۵/۰ نمره نسبت به جدول تغییر کند.
- از مطالب مربوط به: خوب است بدانید، زندگی‌نامه دانشمندان و تاریخ علم، نتایج فعالیت‌های تحقیقی، واژه‌نامه، مواردی که در پاورقی برخی از صفحه‌های کتاب اشاره شده است، رمزینه‌های سریع پاسخ و پیوست‌ها، نباید پرسش یا مسئله‌ای در آزمون‌ها طراحی شود.
- در هر آزمون ثابت‌های فیزیکی مورد نیاز داده شود.
- نوشتن یکاها در پاسخ‌های الزامی است.
- رعایت همه محدودیت‌های اعلام شده در مورد حد محتواها و مفاهیم در کتاب درسی، در ارزشیابی و طراحی سؤالات، الزامی است.
- در ارزیابی‌های مستمر و پایانی، انتظارات عملکردی مورد توجه قرار گیرد. فهرستی از این انتظارات و سهم آنها را در زیر می‌بینید.
- طراحی آزمایش: ۱ تا ۳ نمره
- تجزیه و تحلیل داده‌ها، رسم نمودار، نتیجه‌گیری از داده‌ها، پیش‌بینی و ...: ۲ تا ۴ نمره
- پاسخ به پرسش‌های مفهومی (کاربرد، استدلال و قضاوت): ۴ تا ۷ نمره
- توانایی حل پرسش‌های محاسباتی: ۷ تا ۱۰ نمره
- حل مسائل در شرایط جدید (کاربرد و استدلال): ۱ تا ۳ نمره
- توجه: لازم به یادآوری است، نمونه انواع پرسش‌ها در سطوح مختلف یادگیری (یادآوردن، فهمیدن، به‌کار بستن، تحلیل، ارزیابی و آفریدن) در کتاب درسی هر پایه موجود است.

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

۱۱۰۲۱۴

زیست‌شناسی (۱)

دوره دوم متوسطه / پایه دهم نظری

علوم تجربی

ریاضی فیزیک

علوم و معارف اسلامی

ادبیات و علوم انسانی

جدول هدف - محتوا و ارزشیابی کتاب درسی زیست‌شناسی (۱)

پرسش‌های اساسی

- « زیست‌شناسی چیست و به چه پرسش‌هایی پاسخ می‌دهد؟
- « سطوح سازمان‌یابی حیات چیست، جانداران چه ویژگی‌هایی دارند و از چه مولکول‌هایی ساخته شده‌اند؟
- « چه راه‌هایی برای تبادل مواد در یاخته وجود دارد؟
- « چه بافت‌هایی در انسان وجود دارد، کار و ویژگی‌هایی آنها چیست؟
- « چه سازوکارهایی برای گوارش غذا و جذب مواد مغذی وجود دارد؟
- « چه سازوکارهایی برای تنظیم گوارش وجود دارد؟
- « چه ارتباطی بین گوارش و سلامت انسان وجود دارد؟
- « چه سازوکارهایی برای تبادل گازی و تنظیم آن وجود دارد؟
- « چه ارتباطی بین تنفس و سلامت انسان وجود دارد؟
- « چه سازوکارهایی برای گردش مواد وجود دارد؟
- « چه ارتباطی بین گردش مواد و سلامت انسان وجود دارد؟
- « چه سازوکارهایی برای دفع مواد زائد و تنظیم اسمزی وجود دارد؟
- « چه سازوکارهایی برای تنظیم دفع مواد زائد وجود دارد؟
- « چه ارتباطی بین دفع مواد زائد و سلامت انسان وجود دارد؟
- « یاخته‌ها و سامانه‌های بافتی در گیاهان چه هستند، چگونه سازمان می‌یابند و چه عملکردی دارند؟
- « چه ساختارهایی باعث رشد نامحدود گیاهان می‌شوند؟
- « چه سازش‌هایی امکان تحمل شرایط دشوار را برای گیاهان فراهم می‌کنند؟
- « گیاهان به چه مواد مغذی نیاز دارند و آنها را چگونه تأمین می‌کنند؟
- « چه سازوکارهایی برای انتقال مواد در گیاهان وجود دارند؟
- « چه همزیستی‌هایی به گیاهان در تأمین مواد مغذی کمک می‌کنند؟

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

بارم (نمبره)	عنوان فصل	سطوح شناختی						اهداف جزئی	هدف کلی	
		فرایندی			دانشی					
		به‌کار بستن	فهمیدن	یادآوردن	روندی	مفهومی	اولیه			
۴	فصل ۱: دنیای زنده		*			*		پرسش‌هایی که با علم زیست‌شناسی و علم تجربی می‌توان به آنها پاسخ داد را ارائه دهند.	آشنایی با ماهیت، محدوده و تنوع علم زیست‌شناسی و کاربرد آن شناخت سطوح سازمان‌یابی حیات شناخت ساختار و راه‌های تبادل مواد	
			*			*		محدودیت‌های علم زیست‌شناسی را ارائه دهند.		
					*		*			ویژگی‌های زیست‌شناسی نوین و مثال‌هایی از آن را فهرست کنند.
					*		*			معیارهای اخلاق زیستی را تشخیص دهند.
					*		*			اهمیت رعایت اخلاق زیستی در انجام فعالیت‌ها و پژوهش‌های زیستی را تشخیص دهند.
					*		*			مثال‌هایی از خدمات زیست‌شناسی نوین در پاسخ به نیازها را فهرست کنند.
					*		*			سطوح سازمان‌یابی را فهرست کنند.
					*		*			ویژگی‌های حیات را فهرست کنند.
					*		*			انواع مولکول‌های زیستی را فهرست کنند.
					*		*			بخش‌های متفاوت یاخته و اندامک‌های یاخته‌ای را فهرست کنند.
				*	-		*			ساختار و عملکرد بخش‌های متفاوت یاخته را مقایسه کنند.
			*	-	-		*			با در اختیار داشتن اطلاعات مورد نیاز راه تبادل یاخته با محیط را پیش‌بینی کنند.
					*		*			ساختار و عملکرد انواع بافت‌ها در انسان را فهرست کنند.
	*	-			*		نوع بافت را بر اساس ویژگی‌ها و کار آن تشخیص دهند.			

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

بارم (نم‌ره)	عنوان فصل	سطوح شناختی						اهداف جزئی	هدف کلی
		فرایندی			دانشی				
		به‌کار بستن	فهمیدن	یادآوردن	روندی	مفهومی	اولیه		
۴/۵	فصل ۲: گوارش و جذب مواد		*	-		*		دلایلی برای وجود دستگاه گوارش ارائه دهند.	شناخت سازوکارهای گوارش غذا و جذب مواد مغذی در انسان و چگونگی تنظیم گوارش آشنایی با سازوکارهای گوارش در برخی جانداران
					*		*	بخش‌های متفاوت دستگاه گوارش را فهرست کنند.	
					*		*	عملکرد بخش‌های دستگاه گوارش را فهرست کنند.	
			*	-		*		عملکرد بخش‌های دستگاه گوارش را مقایسه کنند.	
			*	-		*		گوارش مکانیکی و شیمیایی را مقایسه کنند.	
			*	-		*		عملکرد شیره‌های گوارشی را مقایسه کنند.	
					*		*	محل گوارش و جذب را فهرست کنند.	
		*				*		مثال‌هایی از ارتباط بین سلامت و دستگاه گوارش و اهمیت داشتن تغذیه سالم ارائه دهند.	
			*	-		*		گوارش و جذب کربوهیدرات‌ها، پروتئین‌ها و چربی‌ها را مقایسه کنند.	
			*			*		تنظیم عصبی و هورمونی گوارش را ارائه دهند.	
			*	-		*		تفاوت گوارش در جاندار تک‌یاخته‌ای و پریاخته‌ای را ارائه دهند.	
					*		*	نقش چینه‌دان و سنگ‌دان در پرند‌ها را فهرست کنند.	
			*			*		مزیتی برای نشخوارکنندگی ارائه دهند.	
	*			*		نقش میکروب‌ها در نشخوارکنندگان را ارائه دهند.			

بارم (نمره)	عنوان فصل	سطوح شناختی						اهداف جزئی	هدف کلی
		فرایندی			دانشی				
		به‌کار بستن	فهمیدن	یادآوردن	روندی	مفهومی	اولیه		
۲/۵	فصل ۳: تبادلات گازی		*	-		*		دلایلی برای وجود دستگاه تنفس را ارائه دهند.	شناخت سازوکارهای مربوط به تبادلات گازی در انسان و تنظیم آن آشنایی با تبادلات گازی در برخی جانداران
			*	-		*		واکنش تنفس یاخته‌ای را ارائه دهند.	
			*			*		بخش‌های متفاوت دستگاه تنفس را مقایسه کنند.	
			*	-		*		عملکرد بخش‌های دستگاه تنفس را مقایسه کنند.	
			*	-		*		هوای دم و بازدمی را مقایسه کنند.	
			*			*		سازوکارهایی برای حمل گازهای تنفسی در خون ارائه دهند.	
			*			*		حرکات قفسه سینه در دم و بازدم را ارائه دهند.	
					*		*	حجم‌های تنفسی را فهرست کنند.	
					*		*	ظرفیت تنفسی، حیاتی و تام را فهرست کنند.	
					*		*	اعمال غیر تنفسی دستگاه تنفس را فهرست کنند.	
			*			*		مراکز و عوامل مؤثر در تنظیم تنفس را ارائه دهند.	
			*	-		*		تنفس ناییدیسی، آبششی، ششی و پوستی را مقایسه کنند.	
			*			*		مثال‌هایی از ارتباط بین سلامت و دستگاه تنفس را ارائه دهند.	

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

بارم (نمره)	عنوان فصل	سطوح شناختی						اهداف جزئی	هدف کلی
		فرایندی			دانشی				
		به کار بستن	فهمیدن	یادآوردن	روایی	مفهومی	اولیه		
۴/۵	فصل ۴: گردش مواد در بدن		*	-		*		دلایلی برای وجود دستگاه گردش مواد ارائه دهند.	شناخت سازوکارهای مربوط به گردش مواد در انسان و تنظیم آن آشنایی با تنوع گردش مواد در برخی جانداران
					*		*	بخش‌های کلی دستگاه گردش مواد در انسان را فهرست کنند.	
			*			*		بخش‌های متفاوت قلب و عملکرد آنها را مقایسه کنند.	
				*			*	ارتباط صداهاى قلب و وضعیت دریچه‌ها را فهرست کنند.	
				*			*	سه لایه اصلی دیواره قلب را فهرست کنند	
				*			*	اجزای شبکه‌های قلب و کار آنها را فهرست کنند	
				*			*	مراحل چرخه ضربان قلب را فهرست کنند	
				*			*	سه موج اصلی نوار قلب را فهرست کنند	
			*			*		ساختار و عملکرد سرخرگ و سیاهرگ را مقایسه کنند.	
			*			*		عوامل مؤثر در گردش خون سرخرگی را ارائه دهند.	
			*			*		عوامل مؤثر در جریان خون سیاهرگی را ارائه دهند.	
			*	-		*		ساختار و عملکرد مویرگ با سرخرگ و سیاهرگ را مقایسه کنند.	
			*			*		عوامل مؤثر در تبادل مواد در مویرگ‌ها را ارائه دهند.	
				*			*	اجزای دستگاه لنفی را فهرست کنند	
		*			*	مراکز و عمل مؤثر در تنظیم دستگاه گردش مواد را فهرست کنند			

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

بارم (نمره)	عنوان فصل	سطوح شناختی						اهداف جزئی	هدف کلی
		فرایندی			دانشی				
		به‌کار بستن	فهمیدن	یادآوردن	روندی	مفهومی	اولیه		
		*				*	کار اجزای تشکیل دهنده خون را مقایسه کنند.		
			*			*	مزیتی برای هسته نداشتن و شکل گویچه‌های قرمز را ارائه دهند.		
			*			*	منشا خون و مواد لازم برای تشکیل آن را ارائه دهند.		
			*			*	ارتباط بین لنف و خون را ارائه دهند.		
			*			*	چگونگی تنظیم تولید گویچه‌های قرمز را ارائه دهند.		
			*	-		*	انواع یاخته خونی را مقایسه کنند.		
		*	-	-		*	با استفاده از تعداد یاخته‌های خونی، در باره وضعیت سلامت نظر دهند.		
				*		*	چگونگی تشکیل گرده‌ها را فهرست کنند.		
			*			*	سازوکار تشکیل لخته و اهمیت آن را ارائه دهند.		
		*	-	-		*	نوع گردش خون بسته یا باز را تعیین کنند.		
			*	-		*	گردش خون ساده و مضاعف را مقایسه کنند.		
		*				*	مثال‌هایی از ارتباط بین دستگاه گردش خون و سلامت در انسان را ارائه دهند.		

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

بارم (نمیره)	عنوان فصل	سطوح شناختی						اهداف جزئی	هدف کلی
		فرایندی			دانشی				
		به‌کار بستن	فهمیدن	یادآوردن	روندی	مفهومی	اولیه		
۲	فصل ۵: تنظیم اسمزی و دفع مواد زائد		*	-		*		دلایلی برای وجود دستگاه دفع مواد زائد ارائه دهند.	شناخت سازوکارهای مربوط به دفع مواد در انسان و تنظیم آن
					*		*	بخش‌های متفاوت دستگاه دفع مواد زائد را فهرست کنند.	
			*			*		عملکرد بخش‌های دستگاه دفع مواد زائد را مقایسه کنند.	
			*				*	ساختار درونی کلیه را تشخیص دهند.	
			*			*		بخش‌های متفاوت گردبزه و عملکرد آنها را ارائه دهند.	
			*			*		شبکه‌های مویرگی و گردش خون کلیوی را ارائه دهند.	
			*			*		چگونگی و مراحل و سازوکار تشکیل ادرار را ارائه دهند.	
			*				*	مواد دفعی ادرار را تشخیص دهند.	
			*			*		سازوکار هورمونی برای تنظیم آب و میزان دفع آب از طریق ادرار را ارائه دهند.	
			*			*		در باره ارتباط بین سلامت و دستگاه دفع ادرار نظر دهند.	
					*		*	ساختارهایی در ارتباط با دفع مواد زائد در برخی جانداران را فهرست کنند.	
			*			*		تنظیم اسمزی در ماهیان آب شور و شیرین را مقایسه کنند.	

بارم (نمره)	عنوان فصل	سطوح شناختی						اهداف جزئی	هدف کلی
		فرایندی			دانشی				
		به‌کار بستن	فهمیدن	یادآوردن	روندی	مفهومی	اولیه		
۴	فصل ۹: از یاخته تا گیاه			*			*	بخش‌های متفاوت یاخته گیاهی را فهرست کنند.	شناخت تنوع یاخته‌ها و سامانه‌های بافتی و عملکرد آنها در گیاهان شناخت سازش گیاهان با محیط
			*			*		کار بخش‌های متفاوت یاخته گیاهی را تشخیص دهند.	
				*			*	ترکیباتی گیاهی را فهرست کنند.	
			*			*		مثال‌هایی از استفاده از ترکیبات گیاهی ارائه دهند.	
			*	-		*		ضرورت وجود تورژسانس در یاخته گیاهی را تشخیص دهند.	
		*		-		*		شرایط ایجاد تورژسانس و پلاسمولیز و نتایج آنها را مقایسه کنند.	
			*	-		*		یاخته گیاهی و جانوری را مقایسه کنند.	
			*	-		*		انواع یاخته‌های گیاهی را مقایسه کنند.	
			*	-		*		سامانه‌های بافتی در گیاهان را مقایسه کنند.	
			*	-		*		مریستم‌ها و عملکرد آنها را مقایسه کنند.	
		*	*	-		*		تک‌په و دولپه بودن گیاه را تعیین کنند.	
		*	*	-		*		سازوکارهای حفاظتی در گیاهان را پیش‌بینی کنند.	
*	*	-		*		سازوکار سازش گیاهان با محیط را پیش‌بینی کنند.			

بارم (نمبره)	عنوان فصل	سطوح شناختی						اهداف جزئی	هدف کلی
		فرایندی			دانشی				
		به‌کار بستن	فهمیدن	یادآوردن	روندی	مفهومی	اولیه		
۲/۵	فصل ۷: جذب و انتقال مواد در گیاهان			*			*	مواد مغذی مورد نیاز گیاهان را فهرست کنند.	شناخت مواد مورد نیاز گیاهان شناخت سازوکارهای جذب و انتقال مواد در گیاهان آشنایی با نقش همزیستی گیاهان با جانداران دیگر در تأمین مواد مغذی علوم و معارف اسلامی ریاضی فیزیک علوم تجربی
			*			*		نقش‌هایی برای مواد مغذی در گیاهان ارائه دهند.	
			*			*		اهمیت گیاه‌خاک را ارائه دهند.	
			*			*		پیشنهادهایی برای بهبود خاک ارائه دهند.	
			*			*		انواع کودها را مقایسه کنند.	
			*			*		نمونه‌هایی از عملکرد گیاهان در بهبود خاک ارائه دهند.	
			*			*		همزیستی گیاهان با جانداران دیگر و اهمیت آن را ارائه دهند.	
			*			*		نمونه‌هایی از همزیستی گیاهان با جانداران دیگر را ارائه دهند.	
			*			*		نقش میکروارگانیسم‌ها را در تامین نیتروژن مورد نیاز گیاهان ارائه دهند.	
			*	-		*		علت شکارگری در گیاهان را ارائه دهند.	
			*	-		*		علت زندگی انگلی در گیاهان را ارائه دهند.	
			*	-		*		جابه‌جایی مواد در مسیرهای کوتاه و سازوکارهای مربوط به آنها را ارائه دهند.	
			*	-		*		انتقال آب و مواد معدنی در مسیرهای بلند و سازوکارهای مربوط به آن را ارائه دهند.	
	*	-		*		جابه‌جایی مواد در مسیرهای کوتاه و انتقال مواد در مسیرهای بلند را مقایسه کنند.			
	*	-		*		در باره باز یا بسته بودن روزنه‌های هوایی در شرایط متفاوت نظر دهند.			

بارم (نمره)	عنوان فصل	سطوح شناختی						اهداف جزئی	هدف کلی
		فرایندی			دانشی				
		به‌کار بستن	فهمیدن	یادآوردن	روندی	مفهومی	اولیه		
			*	-		*		ساختار و عملکرد روزنه آبی و هوایی را مقایسه کنند.	
		*		-		*		با اطلاعاتی که در اختیار دارند تعرق و تعریق را پیش بینی کنند.	
			*			*		شیره‌های گیاهی و مسیر حرکت آنها را مقایسه کنند.	
		*		-		*		محل منبع و مصرف را تعیین کنند.	

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

ملاحظات:

- ۱۵ تا ۱۰ درصد از آزمون به طراحی آزمایش، تجزیه و تحلیل داده‌ها و پیش‌بینی نتایج بر اساس داده‌ها و اطلاعات مندرج در پرسش و در سطح کاربری اختصاص دارد. ۲۰ تا ۳۰ درصد از آزمون به پرسش‌هایی در سطح یادآوری و بقیه نمره به پرسش‌هایی در سطح مفهوم اختصاص دارد.
- طرح پرسش در سطح پایین‌تر فقط در صورتی مجاز است که در خانه مربوط به آن خط تیره (-) **نباشد**.
- فعل استفاده شده در اهداف جزئی، الزاماً فعل مورد استفاده در پرسش امتحانی **نیست**. پرسش‌های امتحانی به شکل‌های متفاوت و با استفاده از افعال مربوط به هر سطح شناختی قابل طرح اند.
- محدوده محتوایی هر موضوع در کتاب درسی تعیین شده و رعایت آن الزامی است.
- طرح پرسش از **بیشتر بدانید، واژه شناسی، پاورقی‌ها و پیوست‌های** آخر کتاب در همه آزمون‌ها ممنوع است.
- تخصیص نمره به پاسخ، منطبق بر موضوع مورد پرسش است. مثال: در پاسخ به پرسش «پروتوپلاست چیست؟» به هر یک از دو پاسخ الف و ب، نمره کامل تعلق می‌گیرد و نیازی به بیان «یاخته زنده» نیست.
- الف: به مجموع هسته، سیتوپلاسم و غشا می‌گویند.
- ب: چیزی / بخشی است که دیواره یاخته آن را در برمی‌گیرد.
- در صورتی به جزئیات، نمره اختصاص می‌یابد که در پرسش مورد تأکید باشد؛ مثلاً در پاسخ به پرسش «پروتوپلاست شامل چه بخش‌هایی است؟» فقط به پاسخی نمره تعلق می‌گیرد که در بردارنده عبارتی مشابه «به مجموع هسته، سیتوپلاسم و غشا می‌گویند» باشد.
- طرح پرسش‌هایی که پاسخ به آنها وابسته به حفظ کردن قیدها باشد، ممنوع است؛ مانند: بعضی، بیشتر، کمتر، گاهی، بسیاری.
- طرح پرسش از جزئیات شکل‌ها ممنوع است، مگر آنکه جزئیات در متن کتاب درسی تصریح شده باشند. مثال شکل ۱۵ فصل ۲، صرفاً برای ارتباط کبد با دستگاه گوارش و درک این مفهوم است که خون سرشار از مواد مغذی از کبد عبور می‌کند. بنابراین طرح پرسشی مبنی بر جزئیات تشکیل سیاهرگ باب ممنوع است.
- طرح پرسش از شکل‌های مربوط به فعالیت‌های تشریح اندام‌ها ممنوع است.
- برای واژه‌هایی که برابر واژه فارسی آنها در کتاب آمده است، هر دو واژه نوشته شوند؛ مانند راکیزه (میتوکندری)

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

۱۱۰۲۱۸

جغرافیای ایران

دوره دوم متوسطه / پایه دهم نظری

علوم تجربی

ریاضی فیزیک

علوم و معارف اسلامی

ادبیات و علوم انسانی

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

جدول هدف - محتوا و ارزشیابی کتاب درسی جغرافیای ایران

بارم‌بندی	سطوح شناختی						عنوان فصل (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی			دانشی					
	کار بستن	فهمیدن	یادآوردن	روندی	مفهومی	اولیه			
۲		*		*	*	*	فصل اول جغرافیا چیست؟	مفهوم «علم جغرافیا» و نقش آن در زندگی انسان را بیان کند.	آشنایی دانش‌آموزان با مفهوم علم جغرافیا و درک رابطه متقابل انسان و محیط پیرامون
		*			*			مفاهیم اساسی دانش جغرافیا با ارائه مثال بیان کند.	
	*			*	*			عملکرد متفاوت انسان در محیط طبیعی را با ذکر مثال شرح دهد.	
		*			*	*		مفهوم «محیط جغرافیایی» را تفسیر کند.	
		*		*	*			مفهوم دید ترکیبی در جغرافیا را تحلیل کند.	
	*				*			دید ترکیبی را در حل مسایل محیط پیرامون با (ذکر مثال) به کار بندد.	
	*				*			سؤال‌های کلیدی در جغرافیا و اهمیت هر کدام را شرح دهد.	
		*			*			مراحل پژوهش در جغرافیا را فهرست کند.	
	*			*	*			هریک از گام‌های تحقیق و ترتیب آنها را در قالب مثال شرح داده و تحلیل کند.	
	*			*	*			مفهوم «تدوین فرضیه» و اهمیت فرضیه‌سازی در مسیر پژوهش را تحلیل کند.	
	*			*	*	*		انواع روش‌های جمع‌آوری اطلاعات (روش‌های میدانی و روش‌های کتابخانه‌ای) را با هم مقایسه کند.	
	*			*	*			اهمیت نتیجه‌گیری در مسیر پژوهش را تفسیر کند.	

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

بارم‌بندی	سطوح‌شناختی						عنوان فصل (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی			دانشی					
	کارستن	فهمیدن	یادآوردن	روندی	مفهومی	اولیه			
۹		*			*	*	مفهوم « موقعیت جغرافیایی » (نسبی و مطلق) را تفسیر کند.	آشنایی با موقعیت جغرافیایی، شرایط و ویژگی‌های ناهمواری‌ها، آب و هوا و منابع آب ایران	
	*				*	*	طول و عرض جغرافیایی ایران روی نقشه مشخص کند.		
		*		*	*	*	نقش عوامل مؤثر در اهمیت موقعیت نسبی ایران را تفسیر کند.		
		*	*	*	*	*	دلایل اهمیت منطقه خلیج فارس و تنگه هرمز را بیان کند.		
	*				*	*	اهمیت دسترسی کشورمان به آب‌های آزاد را تحلیل کند.		
		*		*	*	*	بین ناهمواری‌های کشورمان و پراکندگی جمعیت ارتباط برقرار کند.		
		*		*	*	*	عوامل مؤثر در پیدایش و تغییر شکل ناهمواری‌های ایران را شرح دهد.		
	*			*	*	*	تقسیمات ناهمواری‌های ایران را روی نقشه جانمایی کند.		
		*			*	*	تفاوت میان « هوا » و « آب و هوا » را شرح دهد.		
	*			*	*	*	چگونگی پیش‌بینی هوا و کاربرد تصاویر ماهواره‌ای در آن را به تفصیل بیان کند.		
	*			*	*	*	عوامل مؤثر بر آب و هوای ایران را با مقایسه مراکز استان‌ها بر روی نقشه بر اساس عوامل مورد نظر تشریح کند.		
	*			*	*	*	علل به وجود آمدن بیابان‌ها در ایران (بیابان لوت و دشت کویر) را تحلیل کند.		
	*			*	*	*	تأثیر آب و هوا بر زندگی ساکنین سرزمین ایران را تحلیل کند.		
	*			*	*	*	شرایط وارونگی هوا را با شرایط عادی آن مقایسه کند.		
		*			*	*	ویژگی‌های رودهای ایران را بیان کند.		
		*			*	*	مفهوم « کانون‌های آبگیر » و انواع آن در کشورمان را توضیح دهد.		
	*	*			*	*	مفهوم « حوضه آبریز » و انواع آن در کشورمان را شرح دهد.		
	*			*	*	دریاهای ایران (ویژگی‌ها و دلایل اهمیت آنها) را تشریح کند.			
	*		*	*	*	علل آلودگی دریاهای ایران را تفسیر کند.			
	*			*	*	انواع دریاچه‌های ایران را توصیف کند.			
	*		*	*	*	روند تغییرات دریاچه ارومیه را بیان کند.			

بارم بندی	سطوح شناختی					عنوان فصل (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی			دانشی				
	کار بستن	فهمیدن	یاد آوری	روندی	مفهومی			
۹			*		*	فصل سوم جغرافیای انسانی ایران	عوامل تأثیرگذار در پراکندگی جمعیت ایران را بیان کند.	آشنایی با ویژگی‌های جمعیت، تقسیمات کشوری، سکونتگاه‌ها و توان‌های اقتصادی ایران
			*	*	*		مفهوم رشد جمعیت و انواع آن را توضیح دهد.	
	*				*		رشد طبیعی جمعیت و مسائل مربوط به آن را حل کند.	
	*				*		رشد مطلق جمعیت و مسائل مربوط به آن را حل کند.	
	*				*		زمان دوبرابر شدن جمعیت را محاسبه کند.	
	*			*	*		هرم سنی ایران و سایر کشورها را باهم مقایسه کند.	
		*		*	*		دلایل اهمیت و کاربرد هرم سنی را تبیین کند.	
		*		*	*		عوامل جمعیتی تأثیرگذار بر برنامه‌ریزی‌های اقتصادی و اجتماعی را تحلیل کند.	
			*		*		مفهوم مهاجرت و دلایل شکل‌گیری آن را شرح دهد.	
		*			*		انواع مهاجرت و اثرات آنها را بیان کند.	
	*			*	*		سیاست‌های کلی جمعیت در ایران را تحلیل کند.	
			*		*		تاریخچه تقسیمات کشوری در ایران را بیان کند.	
		*			*		اهداف تقسیمات کشوری در ایران را فهرست کند.	
		*			*		سلسله مراتب تقسیمات کشوری ایران را (استان، شهرستان، بخش و دهستان) با در نظر گرفتن مشخصات هر یک شرح دهد.	
	*			*	مفهوم سکونت‌گاه از دید علم جغرافیا را بیان کند.			
	*		*	*	عوامل مؤثر در شکل‌گیری و گسترش سکونتگاه‌ها از گذشته تا کنون را توصیف کند.			

بارم‌بندی	سطوح‌شناختی					عنوان فصل (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی			دانشی				
	کار بستن	فهمیدن	یادآوردن	روندی	مفهومی			
		*			*		ویژگی‌های انواع سکونتگاه در کشورمان را توضیح دهد.	
	*			*	*		اشکال سکونتگاه‌های شهری و روستایی را با استفاده از شکل توصیف کند.	
	*			*	*		تغییرات جمعیتی سکونتگاه‌های ایران با استفاده از نمودار تحلیل کند.	
	*			*	*	*	شهرهای پرجمعیت و کم جمعیت را با هم مقایسه کند.	
			*		*	*	مفهوم « نقش شهر » و ویژگی‌های آن را شرح دهد.	
		*			*	*	مفهوم « شهر گریزی » علل شکل‌گیری آن را بیان کند.	
		*			*	*	انواع فعالیت‌های اقتصادی و ویژگی‌های هر یک را فهرست کرده و شرح دهد.	
		*		*	*		اهمیت جایگاه فعالیت‌های کشاورزی و دلایل تنوع محصولات آن در ایران را تحلیل کند.	
		*		*	*		اهمیت جایگاه فعالیت‌های صنعتی و انواع آن در ایران را تبیین کند.	
	*			*	*		ارتباط میان پراکندگی صنایع و معادن کشور با استفاده از نقشه را تحلیل کند.	
		*		*	*		جایگاه فعالیت‌های خدماتی و انواع آن را در ایران توصیف کند.	
	*				*		جاذبه‌های گردشگری ایران را با استفاده از تصاویر و مدل‌ها تفسیر کند.	

ملاحظات:

- از آیات قرآن کریم مندرج در کتاب درسی سؤالی طراحی نشود.
- فعالیت‌های کتاب درسی جهت تکمیل فرایند یادگیری طراحی شده‌اند در صورتی که پاسخ آنها به‌طور مشخص در محتوای کتاب درسی درج شده باشد می‌تواند در طراحی سؤال مورد استفاده قرار گیرد.
- از طراحی سؤال به صورت نقشه گنگ خودداری فرمایید.
- پیشنهاد می‌شود از نقشه‌ها، مدل‌ها، تصاویر و نمودارهایی که در راستای تکمیل و تثبیت فرایند یادگیری است، در صورتی استفاده شود که متن مرتبط با آنها در محتوای کتاب درسی موجود باشد.

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

تاریخ (۱)

ایران و جهان باستان

دوره دوم متوسطه / پایه دهم نظری

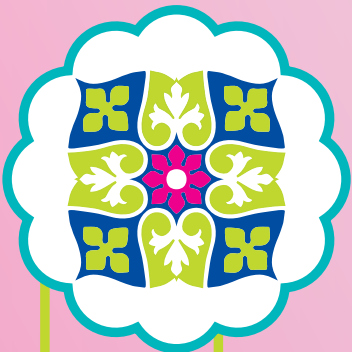
علوم تجربی

ریاضی فیزیک

علوم و معارف اسلامی

ادبیات و علوم انسانی

۱۱۰۲۱۹

جدول هدف - محتوا و ارزشیابی کتاب درسی تاریخ (۱) ایران و جهان باستان

بازمبندی	سطوح شناختی			عنوان فصل (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی					
	کار بستن	فهمیدن	یادآوردن			
۲نمره همراه با درس دو و سه	*			درس یک؛ تاریخ و تاریخ‌نگاری	معانی و مفاهیم گوناگون تاریخ را بیان کرده و برای هر کدام مثالی بیاورد؛	آشنایی با چپستی تاریخ، معرفت تاریخی، شیوه‌های پژوهش در تاریخ و فواید و کارکردهای آن.
		*			تعریفی جامع و علمی از علم تاریخ ارائه نماید؛	
	*				پیشینه و خاستگاه تاریخ‌نگاری را، با معرفی نمونه‌هایی از کهن‌ترین متون تاریخی، بیان کند؛	
		*	-----		تفاوت وقایع‌نگاری را با تاریخ‌نگاری نوین شرح دهد و مقایسه کند؛	
	*		-----		مراحل پژوهش تاریخی را بیان کرده و ویژگی‌های هر مرحله را توضیح دهد؛	
	*				منابع و مآخذ پژوهش تاریخ را دسته‌بندی کند؛	
	*				منابع و مآخذ را در یک پژوهش تاریخی ارزیابی و مقایسه کند؛	
		*	-----		نقش و اهمیت مطالعه تاریخ را در تقویت حسن میهن‌دوستی و تحکیم هویت ملی توضیح دهد؛	
		*	-----		کارکرد و تأثیر مطالعه تاریخ را در کمک به شناخت زمان حال و درک مسائل و چالش‌های موجود شرح دهد.	

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

بارمبندی	سطوح شناختی			عنوان فصل (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی					
	پادآوردن	فهمیدن	کار بستن			
۲نمره همراه با درس یک و سه		*	----	درس دو؛ تاریخ؛ زمان و مکان	نقش زمان را در مطالعات تاریخی بیان کرده و در مورد ابداع گاه‌شماری و کارکرد آن توضیح دهد؛	درک اهمیت زمان و مکان در مطالعه گذشته و ارزیابی تأثیر شرایط و عوامل جغرافیایی بر رویدادها و تحولات تاریخی .
		*	----		نحوه سنجش زمان (گاه‌شماری) در تمدن‌های مصر، بین‌النهرین و روم را بیان کرده و مقایسه کند؛	
		*	----		ویژگی‌های گاه‌شماری اوستایی و جلالی را شرح دهد؛	
	*		----		با رجوع به جدول نام‌های ماه‌ها و روزها در گاه‌شماری اوستایی، معانی و دلالت‌های فکری و فرهنگی این نام‌گذاری‌ها را بیان کند؛	
	*				نمودار خط زمان را تعریف کرده و بتواند رویدادهای تاریخی یک دوره را بر روی آن نمایش دهد؛	
		*	----		نقش مکان و عوامل جغرافیایی را در رویدادهای تاریخی درک و بیان کند؛	
		*	----		تأثیر محیط طبیعی و عوامل جغرافیایی را بر شکل‌گیری تمدن‌ها تبیین کند.	
۲نمره همراه با درس یک و دو		*		درس سه؛ باستان‌شناسی؛ در جست و جوی میراث فرهنگی	موضوع، هدف و روش علم باستان‌شناسی را توضیح دهد؛	شناخت موضوع، هدف، روش و ابزارهای علم باستان‌شناسی و درک اهمیت یافته‌های این علم در مطالعات تاریخی .
	*		----		مکان یا محوطه‌های باستانی را دسته‌بندی کند؛	
		*	---		مراحل کار در باستان‌شناسی را بیان کرده و ویژگی‌های هر مرحله را شرح دهد؛	
			*		برخی از ابزارهای مهم شناسایی و کشف آثار باستانی را فهرست کند؛	
			*		برخی از روش‌های تعیین سن آثار باستانی را فهرست کند؛	
		*			کارکرد موزه را توضیح داده و موزه‌های مشهور جهان را معرفی کند؛	
		*	----		رابطه علم تاریخ و باستان‌شناسی را شرح دهد؛	
		*	----		درباره اهمیت علم باستان‌شناسی گزارشی کوتاه ارائه دهد.	

نام پنداری	سطوح شناختی			عنوان فصل (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی					
	کار بستن	فهمیدن	پداوردن			
انمره		*		درس چهار؛ پیدایش تمدن؛ بین‌النهرین و مصر	مراحل و دوره‌های زندگی انسان را فهرست کرده و توصیف کند؛	شناسایی و تجزیه و تحلیل مراحل و عوامل مؤثر بر پیدایش و تکامل تمدن و شناخت ویژگی‌ها و دستاوردهای تمدن‌های کهن بین‌النهرین و مصر.
		*	----		معیارهای تقسیم‌بندی و نام‌گذاری دوره‌های زندگی انسان از تاریخ را استنباط کرده و شرح دهد؛	
		*	----		روند تغییر و تحولات زندگی انسان پیش از تاریخ (تنها با رجوع به متن کتاب) را با استفاده از نمودار خط زمان نشان دهد؛	
		*			ابداع کشاورزی به عنوان یک رویداد سرنوشت‌ساز را درک کرده و آثار و پیامدهای آن را شرح دهد؛	
		*	----		شرایط و عوامل جغرافیایی و طبیعی تأثیرگذار بر شکل‌گیری تمدن‌های باستانی بین‌النهرین و مصر را توضیح دهد؛	
		*			برجسته‌ترین دستاوردهای تمدنی مردمان بین‌النهرین و مصر باستان را در ابعاد سیاسی، اقتصادی، دینی، فرهنگی و معماری، فهرست کرده و معرفی نماید؛	
		*	----		برخی از ویژگی‌های شاخص تمدن‌های باستانی بین‌النهرین و مصر را مقایسه و شباهت‌ها و تفاوت‌های آنها را بیان کند؛	
		*	----		محدوده جغرافیایی تمدن‌های مصر و بین‌النهرین را استفاده از نقشه‌های تاریخی نشان دهد؛	
۵/ انمره به همراه درس شش		*	----	درس پنج؛ هند و چین	محدوده زمانی شکل‌گیری و گسترش تمدن‌های مصر و بین‌النهرین را از متن کتاب استخراج کرده و روی نمودار خط زمان نشان دهد.	شناسخت عوامل و شرایط مؤثر بر شکل‌گیری تمدن‌های باستانی در هند و چین و ارزیابی این تمدن‌ها به صورت مقایسه‌ای.
		*			شرایط و عوامل طبیعی و جغرافیایی مؤثر بر شکل‌گیری تمدن در هند و چین را شرح داده و ارزیابی کند؛	
		*			چگونگی شکل‌گیری تمدن‌های باستانی هند و چین را به اختصار شرح دهد؛	
		*			دستاوردهای شاخص تمدن کهن هند را در زمینه سیاست، اقتصاد، هنر و فرهنگ شرح دهد؛	
		*	----		برجسته‌ترین دستاوردهای تمدن چین باستان را در زمینه سیاست، اقتصاد و فرهنگ بیان نماید؛	
		*	----		افکار و عقاید و آیین برهمنی، بودائیسیم و کنفوسیوس را تشریح و مقایسه کند؛	
		*	----		محدوده جغرافیایی تمدن‌های هند و چین را با استفاده از نقشه‌های تاریخی نشان دهد؛	
	*	----	محدوده زمانی شکل‌گیری و گسترش تمدن‌های هند و چین را از متن کتاب استخراج کرده و روی نمودار خط زمان نشان دهد.			

بارمبندی	سطوح شناختی			عنوان فصل (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی					
	کار بستن	فهمیدن	پادآوردن			
۵/انمره به همراه درس پنج		*	----		<p>خاستگاه جغرافیایی تمدن یونان و روم و ویژگی‌های طبیعی و سرزمینی آن را توصیف کند؛ پیشینه و چگونگی شکل‌گیری تمدن یونان باستان را توضیح دهد؛ ویژگی‌های سیاست و حکومت را در یونان و روم باستان بیان و آن را با وضعیت سیاسی دیگر تمدن‌های باستانی مقایسه کند؛ مهم‌ترین دستاوردهای علمی و فکری یونانیان باستان را ارزیابی نماید؛ تغییر و تحولات نظام سیاسی و حکومتی روم باستان را شرح دهد؛ برجسته‌ترین دستاوردهای تمدن روم باستان را در زمینه هنر، معماری و مهندسی بیان نماید؛ وضعیت و تحولات دین مسیحیت را در قلمرو روم باستان به اختصار توضیح دهد؛ محدوده جغرافیایی تمدن‌های یونان و روم را با استفاده از نقشه‌های تاریخی نشان دهد؛ محدوده زمانی شکل‌گیری و گسترش تمدن‌های یونان و روم را از متن کتاب استخراج کرده و روی نمودار خط زمان نشان دهد.</p>	<p>شناخت خاستگاه جغرافیایی، ویژگی‌ها، دستاوردهای شاخص و فراز و فرود تمدن‌های یونان و روم باستان و پیوندهای آنها با سایر تمدن‌ها</p>
		*	----			
		*	----			
		*	----			
		*	----			
		*	----			
		*	----			
		*	----			
۵/انمره به همراه درس هشت	*			<p>درس هفت؛ مطالعه و کاوش در گذشته‌های دور</p>	<p>مفهوم افسانه و اسطوره و ارتباط آن با تاریخ را شرح داده و بخش افسانه‌ای و اسطوره‌ای را از بخش تاریخی ایران بازشناسد و در مورد هر یک توضیح دهد؛ سلسله‌های افسانه‌ای و اسطوره‌ای ایران را به ترتیب نام ببرد؛ دیدگاه مورخان پیشین در مورد تاریخ ایران باستان را با دیدگاه مورخان امروزی مقایسه کند؛ پیشینه تحقیقات جدید درباره ایران باستان و نتایج کاوش‌های باستان‌شناسی و پژوهش‌های تاریخی در مورد تاریخ ایران باستان را شرح دهد؛ منابع تاریخ ایران باستان را دسته‌بندی و معرفی کند؛ وضعیت تاریخ نگاری ایران باستان را با تاریخ نگاری یونان و روم باستان مقایسه کند؛ عوامل موثر بر تحول شناخت تاریخی نسبت به ایران باستان در دو قرن اخیر را شرح دهد.</p>	<p>شناخت دوره‌های اسطوره‌ای و تاریخی تاریخ ایران و نتایج پژوهش‌های تاریخی و کشفیات باستان‌شناسی درباره تاریخ ایران باستان و منابع آن دوره .</p>
			*			
		*				
		*				
		*				
		*	----			
		*	----			

بارمبندی	سطوح شناختی			عنوان فصل (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرآیندی					
	کار بستن	فهمیدن	پیدا کردن			
۵/انمره به همراه درس هفت		*	----	درس هشتم؛ سپیده دم تمدن ایرانی	نقش موقعیت جغرافیایی فلات ایران را در شکل‌گیری تمدن در ایران شرح دهد؛	آشنایی با نقش موقعیت و شرایط جغرافیایی در شکل‌گیری تمدن در ایران، پیشینه حضور انسان در ایران، مراحل و تحولات زندگی، هنر، صنعت، معماری، فرهنگ، زبان و اعتقادات از پیش از تاریخ تا پایان تمدن ایلامی.
	*				سکونتگاه‌های پیشاآریایی سرزمین ایران را بر روی نقشه جانمایی کند؛	
	*				سابقه حضور انسان در فلات ایران را بر اساس شواهد توضیح دهد؛	
		*			شیوه‌های زندگی و شکل‌گیری نخستین سکونتگاه‌ها در ایران را بیان کند؛	
		*			در مورد قدمت و پیشرفت‌های صنعت سفالگری، فلزکاری، هنر و معماری در دوره پیش از تاریخ در ایران، توضیح دهد؛	
		*			چگونگی شکل‌گیری حکومت ایلامی و روابط آن با سرزمین‌های مجاور و دستاوردهای آن را توضیح دهد؛	
		*			شهرهای معروف تمدن ایلامی را معرفی کند و در مورد اوضاع اقتصادی، صنعتی و هنر و معماری آنها توضیح دهد؛	
		*	----		اعتقادات مذهبی مردمان ایلام قدیم را با اعتقادات مردمان بین‌النهرین مقایسه کند؛	
		*			جایگاه زن در تمدن ایلامی را شرح دهد	
	*	----	----		روند تغییر و تحولات زندگی انسان پیش از تاریخ در ایران تا پایان دوره ایلامیان (تنها با رجوع به متن کتاب) را با استفاده از نمودار خط زمان نشان دهد	
*	----	----	محدوده جغرافیایی تمدن ایلام را با استفاده از نقشه‌های تاریخی نشان دهد			

بارمبندی	سطوح شناختی			عنوان فصل (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی					
	کار بستن	فهمیدن	پیدا کردن			
۲-نمره		*		درس نهم؛ از ورود آریاییها تا پایان هخامنشیان	مفهوم واژه‌های آریایی، ایران و هند و اروپایی را بیان کند؛	درک موضوع مهاجرت آریایی‌ها به ایران، چگونگی تشکیل حکومت‌های ماد و هخامنشی و اقدامات سیاسی، نظامی، اقتصادی و اجتماعی شاهان این حکومت‌ها و روابط آنها با همسایگان.
		*			چگونگی تشکیل حکومت ماد و فرراز و فرود آن و اقدامات فرمانروایان تأثیرگذار مادی را شرح دهد؛	
		*	----		قلمرو حکومت ماد و تمدن‌های معاصر آن را روی نقشه جانمایی کند؛	
		*	----		موقعیت سیاسی پارس‌ها پیش از تشکیل حکومت فراگیر هخامنشیان را شرح دهد؛	
		*			چگونگی تشکیل حکومت هخامنشی را بیان کند؛	
		*			جنبه‌های سیاسی و نظامی فتوحات کوروش هخامنشی را بررسی کرده و رفتار کوروش هخامنشی با مردمان سرزمینهای فتح شده را با رفتار فاتحان آن دوره مقایسه کند؛	
		*			فتوحات هخامنشیان و دستاوردهای این فتوحات را تشریح کند؛	
		*	----		ضمن نشان دادن محدوده جغرافیایی حکومت مادها و هخامنشیان روی نقشه، اهمیت و موقعیت سیاسی حکومت هخامنشی را از طریق بررسی نقشه و قلمرو جغرافیایی آن ارزیابی کند؛	
		*			اقدامات داریوش یکم در جهت تثبیت حکومت هخامنشی را فهرست کرده و ارزیابی کند؛	
		*	----		نقش موقعیت جغرافیایی در شکل‌گیری روابط هخامنشیان و یونان را بررسی کند؛	
		*			علل و پیامدهای جنگ‌های ایران و یونان در زمان هخامنشیان را بررسی کند؛	
		*			علل ضعف و سقوط حکومت هخامنشیان را شرح داده و ارزیابی کند؛	
		*	دستاوردهای حکومت هخامنشیان را فهرست کند؛			
	*	----	مهم‌ترین رخداد‌های ایران را بر روی خط زمان از زمان مهاجرت آریاییان تا سقوط هخامنشیان با استفاده از متن درس به صورت حدودی نشان دهد			

بارمبندی	سطوح شناختی			عنوان فصل (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی					
	پداوردن	فهمیدن	کار بستن			
۲-نمره		*		درس دهم؛ ساسانیان و اشکانیان	وضعیت ایران در دوره حاکمیت اسکندر و سلوکیان را تشریح کند؛	درک چگونگی شکل‌گیری و شیوه فرمانروایی حکومت‌های اشکانیان و ساسانیان، روابط ایران با چین، علل و عوامل درگیری‌های داخلی و خارجی زمان فرمانروایی ساسانیان و علل ضعف حکومت ساسانی.
		*			چگونگی تأسیس حکومت اشکانی و تثبیت و تداوم آن را تشریح کند	
		*	----		ضمن نشان دادن محدوده جغرافیایی اشکانیان روی نقشه، اهمیت و موقعیت سیاسی حکومت اشکانی و تفاوت قلمرو این حکومت با قلمرو هخامنشیان را از طریق بررسی نقشه و قلمرو جغرافیایی آن ارزیابی کند	
		*			روابط اشکانیان با چین و روم را شرح داده و در مورد اختلافات و درگیری‌های آنها با امپراتوری روم و نتایج آن توضیح دهد؛	
		*			دستاوردهای سیاسی و فرهنگی حکومت اشکانی را توضیح دهد؛	
		*			علل و عوامل تضعیف و سقوط حکومت اشکانی را بیان کند	
		*			خاستگاه حکومت ساسانی و چگونگی انتقال حکومت از اشکانیان به ساسانیان و تثبیت و تداوم سلسله را شرح دهد؛	
		*	----		ضمن نشان دادن محدوده جغرافیایی ساسانیان روی نقشه، اهمیت و موقعیت سیاسی حکومت ساسانی و تفاوت قلمرو این حکومت با قلمرو اشکانیان را از طریق بررسی نقشه و قلمرو جغرافیایی آن ارزیابی کند؛	
		*			مشکلات داخلی و سیاسی حکومت ساسانیان را دسته‌بندی و بیان کند؛	
		*			دلایل بروز جنبش مزدک و شیوه برخورد حکومت ساسانی با آن بیان کند؛	
		*			دلایل تداوم اختلاف ایران و امپراتوری روم در دوره ساسانیان را دسته‌بندی و فهرست کند؛	
		*	----		در مورد نقش اختلافات داخلی در تضعیف حکومت ساسانی استدلال کند؛	
		*			دوران ضعف و چگونگی سقوط ساسانیان را شرح داده و عوامل مؤثر در سقوط ساسانیان را فهرست کند.	
	*	----	مهم‌ترین رخدادهای ایران در دوره اشکانیان و ساسانیان را بر روی خط زمان (با توجه به متن درس) نشان دهد؛			

بارمبندی	سطوح شناختی			عنوان فصل (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی					
	پاداوردن	فهمیدن	کار بستن			
۲-نمره		*		درس یازدهم؛ آیین کشورداری	نظام سیاسی و اداری حکومت ماد را ارزیابی کند؛	درک ساختار قدرت سیاسی و نظامی، شیوه حکومت و نظام اداری و سیستم قضایی حکومت‌های ایران باستان .
		*			ضمن توصیف جایگاه و شیوه حکومتداری شاهان هخامنشی، اقدامات سیاسی-اداری آنها را فهرست کرده و شرح دهد؛	
		*			نظام اداری و مالی و تقسیمات داخلی و ساختار تشکیلات حکومتی سلوکیان، اشکانیان و ساسانیان را شرح دهد	
		*	----		شیوه مدیریت ایالات و تصمیم‌گیری سیاسی در دوره‌های مختلف را مقایسه کند	
		*			ساختار قدرت سیاسی و جایگاه شاه در حکومت در دوره‌های مختلف را شرح داده و مقایسه کند	
		*			بنیادهای دینی قضاوت و دادرسی و شکل‌های آن در دوره‌های مختلف را تشریح کند؛	
		*			وضعیت قضاوت و دادرسی در دوره‌های مختلف را مقایسه کند	
		*			سازمان و تجهیزات سپاه در دوره‌های مختلف را توصیف کند	
		*			وضعیت نظامی دوره‌های مختلف را مقایسه کند؛	
۲-نمره		*		درس دوازدهم؛ جامعه و خانواده	جایگاه و ساختار طبقات اجتماعی اقوام آریایی پیش از دوره ماد و هخامنشی را درک و بیان کند؛	درک ساختار و جایگاه طبقات اجتماعی و خانواده در جامعه ایران عهد باستان.
		*			جایگاه و ساختار طبقات اجتماعی در ادوار مختلف را مقایسه و ارزیابی کند؛	
		*			جایگاه و ساختار خانواده در تمام ادوار ایران باستان را درک و بیان نماید؛	
		*			موقعیت زنان در ایران باستان را توضیح دهد؛	
		*			مفهوم جشن و آیین‌های سوگواری و انواع آنها را درک و بیان کند.	
		*				

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

بارمبندی	سطوح شناختی			عنوان فصل (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی					
	پادآورین	فهمیدن	کار بستن			
۵/انمره		*		درس سیزدهم؛ اقتصاد و معیشت	شیوه‌های مختلف کشاورزی و دامداری و اهمیت آنها در اقتصاد را درک کرده و اقدامات حکومت‌ها را در زمینه رونق بخشیدن به کشاورزی در ایران باستان تشریح کند؛	درک ساختار اقتصادی و نظام معیشت و منابع درآمد و هزینه کرد در جامعه و حکومت ایران باستان.
		*			اقدامات حکومت‌ها را در زمینه رونق بخشیدن به حمل و نقل و جاده‌سازی در ایران باستان بیان کند	
		*			فعالیت‌های دولت‌های ایران باستان را در توسعه کشتیرانی را ارزیابی کند	
		*			اهمیت پول، اوزان و مقیاس‌ها در اقتصاد را درک کرده و فعالیت‌های دولت‌های ایران باستان در ضرب سکه و ایجاد نظام پولی در جهت بسط تجارت داخلی و خارجی را درک و بیان کند	
		*			علل و عوامل رونق صنعت و تجارت در ایران باستان را فهرست کرده و شرح دهد	
		*			منابع درآمد و نظام مالیاتی و مخارج حکومت‌های ایران در عصر باستان را فهرست کرده و شرح دهد	
		*			صنایع مهم و مشهور ایران باستان را برشمارد.	
۵/انمره		*		درس چهاردهم؛ دین و اعتقادات	باورهای کهن اقوام آریایی را شرح دهد؛	آشنایی با باورهای کهن اقوام آریایی، زندگی و تعالیم زرتشت و عقاید دینی مردم ایران از عهد مادها تا پایان عصر ساسانیان.
		*			مهم‌ترین تعالیم و عقاید زرتشت را بیان کند؛	
		*			در مورد کتاب اوستا و محتوای آن شرح دهد	
		*			دین و عقاید ایرانیان در عهد مادها را توضیح دهد	
		*			دین و عقاید ایرانیان در عهد هخامنشیان را توضیح دهد	
		*			دین و عقاید ایرانیان در عهد سلوکیان و اشکانیان را توضیح دهد	
		*			دین و عقاید رایج در عصر ساسانی را شرح داده و رابطه دین و دولت در این عصر را بیان کند	
		*			تعالیم و عقاید مانی را درک و بیان کند.	

بارمبندی	سطوح شناختی			عنوان فصل (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی					
	کار بستن	فهمیدن	پاسخ‌آوردن			
۵/نمره		*	---	درس پانزدهم؛ زبان و آموزش	تبار و سرچشمه‌های زبان فارسی امروزی را شرح دهد؛	شناخت تبار زبان فارسی و آشنایی با انواع خطوط و ادبیات فارسی و نیز شیوه‌های تعلیم و تربیت و مواد آموزشی در ایران باستان.
		*			انواع خط و شاخه‌های زبان فارسی در عهد باستان را فهرست کرده و توضیح دهد؛	
		*			در مورد ادبیات و آثار ادبی پدیدآمده در ایران باستان توضیح دهد؛	
		*			مهم‌ترین اهداف تعلیم و تربیت و انواع آموزش در ایران باستان را توضیح دهد؛	
		*			نهادهای تعلیم و تربیت و مواد آموزشی در ایران باستان را تشریح کند؛	
		*			تحولات علوم در ایران باستان و نحوه تعامل ایرانیان با علوم و عملکرد مراکز آموزش عالی را شرح دهد.	
۱/۵ نمره		*		درس شانزدهم؛ هنر و معماری	عوامل رونق و شکوفایی هنر و معماری را در عصر ایران باستان فهرست کرده و توضیح دهد	شناخت هنر و صنایع ایران باستان در قلمروهای معماری، سنگ‌نگاری، پیکرسازی، فلزکاری، سفالگری، موسیقی و پارچه بافی.
		*			ویژگی‌های هنر مادها را درک و بیان کنند و نمونه‌های برجسته آن را ذکر نماید	
		*			ویژگی‌های انواع هنرها در عصر هخامنشی را درک و بیان کنند و نمونه‌های برجسته آنها را ذکر نماید	
		*			ویژگی‌های انواع هنرها در عصر اشکانی را درک و بیان کنند و نمونه‌های برجسته آنها را ذکر نماید	
		*			ویژگی‌های انواع هنرها در عصر ساسانی را درک و بیان کنند و نمونه‌های برجسته آنها را ذکر نماید	
		*			چگونگی تأثیر معماری و شهرسازی ساسانی را بر معماری و شهرسازی اسلامی و اروپایی توضیح دهد.	

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

ملاحظات

- طراحان محترم آزمون نهایی توجه داشته باشند که تمامی پرسش‌ها باید بر اساس جدول هدف - محتوا - ارزشیابی و جدول بارم‌بندی (کمی و کیفی) کتاب طراحی شوند.
- طراحان محترم آزمون نهایی مجاز نیستند از بخش‌هایی از جدول هدف - محتوا که با خط‌چین مشخص شده، پرسش طراحی نمایند.
- طراحان محترم آزمون نهایی مجازند مطابق بند شش جدول بارم‌بندی کیفی، تنها با ارائه داده یا تصویر در برگه امتحانی از نمودارها، جدول‌ها، تصاویر و شواهد و مدارک پرسش طراحی کنند و مطلقاً مجاز نیستند به شکل دیگری هیچ پرسشی به ویژه به شکل به‌خاطر آوردنی طرح کنند.
- طراحان محترم آزمون نهایی تنها مجازند محدوده قلمرو تمدن‌ها و حکومت‌ها را مورد پرسش قرار دهند و مجاز نیستند از جزئیات نقشه‌ها یا زیرنویس آنها پرسش مطرح کنند. به طور مثال در درس چهارم دانش‌آموز بتواند محدوده جغرافیایی تمدن‌های مصر و بین‌النهرین را در نقشه‌های تاریخی نشان دهد و لزومی به نشان‌دادن جزئیات نیست.
- طراحان محترم آزمون نهایی مجاز نیستند از تکلیف‌هایی با عنوان «جست‌وجو و کاوش»، «یک توضیح» و «پاورقی»ها پرسش طراحی نمایند.
- در سؤالات مربوط به ترسیم خط زمان، طراحان سؤال تنها مجازند که وقایع ذکر شده در متن درس را مدنظر قرار دهند و مجاز نیستند از جزئیات خط زمان صفحات ۳، ۳۱، ۴۷، ۵۴، ۵۷، ۸۰، ۸۱، ۹۰، ۹۱، پرسش مطرح کنند.

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

اقتصاد

دوره دوم متوسطه / پایه دهم نظری

علوم تجربی

ریاضی فیزیک

علوم و معارف اسلامی

ادبیات و علوم انسانی

۱۱۰۲۲۱

جدول هدف - محتوا و ارزشیابی کتاب درسی اقتصاد

پرسش‌های اساسی^۱

- « برای تبدیل شدن به یک کارآفرین باید به چه ویژگی‌هایی دست پیدا کنیم؟
- « چه وقت می‌توانیم بگوییم که یک کسب کار سود ده یا زیان ده بوده است؟
- « سازمان تولید به چه معناست؟
- « برای هر کسب و کاری (با ویژگی‌های منحصر به فرد خودش) کدام سازمان تولید مناسب است؟
- « انواع شرکت‌ها کدامند؟ تفاوت شرکت‌ها در چیست؟
- « سهم مالکیت و سود و زیان مالکان در انواع شرکت‌ها چگونه تقسیم می‌شود؟
- « اصول انتخاب عقلایی در اقتصاد چیست؟
- « چرا باید در انتخاب‌های خود از یک الگوی عقلایی استفاده کنیم؟
- « منابع اساسی ما در تولید کدامند؟
- « پذیرش اصل کمیابی چه تبعاتی برای ما خواهد داشت؟
- « هزینه فرصت به چه معناست؟
- « چرا به هزینه فرصت نیز باید توجه کنیم؟
- « چرا باید هزینه‌های هدر رفته را فراموش کنیم؟
- « چگونه می‌توانیم در موقعیت‌های مختلف یک انتخاب درست داشته باشیم؟
- « در محاسبه سود واقعی یک بنگاه اقتصادی یا کسب و کار چه هزینه‌هایی را باید در نظر بگیریم و چگونه این سود محاسبه می‌شود؟
- « چگونه می‌توانیم مقایسه درستی در انتخاب‌های خود داشته باشیم؟
- « الگو به چه معناست؟
- « منحنی مرز امکانات تولید چیست؟
- « تعریف کارایی چیست؟

۱. پرسش‌هایی که محتوای درس عمدتاً برای پاسخ به آنها تدوین شده است.

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

- « نسبت هزینه فرصت جامعه و مرز امکانات تولید چیست؟
- « به چه دلایلی یک کشور (بنگاه) زیر منحنی مرز امکانات تولید قرار می‌گیرد؟
- « چگونه و در چه شرایطی یک کشور (بنگاه) روی منحنی قرار خواهد گرفت؟
- « بازیگران اصلی اقتصاد چه کسانی هستند
- « جریان چرخشی ساده در اقتصاد چگونه شکل می‌گیرد
- « رفتار عرضه کننده و تقاضاکننده چگونه شکل می‌گیرد
- « انواع کالاها در اقتصاد چیست
- « چگونه در بازار به قیمت و مقدار تعادلی می‌رسید
- « مازاد عرضه و مازاد تقاضا چیست
- « جابجایی بر روی منحنی عرضه و تقاضا چه زمانی اتفاق می‌افتد
- « چه زمانی نمودارهای عرضه یا تقاضا جابجا می‌شوند (علت شیف منحنی‌ها)
- « چند نوع بازار داریم (از حیث تعداد عرضه کننده و تقاضا کننده)
- « وظایف اصلی دولت در اقتصاد چیست؟
- « خدمات عمومی چیست؟
- « چرا دولت باید خدمات عمومی ارائه کند؟
- « چرا دولت باید مالیات بگیرد؟
- « انواع مالیات چیست؟
- « تفاوت انواع مالیات در چیست؟
- « مالیات بر ارزش افزوده چگونه محاسبه می‌شود؟
- « درآمدهای غیر مالیاتی دولت چیست؟
- « چرا درآمدهای غیرمالیاتی ناپایدارند؟
- « ناپایداری درآمدهای غیرمالیاتی به چه معناست؟
- « دولت چگونه با بنگاه‌ها تعامل می‌کند؟
- « دولت از بازار کالا و خدمات چه چیزی را دریافت می‌کند و چه چیزی را در قبال آن پرداخت می‌کند؟
- « دولت از بازار عوامل تولید چه چیزی را دریافت می‌کند و چه چیزی را در قبال آن پرداخت می‌کند؟
- « دولت از بنگاه چه چیزی را دریافت می‌کند و چه چیزی را در قبال آن پرداخت می‌کند؟

- « دولت از خانوار چه چیزی را دریافت می‌کند و چه چیزی را در قبال آن پرداخت می‌کند؟
 « چرا کشورها دست به تجارت می‌زنند؟
 « اصل مزیت مطلق و نسبی چیست؟
 « مقایسه بین دو کشور از نظر مزیت نسبی و مطلق با رویکرد هزینه یا رویکرد میزان تولید
 « ارتباط بین اصل هزینه فرصت و مزیت نسبی چیست؟
 « چرا دولت‌ها با رویکردهای مختلفی نسبت به موضوع تجارت برخورد می‌کنند؟
 « چرا در باره کالاهای اساسی نباید به اصل مزیت مطلق و اصل مزیت نسبی اعتنا کرد؟
 « تحریم‌های اقتصادی برای چه ایجاد شد؟
 « چگونه می‌توان تحریم‌ها را شکست داد؟
 « چگونه می‌توان به استقلال اقتصادی دست یافت؟
 « رکود چیست و چگونه به وجود می‌آید؟
 « وقتی در حالت رکود قرار داریم یعنی در کجای منحنی مرز امکانات تولید هستیم و چرا؟
 « رکود چگونه موجب بیکاری می‌شود؟
 « بیکاری به چه معناست؟
 « چگونه نرخ بیکاری در کشور ما محاسبه می‌شود؟
 « چرا حس میکنیم بیکاری از آنچه اعلام می‌شود بیشتر است؟
 « انواع بیکاری چیست؟
 « منحنی عرضه و تقاضای بازار نیروی کار در حالت رکود چگونه خواهد بود؟
 « پیامدهای بیکاری چیست؟
 « فقر مطلق را تعریف کنید
 « فقر نسبی را تعریف کنید
 « دولت به عنوان داور اقتصاد چگونه می‌تواند موضوع فقر را کنترل کند؟
 « مردم چگونه می‌توانند در کاهش فقر و آسیب‌های اجتماعی آن نقش آفرینی کنند؟
 « چرا پول به وجود آمد؟
 « انتظار مردم از پول چیست و پول باید چه کارهایی را انجام بدهد؟
 « نقدینگی به چه معناست؟

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

- « حجم پول چیست؟
- « نقدینگی چگونه محاسبه می‌شود؟
- « تورم را تعریف کنید
- « نرخ تورم را محاسبه کنید
- « دلایل پیدایش تورم چیست؟
- « اصلی‌ترین دلیل وجود تورم در چیست؟
- « پیامدهای تورم را بیان کنید
- « تورم در چه حالتی تبعات زیان‌باری دارد؟
- « دولت چگونه می‌تواند با تورم مقابله کند؟
- « سیاست بازار باز چیست و چه زمانی دولت از آن استفاده می‌کند؟
- « سیاست‌های پولی به چند دسته تقسیم می‌شوند و هر کدام در چه حالتی استفاده می‌شود؟
- « چرا با کاهش نرخ تورم بازهم قیمت کالاها افزایش می‌یابد؟
- « آیا دولت می‌تواند از روش‌های دیگری برای کنترل تورم بهره بگیرد؟
- « به چه دلایلی اقتصاد ایران در دوره‌های مختلف دچار افول شد؟
- « چه دلایلی منجر به رشد اقتصاد ایران در دوره‌های مختلف گردیده است؟
- « چگونه یک اقتصاد می‌تواند مقاوم شود؟
- « مولفه‌های اقتصاد مقاومتی چیست؟
- « رشد در اقتصاد به چه معناست؟
- « شاخص رشد چه نام دارد و چگونه تعریف می‌شود؟
- « منحنی مرز امکانات تولید در کشوری که رشد داشته نسبت به گذشته چگونه خواهد بود؟
- « تفاوت کارایی و رشد در منحنی مرز امکانات تولید را نشان دهید
- « GDP یک کشور فرضی را محاسبه کنید.
- « چه کالاهایی در محاسبه GDP لحاظ نمی‌شوند؟
- « نرخ رشد اسمی و واقعی را برای یک کشور فرضی محاسبه کنید.
- « برای حل اثر تورم در محاسبه GDP چه باید کرد و چرا؟
- « شاخص توزیع عادلانه ثروت چیست؟

- « از طریق شاخص دهک‌ها برای یک کشور فرضی میزان عدالت در توزیع ثروت را محاسبه کنید.
- « چرا شاخص توسعه انسانی به عنوان شاخص پیشرفت محسوب می‌شود؟
- « نواقص GDP در شاخص‌های توسعه چیست؟
- « هزینه‌های شما در چند دسته کلی قرار می‌گیرد؟
- « آیا دسته دیگری برای هزینه کرد در آینده زندگی خواهید داشت؟
- « خمس چگونه محاسبه می‌گردد
- « چرا باید پس انداز یا سرمایه‌گذاری کنیم؟
- « ارتباط سرمایه‌گذاری با رشد و توسعه اقتصادی چیست؟
- « بورس چیست و چه چیزی در آن خرید و فروش می‌شود؟
- « اوراق قرضه چیست و چه تفاوتی با اوراق سهام بورس دارد؟

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

بارم بندی	سطوح شناختی					عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی ^۲			دانشی ^۱				
	کار بستن ^۸	فهمیدن ^۷	یاد آوردن ^۶	روندی ^۵	مفهومی ^۴			
۵/۵			*			درس ۱ کسب و کار و کارآفرینی	ویژگی‌های کارآفرینان را بشناسد و بتواند آن‌ها را بیان کند	برانگیخته شدن مخاطب برای ایجاد یک کسب و کار (خدمت یا کالا) و ایجاد یک دید کلی نسبت به نقطه شروع یک کسب و کار
				*			ارتباط بین موفقیت در کارآفرینی و سود و زیان یک کسب و کار را بیان کند	
	*						درآمد و سود و زیان را در مثال‌های مختلف به درستی محاسبه کند.	
					*		رابطه بین اخلاقیات و کسب و کارها را توضیح دهد	
۵/۵					*	درس دوم	- سازمان تولید را تعریف کند	ترغیب مخاطب برای ایجاد یک کسب و کار به صورت تعاونی یا شرکت یا شخصی (به ترتیب اولویت)
		*					- نوع کسب و کارهای مختلف را از حیث سازمان تولید مشخص کند و آنها را طبقه بندی کند	
		*					- مزایا و معایب هر کسب و کاری را از حیث سازمان تولید برشمرد	
		*					برای مثال‌ها و ایده‌های مختلف کسب و کار بهترین الگوی سازمان تولید را توصیه کند و برای آن استدلال بیاورد.	
		*					رابطه مالکیت در انواع کسب و کارها را با سود و زیان آن به درستی بیان کند	

۱. دانشی (اسمی) به ذخیره دانشی یک رشته علمی یا موضوع درسی اشاره دارد که یادگیرنده می‌تواند به سطوحی از آن دست یابد.
۲. فرایندی (فعلی) به فعالیت‌های شناختی اطلاق می‌شود که یادگیرنده در مواجهه با ذخیره دانشی معینی انجام می‌دهد.
۳. آنچه برای آشنایی اولیه یادگیرنده با یک رشته علمی مورد نیاز است که شامل دانش اصطلاحات و اجزاء و عناصر آن رشته علمی می‌باشد.
۴. دانش مقوله‌ها، طبقات و روابط میان آنهاست که شامل دانش گونه‌ها و گونه‌شناسی، دانش اصول، تعمیم‌ها، قوانین و دانش نظریه، الگوها و ساخت‌ها می‌باشد.
۵. دانش چگونه انجام دادن کارهاست که شامل دانش مهارت‌ها، فنون، روش‌ها و معیارهای تعیین زمان استفاده از روش‌های مناسب است.
۶. بازیابی اطلاعات از حافظه درازمدت که شامل بازیابی و بازیابی می‌شود.
۷. ساختن معنی از یک ارتباط که شامل تفسیر کردن، مثال آوردن، طبقه‌بندی کردن، خلاصه کردن، استنباط، مقایسه کردن و تبیین می‌شود.
۸. استفاده از یک روش خاص در یک موقعیت خاص که شامل اجرا کردن و مورد استفاده قرار دادن می‌شود.

بارم بندی	سطوح شناختی					عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی			دانشی				
	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن	روندی	مفهومی			
۱/۵		*				درس سوم: اصول انتخاب درست	ضرورت داشتن روش برای انتخاب را توضیح دهد و به دیگران بفهماند	شناخت و فهم اصول انتخاب درست در علم اقتصاد
		*					مفهوم کمیابی را بازگو کند و شاخصه‌های آن را برشمرد	
		*					لوازم و عوارض مفهوم کمیابی را در انتخاب به درستی توضیح دهد	
		*					مفهوم هزینه فرصت را بازگو کند و برای آن تعریفی ارائه کند	
		*					رابطه بین هزینه فرصت و کمیابی را به درستی بیان کند	
		*					منابع اصلی تولید در اقتصاد را برشمرد و مصادیق مختلف آن را در کسب و کارهای مختلف به درستی بیان کند	
		*					در موقعیت‌های مختلف انتخابگری زندگی روزمره، (چه اقتصادی و چه غیر اقتصادی) هزینه فرصت هر انتخاب را به درستی بیان کند	
		*					موضوع قید بودجه را به درستی درک کند و روابط ریاضی حاکم بر آن را توضیح دهد.	
		*					برای مثال‌های مختلف بتواند نمودار قید بودجه را ترسیم کند (مجهول در مثال‌ها می‌تواند قیمت کالاها یا تعداد آنها و یا اساساً میزان بودجه باشد)	
		*					مفهوم هزینه هدر رفته را به درستی بیان کند و در مثال‌های مختلف هزینه هدر رفته را مشخص کند.	
	*				بتواند در موقعیت‌ها و مثال‌های مختلف منافع به دست آمده و هزینه‌های انجام شده را به درستی محاسبه نموده و با مقایسه حالت‌های موجود و طبق اصول انتخاب، انتخاب درست را مشخص نماید.			
	*				تفاوت میان نیاز و خواسته را به درستی توضیح دهد			
	*				حقه‌هایی که به صورت روزمره در مواجهه با فروشندگان اجناس یا خدمات گوناگون با آنها روبرو می‌شود را تشخیص دهد و دسته‌بندی کند			

بارم بندی	سطوح شناختی					عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی			دانشی				
	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن	روندی	مفهومی			
۱/۰۰					*	درس چهارم: مرز امکانات تولید	- مفهوم الگوها در اقتصاد را به درستی توضیح دهد	شناخت الگوی استفاده حداکثری از منابع تولید کمیاب در اقتصاد
			*				الگوی مرز امکانات تولید را به درستی و با جزئیاتش تعریف کند	
		*					نمودار منحنی مرز امکانات تولید را در مثال‌های مختلف رسم کند	
			*				مفهوم کارایی را به درستی تعریف کند	
		*					مثال‌هایی را برای کارایی ذکر کند	
		*					روی منحنی مرز امکانات تولید، محدوده نقاط کارا و ناکارا را به درستی مشخص کند	
		*					با استفاده از منحنی مرز امکانات تولید رابطه بین کمیابی منابع و هزینه فرصت اجتماع را با زبان خودش به درستی توضیح دهد	
		*					علت حرکت از نقطه‌ای به نقطه دیگر در منحنی مرز امکانات تولید را توضیح دهد و هزینه‌ها و منافع این کار را محاسبه کند	
		*					توضیح دهد که در چه شرایطی ممکن است مرز امکانات تولید جابجا شود	
	*				ویژگی‌های نقاط بالا و پایین مرز امکانات تولید و نسبت آنها با میزان استفاده از منابع تولید را به درستی توضیح دهد			

بارم بندی	سطوح شناختی					عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی			دانشی				
	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن	روندی	مفهومی			
۲/۰۰					*	درس پنجم: بازار چیست و چگونه عمل می‌کند	بازی گران اصلی اقتصاد را برشمرد و تعریفی صحیح از آنها ارائه دهد	شناخت مفهوم بازار و نحوه عملکرد آن در کالاهای نرمال و جانشین و مکمل و پست
		*					رابطه بین خانوارها و بنگاه‌ها را در دو بازار خدمات و عوامل تولید به درستی توضیح دهد و بده بستان‌های میان آنها را برشمرد	
		*					بازار را به درستی تعریف کند و اجزای اصلی این تعریف را مشخص کند	
		*					رفتار تقاضاکنندگان یک کالای معمولی در بازار آزاد را به درستی توضیح دهد و بیان کند که متغییر اصلی در این تغییر رفتار چه چیزی است	
		*					انواع کالاها را توضیح دهد و رفتار مصرف تقاضاکنندگان را در مواجهه با تغییرات قیمت در این کالاها بیان کند	
		*					نمودارهای ریاضی عرضه و تقاضا را در مثال‌های مختلف رسم کند و به درستی توضیح دهد	
		*					مفاهیم مقدار و قیمت تعادلی همچنین مازاد و کمبود عرضه / تقاضا را به درستی بیان کند و در مثال‌های مختلف روی نمودار و یا جدول مشخص نماید	
		*					سایر عوامل مؤثر بر میزان تقاضا و عرضه را بیان کنید و تأثیر آنها را بر نمودارهای عرضه و تقاضا نشان دهد	
		*					بیان تفاوت میان انواع بازارها از حیث تعداد عرضه کننده و تقاضا کننده و نحوه قیمت‌گذاری در آنها	

بارم بندی	سطوح شناختی					عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی			دانشی				
	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن	روندی	مفهومی			
۲/۰۰		*				درس ششم: نقش دولت در اقتصاد	دو وظیفه اصلی دولت در اقتصاد را به درستی تشریح نماید	شناخت جایگاه و نقش دولت در اقتصاد و تشخیص وظایف آن
		*					جایگاه دولت در مدل چرخشی ساده اقتصاد را دقیقاً توضیح دهد و بده بستان‌های بین دولت و بازیگران اصلی همچنین بده بستان بین دولت و دو بازار را با جزئیات توضیح دهد	
					*		بتواند حداقل دو دلیل برای ضرورت مداخله دولت در اقتصاد ذکر کند	
		*					جریان‌های درآمدی دولت را به درستی برشمرد	
		*					کالاهای عمومی را تعریف کند و مصادیق آن را در منطقه زندگی خودش و یا مثال‌هایی مشخص کند	
		*					دو دسته کلی مالیات را تعریف کند و تفاوت آن را به درستی بیان کند	
		*					مصادیق دو نوع مالیات را در مثال‌های مختلف از یکدیگر تمییز دهد	
		*					مفهوم مالیات بر ارزش افزوده را با ذکر مثالی بیان کند	
		*					میزان مالیات بر ارزش افزوده را برای یک کالای فرضی و در مراحل مختلف تولید آن محاسبه کند	
		*					علت ناپایداری درآمدهای نفتی را به درستی بیان کند	
		*					توضیح دهد که چرا ضرورت دارد دولت مالیات بگیرد	
				*	بودجه را تعریف کند و مفاهیم کسری مازاد و توازن را در آن بیان کند			

بارم بندی	سطوح شناختی					عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی			دانشی				
	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن	روندی	مفهومی			
۱/۰۰					*	درس هفتم: تجارت بین‌الملل	انگیزه‌ها و علل تجارت میان کشورها را توضیح دهد	شناخت علل تجارت بین مناطق مختلف و کشورهای مختلف
		*					تفاوت میان اصل مزیت نسبی و مطلق را با ذکر مثال بیان کند	
							در مثال‌های مختلف بین مزیت‌های مطلق و نسبی بین دو یا چند کشور - منطقه مقایسه کند و توضیح دهد که روابط تجاری بین آنها باید چگونه باشد	
		*					عواقب عدم پایبندی به اصل مزیت مطلق و نسبی را با توجه به اصل کمیابی توضیح دهد	
		*					با توجه به اصل هزینه فرصت، اصل مزیت نسبی را به درستی تشریح کند	
					*		توضیح دهد که چرا دولت‌ها از رعایت اصل مزیت مطلق و نسبی در تولید و تجارت برخی کالاها خودداری می‌کنند	
		*					علت وضع مالیات بر گمرکات را با توجه به مسئله کالاهای اساسی و همچنین اصل مزیت نسبی و مطلق توضیح دهد	
		*					فلسفه پیدایش تحریم‌ها را به درستی بیان کند	
		*					کالاهای راهبردی را بر شمرد و علت راهبردی بودن آنها را توضیح دهد	
		*					علت ضرورت فاصله گرفتن از اقتصاد تک محصولی را توضیح دهد و برای آن استدلال کند	
				*	راهکارهای استقلال اقتصادی را بر شمرد			

بارم بندی	سطوح شناختی					عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی			دانشی				
	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن	روندی	مفهومی			
۲/۵۰		*				درس هشتم: رکود بیکاری و فقر	علل رکود را توضیح دهد.	فهم مفاهیم بیکاری فقر و رکود و کشف ارتباط میان آنها
		*					ارتباط بین رکود و منحنی مرز امکانات تولید را به خوبی بیان کند و روی نمودار حالت رکود را نشان دهد	
		*					با توجه به شرایط رکود در منحنی مرز امکانات تولید، به خوبی علت بیکاری را تشریح کند	
					*		مفهوم اشتغال و بیکاری را به درستی تعریف کند	
		*					در مثال‌های مختلف نرخ بیکاری را محاسبه کند	
		*					نمودار عرضه و تقاضای نیروی کار را به درستی رسم کند، عرضه کننده و تقاضا کننده را بیان کند و توضیح دهد که در حالت بیکاری چه اتفاقی برای نمودار عرضه و تقاضا می‌افتد	
					*		انواع بیکاری را نام ببرد و تعریف کند	
					*		عواقب بیکاری را برای جامعه برشمرد	
					*		مفهوم فقر را تعریف کند و انواع آن را برشمرد	
					*		فقر مطلق و نسبی را به درستی تعریف کند و وجه تفاوت آن را بیان کند	
				*	نقش‌ها و وظایف دولت و اجتماع را در قبال مسئله فقر بازگو کند			

بارم بندی	سطوح شناختی					عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی			دانشی				
	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن	روندی	مفهومی			
۲/۵۰			*			درس نهم: تورم و کاهش قدرت خرید	علل پیدایش سکه و پول‌های کاغذی را توضیح دهد	شناخت سیر تاریخی * شکل‌گیری پول و مفهوم آن و مفاهیم تابعه آن (قدرت خرید و تورم)
					*		وظایف پول را تشریح کند	
					*		مفهوم نقدینگی را به درستی بیان کند	
	*						حجم پول و حجم نقدینگی را در مثال مختلف به درستی محاسبه کند	
		*					مفهوم تورم را به درستی بیان کند و تعریف دقیقی از تورم ارائه کند	
	*						نرخ تورم را در مثال‌های مختلف به درستی محاسبه کند	
	*						علل پیدایش تورم را به درستی بر شمرد و ریشه‌های آنها را با استفاده از به نمودار عرضه و تقاضای کل بیان کند	
					*		پیامدهای تورم را به درستی بر شمرد	
		*					نقش دولت به عنوان داور در مواجهه با تورم را بیان کند	
		*					روش‌های مقابله دولت با تورم در حوزه سیاست‌های پولی را بیان کند و چگونگی اثرگذاری آن را به درستی تشریح کند	
		*					جنبه‌های مثبت تورم برای سرمایه‌داران را توضیح دهد	
		*					رابطه میان تورم و قدرت خرید پول را به درستی تشریح کند	
	*				با توجه به نقش دولت در جریان چرخه ساده، راه‌های غیرپولی‌ای را برای کنترل تورم پیشنهاد دهد			

بارم بندی	سطوح شناختی						عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی			دانشی					
	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن	روندی	مفهومی	اولیه			
۱		*					درس دهم: مقاوم‌سازی اقتصاد	علت فراز و فرود اقتصاد ایران را در دوره‌های مختلف با رویکرد اصول اقتصادی (هزینه فرصت اجتماع، مزیت نسبی و مطلق و ...) توضیح دهد	ایجاد یک درک کلی نسبت به مقاوم سازی اقتصاد
		*						نقاط شکنندگی هر اقتصادی را در مواجهه با دیگر قدرت‌ها به درستی بیان کند	
					*			مؤلفه‌های اقتصاد مقاومتی را به درستی برشمرد	
		*						بیان دقیقی از مسئله مقاوم سازی اقتصادی داشته باشد و بتواند از بندهای آن دفاع کند	

بارم بندی	سطوح شناختی					عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی			دانشی				
	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن	روندی	مفهومی			
۲/۵					*	درس یازدهم: رشد و پیشرفت اقتصادی	شاخص اصلی رشد اقتصادی کشورها را به درستی بیان کند	شناخت شاخص‌های رشد و پیشرفت و مفاهیم تابعه آن
					*		تعریف کاملی از شاخص رشد ارائه دهد	
	*						ارتباط رشد اقتصادی با منحنی مرز امکانات تولید را به درستی بیان کند و نمودار را بعد از رشد فرضی به درستی ترسیم نماید	
	*						تفاوت میان کارایی و رشد بر روی منحنی مرز امکانات تولید به درستی بیان کند و نشان دهد	
	*						روش اندازه‌گیری رشد اقتصادی را تشریح کند و در مثال‌های مختلف محاسبه نماید	
		*					کلید واژه‌های شاخص رشد اقتصادی را توضیح دهد و حالت‌های نامطلوب را در این کلید واژه‌ها بر شمرد	
		*					مشکل اصلی شاخص رشد را بیان کند و راه حل برون رفت از آن را تشریح کند	
		*					GDP واقعی و اسمی را به درستی محاسبه کند	
		*					نرخ رشد واقعی و اسمی را به درستی محاسبه کند	
		*					برای ناکافی بودن شاخص GDP در سنجش پیشرفت کشورها از طریق مقایسه، دلیل بیاورد	
					*		شاخص دهک‌ها را به درستی تعریف کند	
		*					شاخص دهک‌ها و نحوه محاسبه آن را توضیح دهد و بیان کند که چگونه از این شاخص در رابطه با پیشرفت استفاده می‌کنند	
					*		شاخص توسعه انسانی را به درستی تعریف کند	
				*	علت استفاده از این شاخص را در سنجش پیشرفت بیان نماید			

بارم بندی	سطوح شناختی					عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی			دانشی				
	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن	روندی	مفهومی			
۰/۵۰					*	درس دوازدهم: بودجه‌بندی	مفهوم درآمد را به درستی تعریف کند	ایجاد درک کلی نسبت به خرج کردن و پس انداز کردن
		*					دسته بندی‌های مختلفی را برای مخارج روزانه و ماهانه و سالانه ارائه دهد از حیث نیاز و خواسته / ضروری و غیرضروری / جنس مخارج : تفریح آموزش و ...)	
				*			مخارج خود را شناسایی کند و آنها را به صورت‌های مختلفی طبقه‌بندی کند	
		*					با توجه به قید بودجه میان مخارج خود اولویت‌بندی کند	
		*					خمس را به درستی تعریف کند و در مثال‌های مختلف آن را محاسبه نماید	
۰/۵۰		*				درس سیزدهم: تصمیم‌گیری در مخارج	الگویی برای بودجه‌بندی میان گروه‌های مختلف هزینه‌ها بیابد	شخصی‌سازی تصمیم گیری در مخارج
		*					بتواند با مقایسه بین ملاک‌های ذهنی شخصی خود و دیگران درباره هزینه کرد در دسته‌های مختلف تصمیم منطقی اتخاذ کند	
		*					در موقعیت‌های مختلف الگوی تصمیم‌گیری شخصی با در نظر گرفتن اصول تصمیم‌گیری در اقتصاد و همچنین ترجیحات شخصی خود را ارائه کند	
		*					مسئله‌ها و چالش‌های اصلی را از مسائل فرعی جدا کرده و دسته بندی دقیقی ارائه کند	
		*					یک الگوی ذهنی برای خرید مقایسه‌ای بیان کند	
		*					مصرف مسئولانه را با توجه به اصل کمیابی و هزینه فرصت اجتماع بیان کند	
					*		اثر مصرف بی‌رویه بر محیط زیست و تبعات آن در آینده زندگی بشر را به درستی توضیح دهد	

بارم بندی	سطوح شناختی						عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی			دانشی					
	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن	روندی	مفهومی	اولیه			
۱/۰۰					*		ضرورت و چرایی پس انداز و سرمایه گذاری را به درستی بیان کند	شناخت روش‌های پس انداز و سرمایه گذاری	
					*		اهدافی شخصی برای سرمایه گذاری یا پس انداز را برشمرد		
		*					روش‌های مرسوم سرمایه گذاری و پس انداز را توضیح دهد و مزایا و معیاب هر یک را برشمرد		
		*					سازوکار بورس را به صورتی اجمالی شرح دهد		
					*		اوراق مشارکت را تعریف کند و تفاوت‌های آن با اوراق سهام بررسی بیان کند		

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

ملاحظات

- از همه مطالب به غیر از تصاویر، زیر نویس تصویر، و بیشتر بدانیم‌ها یا برای مطالعه بیشتر سؤالی طرح نشود

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

۱۱۰۲۲۰

جامعه شناسی (۱)

دوره دوم متوسطه / پایه دهم نظری

علوم تجربی

ریاضی فیزیک

علوم و معارف اسلامی

ادبیات و علوم انسانی

جدول هدف محتوا ارزشیابی کتاب درسی جامعه‌شناسی (۱)

پرسش‌های اساسی^۱

- « کنش ما انسان‌ها در مقایسه با فعالیت سایر مخلوقات چه ویژگی‌هایی دارد؟
- « منظور از معنا‌داری کنش چیست؟
- « کنش ما انسان‌ها چه آثار و پیامدهایی دارد؟
- « شناخت آثار و پیامدهای کنش چه اهمیتی دارد؟
- « آیا پیامدهای کنش وابسته به آگاهی و اراده انسان‌هاست؟
- « کنش اجتماعی چیست؟
- « آیا کنش اجتماعی همواره در حضور فیزیکی دیگران صورت می‌گیرد؟
- « اهمیت و جایگاه دیگران در کنش اجتماعی چیست؟
- « پدیده اجتماعی چیست؟
- « پدیده‌های اجتماعی چگونه شکل می‌گیرند؟
- « منظور از معنا‌داری پدیده اجتماعی چیست؟
- « چرا انسان‌ها پدیده‌های اجتماعی و پدیده‌های طبیعی را همسان می‌انگارند؟
- « یکی از پیامدهای مهم همسان‌انگاری پدیده‌های اجتماعی و پدیده‌های طبیعی چیست؟
- « پدیده‌های اجتماعی چه تفاوتی با پدیده‌های طبیعی دارند؟
- « پیوند میان انسان‌ها و مسیر گذر از «من» به «ما» چگونه صورت می‌گیرد؟
- « جهان اجتماعی چیست؟
- « موجود زنده و جهان اجتماعی چه شباهت‌ها و تفاوت‌هایی دارند؟
- « چرا جهان اجتماعی را به بازی گروهی تشبیه می‌کنند؟
- « جهان اجتماعی چگونه تداوم می‌یابد؟
- « مرزهای جهان اجتماعی چگونه گسترش می‌یابد؟

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

۱. پرسش‌هایی که محتوای درس عمدتاً برای پاسخ به آنها تدوین شده است.

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

- « چگونه پدیده‌های طبیعی به جهان اجتماعی راه می‌یابند؟
- « چگونه پدیده‌های ماورای طبیعی به جهان اجتماعی راه می‌یابند؟
- « جهان اجتماعی شامل چه پدیده‌هایی است؟
- « جهان اجتماعی از چه تجزایی تشکیل شده است؟
- « تقسیم‌بندی اجزای جهان اجتماعی به خرد و کلان چه فوایدی دارد؟
- « بعد ذهنی و معنایی پدیده‌های اجتماعی چه اهمیتی دارد؟
- « آیا اجزای مختلف جهان اجتماعی اهمیت یکسانی دارند؟
- « لایه‌های سطحی و عمیق جهان اجتماعی کدامند؟
- « لایه‌های عمیق و سطحی جهان اجتماعی چه نسبت و رابطه‌ای با یکدیگر دارند؟
- « آیا جهان‌های اجتماعی تنها یک شکل دارند؟
- « علت تفاوت و تنوع جهان‌های اجتماعی انسان‌ها چیست؟
- « تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی چه تفاوتی است؟
- « چگونه تفاوت‌های درون یک جهان اجتماعی از تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی متمایز می‌شود؟
- « آیا مسیر رشد و تحول جهان‌های اجتماعی مختلف یکسان است؟
- « یکسان‌پنداشتن یا متفاوت دانستن مسیر رشد و تحول جوامع چه پیامدهایی دارد؟
- « منظور از پیامدهای جهان اجتماعی چیست؟
- « آیا جهان اجتماعی صرفاً تابع خواست و اراده افراد است؟
- « ارتباط میان هویت اعتباری جهان اجتماعی با الزامات جهان اجتماعی چیست؟
- « پیامدهای جهان اجتماعی فرصت‌اند یا محدودیت؟
- « فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان متجدد کدامند؟
- « جهان‌های دنیوی و معنوی چه جهان‌هایی هستند و چه فرصت‌ها و محدودیت‌هایی دارند؟
- « قلمرو آرمانی و واقعی جهان اجتماعی کدام است؟
- « آیا مردم همواره مطابق با آرمان‌های اجتماعی عمل می‌کنند؟
- « قلمرو آرمانی و واقعی جهان اجتماعی را چگونه ارزیابی کنیم؟
- « کدام علوم و کدام جهان‌های اجتماعی توان شناخت و ارزیابی عقاید و ارزش‌های اجتماعی را دارند؟
- « آیا حق و باطل تابع جهان‌های اجتماعی هستند؟

- « برای ارزیابی جهان‌های اجتماعی چه معیارهایی وجود دارد؟
- « هویت چیست؟
- « آیا خودمان هویت‌مان را می‌سازیم؟
- « آیا هویت‌مان تغییر می‌کند؟
- « آیا هویت‌مان صرفاً اجتماعی است؟
- « هویت فردی و اجتماعی چه نسبتی با هم دارند؟
- « هر جهان اجتماعی چه تناسبی با هویت اخلاقی و روانی افراد دارد؟
- « هر جهان اجتماعی چه تناسبی با طبیعت و بدن آدمی دارد؟
- « خودآگاهی و ناخودآگاهی به چه معناست و چه اهمیتی دارد؟
- « هویت اجتماعی افراد چگونه شکل می‌گیرد؟
- « هویت اجتماعی افراد چگونه تداوم می‌یابد؟
- « کنترل اجتماعی چه نقشی در بازتولید هویت اجتماعی دارد؟
- « نظارت و کنترل اجتماعی چیست؟
- « کنترل اجتماعی چگونه صورت می‌گیرد؟
- « انواع روش‌های کنترل اجتماعی کدامند و در مقایسه با یکدیگر چه مراتبی دارند؟
- « جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی متناسب با جهان اسلام چگونه است؟
- « تحرک اجتماعی چیست و چه انواعی دارد؟
- « محدودیت‌ها و فرصت‌های تغییرات هویتی در جوامع مختلف چگونه است؟
- « پیامدهای تغییرات هویتی فراتر از عقاید و ارزش‌های جامعه چیست؟
- « هویت جهان اجتماعی چیست و چه تفاوتی با هویت اجتماعی افراد دارد؟
- « منظور از هویت فرهنگی جهان اجتماعی چیست؟
- « فرآیند تحولات هویتی جهان اجتماعی چگونه است؟
- « انواع تحول فرهنگی جهان اجتماعی کدامند؟
- « علل درونی تحولات فرهنگی کدامند و چه پیامدهایی دارند؟
- « علل بیرونی تحولات هویتی جهان اجتماعی کدامند؟
- « روابط جهان‌های اجتماعی با یکدیگر چه اشکالی دارد؟

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

- « پیامدهای اشکال مختلف تعاملات میان جهان‌های اجتماعی کدامند؟
- « منظور از خودباختگی فرهنگی جهان اجتماعی چیست؟
- « از خود بیگانگی فرهنگی به چه معناست؟
- « جهان اجتماعی چگونه دچار خود بیگانگی می‌شود؟
- « هویت فرهنگی جامعه ایرانی چه ویژگی‌هایی دارد؟
- « هویت ایرانی در گذر زمان چه تحولاتی را به خود دیده است؟
- « اسلام چه تأثیری بر هویت ایرانی داشته است؟
- « دیدگاه مستشرقان به هویت جهان اسلام چیست و پیامدهای این رویکرد چه بود؟
- « انقلاب اسلامی چه آثاری بر هویت ایران، جهان اسلام و غرب به دنبال داشته است؟
- « در نقد رویکرد تقلیدی مسلمانان به مستشرقان، چه آثاری و با چه موضوعاتی تدوین شد؟
- « خانواده چه ارتباطی با هویت یک جامعه دارد؟
- « چرا نهاد خانواده مهم است؟
- « نهاد خانواده چه ابعاد و مؤلفه‌هایی دارد؟
- « خانواده ایرانی چه ویژگی‌هایی دارد؟
- « ویژگی‌های هویت اجتماعی ایران (نهاد خانواده) کدامند؟
- « چه رابطه‌ای میان جهان اجتماعی و نظام سیاسی آن وجود دارد؟
- « هویت سیاسی چگونه شناخته می‌شود؟
- « نظام‌های سیاسی چه انواعی دارند؟
- « نظام‌های سیاسی با چه ملاک‌هایی شناخته می‌شوند؟
- « لیبرال دموکراسی و جمهوری اسلامی چه تفاوت‌هایی دارند؟
- « چه رابطه‌ای میان جمعیت و هویت آن وجود دارد؟
- « منظور از هویت اقتصادی جامعه چیست؟
- « ویژگی‌های هویت اقتصادی جامعه ما کدامند؟
- « راه نجات اقتصاد ایران و احیای هویت آن چیست؟

بارم‌بندی	سطوح شناختی						عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی ^۲			دانشی ^۱					
	کار بستن ^۸	فهمیدن ^۷	یاد آوردن ^۶	روندی ^۵	مفهومی ^۴	اولیه ^۳			
۱		*					درس (۱) کنش‌های ما	ویژگی‌های کنش را بشناسد و نمونه بیاورد.	شناخت معناداری کنش و پیش‌بینی پیامدهای احتمالی یک کنش معین در یک موقعیت خاص
		*						معناداری کنش را تحلیل کند و نمونه بیاورد	
		*						آثار و پیامدهای کنش را دسته بندی کند و نمونه بیاورد .	
		*						انواع پیامدهای کنش را با ذکر مثال مقایسه کند.	
		*						معناداری پیامدهای کنش را تحلیل کند.	
		*						اهمیت توجه به پیامدهای کنش را دریابد.	

۱. دانشی (اسمی) به ذخیره دانشی یک رشته علمی یا موضوع درسی اشاره دارد که یادگیرنده می‌تواند به سطوحی از آن دست یابد.

۲. فرایندی (فعلی) به فعالیت‌های شناختی اطلاق می‌شود که یادگیرنده در مواجهه با ذخیره دانشی معینی انجام می‌دهد.

۳. آنچه برای آشنایی اولیه یادگیرنده با یک رشته علمی مورد نیاز است که شامل دانش اصطلاحات و اجزاء و عناصر آن رشته علمی می‌باشد.

۴. دانش مقوله‌ها، طبقات و روابط میان آنهاست که شامل دانش گونه‌ها و گونه‌شناسی، دانش اصول، تعمیم‌ها، قوانین و دانش نظریه، الگوها و ساخت‌ها می‌باشد.

۵. دانش چگونه انجام دادن کارهاست که شامل دانش مهارت‌ها، فنون، روش‌ها و معیارهای تعیین زمان استفاده از روش‌های مناسب است.

۶. باز یابی اطلاعات از حافظه دراز مدت که شامل باز شناسی و یاز خوانی می‌شود.

۷. ساختن معنی از یک ارتباط که شامل تفسیر کردن، مثال آوردن، طبقه بندی کردن، خلاصه کردن، استنباط، مقایسه کردن و تبیین می‌شود.

۸. استفاده از یک روش خاص در یک موقعیت خاص که شامل اجرا کردن و مورد استفاده قرار دادن می‌شود.

بارم‌بندی	سطوح شناختی						عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی			دانشی					
	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن	روندی	مفهومی	اولیه			
۱		*					درس (۲) پدیده‌های اجتماعی	کنش اجتماعی را بشناسد و نمونه بیاورد.	ساخت کنش اجتماعی و پدیده‌های اجتماعی
		*						نقش حضور فیزیکی دیگران را در کنش اجتماعی دریابد و نمونه بیاورد.	
		*						با تأمل در مفهوم «دیگران» و انواع مختلف آن، کنش اجتماعی ناظر به هر یک از انواع مختلف این مفهوم را شناسایی کند.	
					*			پدیده اجتماعی را بشناسد.	
		*						چگونگی شکل‌گیری پدیده‌های اجتماعی را بشناسد و نمونه بیاورد.	
		*						ارزش و هنجار اجتماعی را بشناسد و ارتباط آن با کنش اجتماعی را دریابد.	علوم و معارف اسلامی
								معناداری پدیده‌های اجتماعی را دریابد.	
								پدیده‌های اجتماعی را با پدیده‌های طبیعی مقایسه کند و نمونه بیاورد.	
						*		آثار یکسان‌انگاری پدیده‌های اجتماعی و طبیعی را دریابد.	
		*						مسیر پیوند میان انسان‌ها و گذر از «من» تا «ما» را با ذکر مثالی تحلیل کند.	

بارم‌بندی	سطوح شناختی						عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی			دانشی					
	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن	روندی	مفهومی	اولیه			
۱		*					جهان اجتماعی را با موجود زنده مقایسه کند و نقاط اشتراک و افتراق آنها را در زمینه‌های «چگونگی عضویت»، «نظم»، «استمرار و تداوم» شرح دهد.	شناخت چگونگی گسترش جهان اجتماعی و نقش افراد در این فرایند و احساس مسئولیت نسبت به مشارکت در این فرایند. شناخت جایگاه فرهنگ در جهان اجتماعی	
		*					نقش آگاهی و اراده انسانی را در شکل‌گیری جهان اجتماعی تحلیل کند.		
		*					با مقایسه جهان اجتماعی و بازی گروهی نقش آگاهی مشترک در جهان اجتماعی را دریابد.		
		*					تعریفی از فرهنگ ارائه کند و مصادیق آن را برشمارد.		
		*					اهمیت فرهنگ را در استمرار و تداوم جهان اجتماعی دریابد.		
		*					چگونگی گسترش مرزهای جهان اجتماعی را تحلیل کند.		
		*					چگونگی راهیابی پدیده‌های طبیعی و ماورای طبیعی به جهان اجتماعی را با ذکر مثال تحلیل کند.		
		*					انواع پدیده‌های جهان اجتماعی را با ذکر مثال دسته‌بندی کند.		
		*					پدیده‌های تکوینی را از پدیده‌های اعتباری تشخیص دهد و نمونه بیاورد.		
		*					درباره تأثیر جهان اجتماعی بر جهان طبیعی نمونه بیاورد.		
		*					هویت اعتباری جهان اجتماعی و هویت تکوینی جهان طبیعی را تمیز دهد.		
	*					ارتباط میان شناخت صحیح پدیده‌ها و سعادت زندگی اجتماعی انسان‌ها را تحلیل کند.			

بارم‌بندی	سطوح‌شناختی						عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرآیندی			دانشی					
	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن	روندی	مفهومی	اولیه			
۱					*		درس (۴) اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی	معیارهای مختلف تقسیم‌بندی اجزای جهان اجتماعی را بشناسد.	تفکیک لایه‌های مختلف جهان اجتماعی، به منظور شناخت اهمیت پدیده‌های اجتماعی عمیق‌تر و کلان‌تر
		*						پدیده‌های اجتماعی را براساس معیار اندازه و دامنه تقسیم‌بندی کند و فایده این نوع تقسیم‌بندی را با ذکر مثال بیان کند.	
		*						اهمیت بعد معنایی و ذهنی پدیده‌های اجتماعی را دریابد.	
		*						انواع پدیده‌های اجتماعی را از نظر اندازه و دامنه روی یک پیوستار نشان دهد.	
		*						ذهنیت و معنا را در تمام پدیده‌های اجتماعی تشخیص دهد.	
		*						- لایه‌های عمیق و بنیادین جهان اجتماعی را از لایه‌های سطحی تمیز دهد.	
		*						نسبت و رابطه لایه‌های بنیادین و لایه‌های سطحی جهان اجتماعی را تحلیل کند.	
		*						اهمیت لایه‌های بنیادین و سطحی جهان اجتماعی را تحلیل کند.	
		*						مصادیق عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و نمادها را در نهادهای مختلف اجتماعی شناسایی کند.	
		*						مراتب و جایگاه عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و نمادها را تمیز دهد.	
		*						- لایه‌های سطحی و عمیق جهان اجتماعی دنیوی و توحیدی را بایکدیگر مقایسه کند.	
						*		- نهاد اجتماعی را بشناسد و دلیل پیدایش آن را بداند.	
		*						- دلیل انواع و اشکال متفاوت نهادها در جهان‌های اجتماعی مختلف را تحلیل کند.	
						*		- مهم‌ترین نهادهای اجتماعی را بشناسد.	
					*	- معیاری مقایسه جهان اجتماعی و موجود زنده را بشناسد.			

بارم‌بندی	سطوح‌شناختی						عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی			دانشی					
	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن	روندی	مفهومی	اولیه			
۱		*					درس (۵) جهان‌های اجتماعی	- علت تنوع جهان اجتماعی انسان را برخلاف جهان طبیعی دریابد.	شناخت گوناگونی جهان‌های اجتماعی و آثار آن با ارائه دلایل و شواهد کافی،
		*						دلایل پیدایش جهان‌های اجتماعی مختلف را با ذکر مثال توضیح دهد.	
		*						تغییرات عمیق و سطحی جهان اجتماعی را از هم تشخیص دهد و نمونه بیاورد.	
					*			نوع تفاوت میان جهان‌های اجتماعی را بشناسد.	
		*						تغییرات درون جهان اجتماعی را از که منجر به پیدایش جهان اجتماعی جدید می‌شود تفکیک کند.	
		*						نوع تفاوت میان جهان اجتماعی اسلام و شبه جزیره عربستان را با ذکر دلیل تحلیل کند.	
		*						انواع دیدگاه‌ها درباره مسیر رشد و تحول جهان‌های اجتماعی را با کشیدن نمودار مربوط به هر یک شرح دهد.	
		*						آثار و پیامدهای نگاه خطی و نگاه غیر خطی به مسیر رشد و تحول جهان‌های اجتماعی را با یکدیگر مقایسه کند.	
		*						انواع دیدگاه‌ها به مسیر رشد و تحول جهان‌های اجتماعی را نقد کند.	
		*						برخی ارزش‌های بنیادین جهان اسلام، جهان جاهلی عرب و جهان آپارتاید را در مقایسه با هم تمیز دهد.	

بارم‌بندی	سطوح‌شناختی						عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی			دانشی					
	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن	روندی	مفهومی	اولیه			
۱		*					درس (۶) پیامدهای جهان اجتماعی	رابطه میان نقش آگاهی و اراده در پیدایش جهان اجتماعی را با الزامات جهان اجتماعی تحلیل کند.	شناخت فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان‌های اجتماعی و کسب توانایی لازم برای نقد و ارزیابی آنها
		*						فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی را با ذکر مثال تحلیل کند.	
		*						با تحلیل فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان‌های اجتماعی دنیوی و معنوی آنها را ارزیابی کند.	
		*						رابطه دوسویه نظم و آزادی را با توجه به فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی تحلیل کند.	
		*						فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی را با توجه به بحث حقوق و تکالیف تحلیل کند.	
		*						جهان متجدد را با برشمردن فرصت‌ها و محدودیت‌های آن نقد و ارزیابی کند.	
						*		ویژگی‌های برجسته جهان متجدد را از نگاه ماکس وبر بشناسد.	
		*						فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان‌های اجتماعی دنیوی و معنوی را در برخورد با طبیعت تحلیل کند.	

بارم‌بندی	سطوح شناختی						عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی			دانشی					
	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن	روندی	مفهومی	اولیه			
۱					*		درس (۷) ارزیابی جهان‌های اجتماعی	- مفهوم آرمان اجتماعی را بشناسد.	نقد و ارزیابی فرهنگ‌ها بر اساس ملاک‌های صحیح و احساس مسئولیت نسبت به گسترش فرهنگ حق و تحقق آرمان‌های آن
		*						- مفهوم قلمرو آرمانی و قلمرو واقعی جهان اجتماعی را تمیز دهد و نمونه بیاورد.	
		*						- مرزهای قلمرو آرمانی و واقعی را بشناسد و نمونه بیاورد.	
		*						- هدف برنامه ریزان فرهنگی را در زمینه نسبت میان قلمرو آرمانی و واقعی دریابد.	
					*			- معیار ارزیابی قلمرو آرمانی را بشناسد.	
					*			- معیار ارزیابی آرمان‌های اجتماعی را بشناسد.	
		*						- مفاهیم حق و باطل را بشناسد و نمونه بیاورد.	
		*						- روش شناخت حق و باطل بودن هر لایه از جهان اجتماعی را بشناسد و نمونه بیاورد.	
					*			- علوم متناسب با شناخت حق و باطل بودن ارزش‌ها و عقاید کلان را بشناسد.	
					*			- علوم اجتماعی را که توانایی داوری واقعیت‌ها و آرمان‌های جهان‌های اجتماعی را دارند بشناسد.	
					*			- نمونه‌هایی از آرمان‌های حق را که در اغلب یا همه فرهنگ‌ها حضور دارند نام ببرد.	
		*						- متغیر بودن قلمرو واقعی و آرمانی را در درون یک جامعه و از جامعه‌ای به جامعه دیگر با ذکر مثال تحلیل کند.	
		*						- ثابت و یا تغییرپذیر بودن حق و باطل را با ذکر مثال تحلیل کند.	
		*						- پدیده‌های باطلی که در قلمرو آرمانی و واقعی جهان‌های اجتماعی وجود دارند را شناسایی کند.	

بارم‌بندی	سطوح شناختی						عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی			دانشی					
	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن	روندی	مفهومی	اولیه			
۱		*					- نقش هر فرد را در شکل‌گیری ویژگی‌های هویتی خود بشناسد و نمونه بیاورد.	شناخت تمایز، تعامل و تناسب هویت فردی و اجتماعی. شناخت عوامل مؤثر در شکل‌گیری هویت خود، به منظور کسب هویت یابی مطلوب	
		*					- ثابت و متغیر بودن ویژگی‌های هویتی را بداند و نمونه بیاورد.		
		*					- فردی یا اجتماعی بودن ویژگی‌های هویتی را بداند و نمونه بیاورد.		
		*					- ویژگی‌های هویتی خود را بشناسد.		
					*		- ابعاد متمایز هویت را بشناسد.		
		*					- در قالب نمودار روابط ابعاد مختلف هویت را با ذکر مثال شرح دهد.		
		*					تناسب هویت اجتماعی با هویت فردی را تحلیل کند و نمونه بیاورد.		
		*					تناسب هویت اجتماعی و هویت فردی را در جامعه قبیله ای، سرمایه داری و دینی مقایسه کند.		
		*					تناسب هویت اجتماعی با طبیعت و بدن آدمی را در جهان متجدد و جهان معنوی اسلام مقایسه کند.		
		*					تناسب هویت اجتماعی با هویت اخلاقی و روانی افراد را در جهان متجدد و دنیای اسلام مقایسه کند و نمونه بیاورد.		
						*	با مفاهیم خودآگاهی و ناخودآگاهی آشنا شود.		
		*					به غفلت و امکان خطا و اشتباه در شناخت خود پی ببرد.		
	*					- اهمیت شناخت خویشتن و خودآگاهی را دریابد.			

بارم‌بندی	سطوح شناختی						عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرآیندی			دانشی					
	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن	روندی	مفهومی	اولیه			
۱/۵		*					درس (۹) باز تولید هویت اجتماعی	- رابطه دوسویه فرد و جامعه را در فرآیند جامعه‌پذیری دریابد.	شناخت نقش جامعه پذیری و کنترل اجتماعی در بازتولید هویت اجتماعی و احساس مسئولیت نسبت به امر به معروف و نهی از منکر
		*						- چگونگی پی بردن انسان‌ها به جایگاه اجتماعی خود را در مقایسه با حیوانات دارای زندگی گروهی (زنبور عسل) دریابد.	
					*			- بداند که جهان اجتماعی پس از تولد هر فرد بخشی از هویت اجتماعی او را تعیین می‌کند.	
		*						- فرایند جامعه‌پذیری را بشناسد و اهمیت خانواده را در آن دریابد.	
					*			- عوامل جامعه‌پذیری را بشناسد.	
		*						- بداند که هر جهان اجتماعی بنا به عقاید و ارزش‌های خود برای نظارت و کنترل اجتماعی راهکار دارد.	
		*						- کژروی اجتماعی را بشناسد و برای آن نمونه بیاورد.	
					*			- روش‌های جامعه برای پیشگیری و کنترل کجروی‌های اجتماعی را دریابد.	
					*			- روش‌ها و مراتب کنترل اجتماعی را بشناسد.	
		*						- کنترل اجتماعی را بشناسد.	
		*						- سه روش اقناع، تشویق و تنبیه را با یکدیگر مقایسه کند.	
		*						- به اهمیت روش اقناع پی ببرد.	
					*			- ویژگی فرهنگ‌هایی که قدرت اقناعی بیشتری دارند را بشناسد.	
		*						- شیوه‌های رسمی و غیررسمی کنترل اجتماعی را مقایسه کند.	
					*			- پیامدهای کنترل اجتماعی معیوب در جهان اجتماعی را بشناسد.	
				*		- به اهمیت امر به معروف و نهی از منکر در جهان اسلام پی ببرد.			
	*					- روش‌ها و سطوح مختلف امر به معروف و نهی از منکر را تمیز دهد.			
	*					- مصادیقی از کژروی اجتماعی را نام ببرد و چگونگی پیشگیری و کنترل آنها را تشخیص دهد.			

بارم‌بندی	سطوح شناختی						عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی			دانشی					
	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن	روندی	مفهومی	اولیه			
۱/۵					*		درس (۱۰) تغییرات هویت اجتماعی	- مفهوم موقعیت اجتماعی را بشناسد.	نقد و ارزیابی فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان‌های اجتماعی برای تحرک اجتماعی و پیدایش هویت‌های جدید
					*			- رابطه میان موقعیت اجتماعی و کسب هویت اجتماعی جدید را بشناسد.	
		*						- تحرک اجتماعی را تعریف کند و انواع آن را با ذکر مثال‌هایی شرح دهد.	
		*						- نقش شغل و سایر عوامل را در تعیین موقعیت اجتماعی افراد شرح دهد.	
		*						- انسداد اجتماعی را تعریف کند و تشخیص دهد که انسداد اجتماعی در کدام جوامع بیشتر وجود دارد	
		*						- برای تحرک درون نسلی و میان نسلی مصداق بیاورد.	
		*						- تناسب جهان‌های اجتماعی مختلف با تغییرات هویتی و تحرک اجتماعی را تحلیل کند و نمونه بیاورد.	
		*						- تغییرات هویتی در جامعه سکولار را با جامعه دینی و معنوی مقایسه کند.	
		*						- سازگاری تغییرات هویتی افراد و گروه‌ها با هویت جهان اجتماعی را دریابد و نمونه بیاورد.	
					*			- پیامدهای تغییرات هویتی فراتر از عقاید و ارزش‌های مقبول جامعه را بشناسد.	
			*			- چگونگی پیدایش تعارض فرهنگی را توضیح دهد و علل آن را بشناسد.			
	*					- تفاوت میان نوآوری با تعارض فرهنگی را تشخیص دهد.			

بارم‌بندی	سطوح شناختی						عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی	
	فرایندی			دانشی						
	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن	روندی	مفهومی	اولیه				
۱/۵					*		درس (۱۱) تحولات هویتی جهان اجتماعی(علل درونی)	- مفهوم هویت جهان اجتماعی را بشناسد.	شناخت علل درونی تحولات هویتی جهان اجتماعی و احساس مسئولیت نسبت به سرنوشت تحولات هویتی جهان اجتماعی	
		*						- هویت فرهنگی جهان اجتماعی را از هویت اجتماعی افراد تمیز دهد.		
		*						- رابطه هویت فرهنگی جهان اجتماعی و هویت اجتماعی افراد را در قالب یک مثال شرح دهد.		
		*						- چگونگی تداوم هویت فرهنگی جهان اجتماعی را دریابد.		
						*				- مفهوم تحول فرهنگی را بشناسد.
		*								- در قالب یک مثال فرایند تحولات هویتی را شرح دهد.
		*								- چگونگی پیدایش تزلزل فرهنگی را دریابد.
		*								- چگونگی پیدایش بحران هویت را دریابد.
		*								- چگونگی تبدیل یک جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگر را دریابد.
		*								- انواع تحول فرهنگی را تشخیص دهد و نمونه بیاورد.
						*				- انواع علل درونی تحول فرهنگی را بشناسد.
		*								- بداند که کهولت و مرگ یک جهان اجتماعی پیامد چیست و مصداق بیاورد.
		*								- پیامدهای کاستی و بن بست درونی در هویت فرهنگی جهان اجتماعی را توضیح دهد و نمونه بیاورد.
						*				- پیامد کاستی و خلأ معنوی جهان غرب بر اندیشمندان آن را بشناسد.
	*						- بحران هویت اجتماعی در سطح فرد را از بحران هویت در سطح جامعه متمایز کند.			

بارم‌بندی	سطوح شناختی						عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی			دانشی					
	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن	روندی	مفهومی	اولیه			
۱/۵		*					درس (۱۲) تحولات هویت جهانی (علل بیرونی)	- اشکال مختلف روابط میان جهان‌های اجتماعی را مقایسه کند و نمونه بیاورد.	شناخت علل بیرونی تحولات هویتی جهان اجتماعی و احساس مسئولیت نسبت به سر نوشت تحولات هویت جهانی اجتماعی
		*						- چگونگی نخستین تعاملات جهان اسلام با جهان‌های اجتماعی دیگر را دریابد و پیامدهای آن را تحلیل کند.	
				*				- تحولات هویتی مصر و ایران را در رویارویی با جهان اسلام بشناسد.	
				*				- تحولات هویتی جهان غرب را پس از رویارویی با فرهنگ اسلام طی جنگ‌های صلیبی بشناسد.	
		*						- جهان اجتماعی سالم و فعال را با جهان خود باخته مقایسه کند.	
		*						- برای جهان اجتماعی که دچار خودباختگی فرهنگی شده است مصادیقی بیاورد.	
	*							- تعامل جوامع غیر غربی با جهان غرب را نقد کند و برای دستیابی به تعامل صحیح راهکار ارائه دهد.	
		*						- تأثیر رسانه‌ها و فضای مجازی را بر تعاملات فرهنگی دریابد.	
					*			- مفهوم از خودبیگانگی فرهنگی را بشناسد.	
		*						- معانی مختلف از خودبیگانگی فرهنگی را بشناسد و نمونه بیاورد.	
				*				- پیامدهای از خودبیگانگی فرهنگی را بشناسد.	
					*			- از دیدگاه قرآن کریم علت از خودبیگانگی حقیقی (فطری) را بشناسد.	
	*					- استقلال یا ارتباط دو معنای از خودبیگانگی را دریابد.			

بارم‌بندی	سطوح شناختی						عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی			دانشی					
	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن	روندی	مفهومی	اولیه			
۱/۵				*			درس (۱۳) هویت ایرانی (۱)	- تحولات هویتی ایران را پس از ورود اسلام دریابد.	احساس افتخار به هویت ایرانی اسلامی و انقلابی و تلاش برای تقویت آن
					*			- ویژگی‌های هویتی ایران قبل از اسلام را بشناسد.	
		*						- مواجهه جهان اسلام با جهان غرب را با سایر مواجهات اسلام در گذشته مقایسه کند.	
		*						- هویت فرهنگی جوامع اسلامی از نگاه مستشرقان را بشناسد و پیامد این نوع نگاه به هویت جوامع اسلامی را تحلیل کند.	
		*						- دلیل رویکرد تقلیدی مسلمانان به نگاه مستشرقان غربی را دریابد.	
		*						- آثار هویتی انقلاب اسلامی را بر جامعه ایران تحلیل کند.	
		*						- آثار هویتی انقلاب اسلامی را بر جهان اسلام تحلیل کند.	
		*			*			- آثار انقلاب اسلامی را بر اندیشمندان غربی بشناسد.	
۱					*		درس (۱۴) هویت ایرانی اجتماعی خانوادگی	- ابعاد مختلف نهاد خانواده را بشناسد.	شناخت بعد اجتماعی هویت ایرانی با تأکید بر ویژگی‌های نهاد خانواده در ایران و مقایسه آن با هویت فطری خانواده، تلاش برای بهبود نهاد خانواده در ایران
					*			- مؤلفه‌های مربوط به هر یک از ابعاد خانواده را بشناسد.	
		*						- دلیل اهمیت نهاد خانواده را دریابد.	
		*						- چگونگی ارتباط نهاد خانواده با سایر نهادهای جامعه را تحلیل کند.	
		*						- ویژگی‌های هویت تاریخی خانواده ایرانی را بشناسد.	
		*						- ویژگی‌های هویت فطری خانواده را دریابد.	
		*						- کارکردهای خانواده را بداند.	

بارم‌بندی	سطوح شناختی						عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرآیندی			دانشی					
	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن	روندی	مفهومی	اولیه			
۱/۵					*		درس (۱۵) هویت ایرانی (هویت سیاسی ایران)	- به هویت سیاسی جهان اجتماعی پی برد.	شناخت بعد سیاسی هویت ایرانی به منظور پاسداشت و ارتقای آن
					*			- مفهوم قدرت اجتماعی را بشناسد.	
		*						- قدرت سخت را با قدرت نرم مقایسه کند.	
		*						- دلیل اثرگذاری بیشتر برخی کنشگران فردی در مقایسه با دولت‌ها را دریابد.	
		*						- سلطه هژمونی و ابزارهای آن را بشناسد و نمونه بیاورد.	
		*						- ارتباط مفهوم تبعیت با قدرت اجتماعی و صورت‌های مختلف آن را بشناسد.	
					*			- مفاهیم مقبولیت و اقتدار را بشناسد.	
		*						- تفاوت مقبولیت و مشروعیت قدرت را دریابد.	
		*						- مشروعیت حقیقی را از مشروعیت دروغین تمیز دهد.	
		*						- چگونگی تلازم مقبولیت قدرت و مشروعیت قدرت را دریابد.	
					*			- اقتدار غیر مشروع را بشناسد.	
					*			- مفاهیم سیاست و نظام سیاسی را بشناسد.	
		*						- ارتباط متقابل نظام سیاسی و نظام فرهنگی را دریابد.	
					*			- ملاک‌های دسته‌بندی نظام سیاسی را بشناسد.	
					*			- دسته‌بندی نظام سیاسی را از نظر ارسطو بشناسد.	
					*			- تفاوت دموکراسی و جمهوری را در دیدگاه ارسطو بشناسد.	
		*						- ملاک‌های دسته‌بندی نظام‌های سیاسی فارابی را با ملاک‌های دسته‌بندی ارسطو مقایسه کند.	
	*					- ویژگی‌های نظام سیاسی لیبرال دموکراسی و جمهوری اسلامی را مقایسه کند.			

بارم‌بندی	سطوح شناختی						عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرآیندی			دانشی					
	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن	روندی	مفهومی	اولیه			
۲		*					درس (۱۶) هویت ایرانی (هویت جمعیتی و اقتصادی)	- رابطه جمعیت و هویت جهان اجتماعی را تحلیل کند.	آشنایی با ابعاد جمعیتی و اقتصادی هویت ایرانی به منظور اصلاح و بهبود و ارائه راهکار
		*						- اهمیت جمعیت را برای جهان اجتماعی دریابد.	
		*						- دلایل ضروری بودن افزایش جمعیت مناسب را دریابد.	
		*						- رابطه جمعیت و گسترش فرهنگ و معانی آن را دریابد.	
						*		- مفهوم سیاست‌های جمعیتی را بشناسد.	
		*						- سیاست‌های جمعیتی ایران را در گذشته و حال حاضر ارزیابی کند.	
		*						- رابطه نسل کنونی با بعد هویتی جمعیت را تحلیل کند.	
		*						- پیامدهای سیاست‌های کاهش جمعیت در کشور را ارزیابی کند.	
		*						- پیامدهای اقتصاد وابسته به نفت را دریابد.	
						*		- عامل اصلی هویت یابی جوامع غربی را بشناسد.	
		*						- علت ایجاد جنگ اقتصادی تمام عیار از سوی غرب علیه کشورمان را دریابد.	
		*						- راه نجات اقتصاد ایران و احیای هویت آن را دریابد.	
					*	- مولفه‌های اقتصاد مقاومتی را بشناسد.			

ملاحظات

- از همه مطالب به غیر از تصاویر و زیر نویس تصویر سؤالی طرح نشود
- از همه مطالب به غیر از تصاویر و زیر نویس تصویر آن و همچنین بخوانیم و پاسخ دهیم ص ۱۰۵ سؤالی طرح نشود
- از بخوانیم و بدانیم صفحه ۱۳۵ سؤالی طرح نشود

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

۱۱۰۲۲۳

منطق

دوره دوم متوسطه / پایه دهم نظری

علوم تجربی

ریاضی فیزیک

علوم و معارف اسلامی

ادبیات و علوم انسانی

جدول هدف - محتوا و ارزشیابی کتاب درسی منطق

پرسش‌های اساسی

- « منطق چیست و چه جایگاهی در زندگی ما دارد؟
- « مغالطه چیست و چگونه می‌توان از مغالطه پیشگیری کرد؟
- « دو بخش اصلی منطق کدامند؟
- « زبان (الفاظ) چگونه باعث خطای در اندیشه می‌شوند؟
- « انواع دلالت لفظ بر معنا کدام است؟
- « چهار مغالطه مطرح در حیطة الفاظ (اشتراک لفظ؛ توسل به معنای ظاهری کلمات؛ شیوة نگارشی کلمات؛ ابهام در مرجع ضمیر) چگونه اتفاق می‌افتند؟
- « تفاوت مفهوم و مصداق در چیست؟
- « مفهوم کلی در منطق چگونه تعریف می‌شود و چه فرقی با مفهوم جزئی دارد؟
- « چه نسبت‌هایی میان مصدیق دو مفهوم کلی برقرار است (نسبت‌های چهارگانه)؟
- « سه نوع تعریف پر کاربرد در زندگی کدامند؟
- « تعریف صحیح چه شرایطی دارد؟
- « انواع استدلال کدامند؟
- « ۱ تفاوت استدلال قیاسی با استقرایی در چیست؟
- « انواع استدلال استقرایی کدام است؟
- « چگونه باید با یک استقرای تمثیلی غلط مقابله کنیم؟
- « شرایط استقرای تعمیمی قوی چیست؟
- « هر یک از انواع استقرا در کجا کاربرد دارند؟
- « چگونه باید از دچار شدن به مغالطه در استقرا پرهیز کنیم؟
- « قضیه در منطق به چه نوع جمله‌ای گفته می‌شود؟

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

- « انواع قضیه کدامند؟
- « انواع قضیه‌ی حملی بر اساس جزئی و کلی بودن موضوع آنها کدامند؟
- « انواع قضایای محصوره کدامند؟
- « برای هریک از نسبت‌های چهارگانه، چه قضایای محصوره صادقی می‌توان نوشت؟
- « مربع تقابل چگونه شکل می‌گیرد و ارتباط میان قضایا در این مربع چگونه است؟
- « رابطه یک قضیه با قضایای متقابل آن در مربع تقابل از نظر صدق یا کذب چگونه است؟
- « رابطه یک قضیه با عکس آن قضیه از نظر صدق چگونه است؟
- « مغالطه استثنای قابل چشم‌پوشی و مغالطه ایهام انعکاس چه زمانی اتفاق می‌افتند؟
- « قیاس اقترازی چگونه شکل می‌گیرد؟
- « اشکال قیاس اقترازی بر چه اساسی مشخص می‌شوند؟
- « مغالطه عدم تکرار حد وسط چگونه اتفاق می‌افتد؟
- « قانون کیفیت نتیجه چیست؟
- « دامنه مصادیق موضوع و محمول در قضایای حملی چگونه تعیین می‌شود؟
- « شرایط اعتبار قیاس اقترازی کدامند؟
- « انواع قضایای شرطی کدامند؟
- « انواع قضایای شرطی منفصل کدامند (سه نوع «یا» در قضایا چه تفاوتی با یکدیگر دارند)؟
- « در انواع سه‌گانه قضایای شرطی منفصل دو طرف قضیه از نظر صدق و کذب چه رابطه‌ای با هم دارند؟
- « قیاس استثنایی متصل در چه صورتی معتبر است؟
- « مغالطات مطرح در قیاس استثنایی متصل کدامند؟
- « تفکر انتقادی چیست؟
- « انواع کاربردهای استدلال چیست؟
- « بارارزشی کلمات چیست و چگونه ممکن است به مغالطه منتهی شود؟
- « مغالطاتی که در اثر عوامل روانی اتفاق می‌افتند چیستند و انواع آن کدامند؟

بارم‌بندی	سطوح شناختی					دانشی			عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی										
	ارزیابی	تحلیل	کار بستن	فهمیدن	یادآوردن	روندی	مفهومی	اولیه			
۱				✓					● دانش‌آموز بتواند مغالطه (خطای اندیشه) و کار منطق دانان را در شناساندن و نحوه پیشگیری از آن توضیح دهد. (فهمیدن)	<ul style="list-style-type: none"> ● آشنایی با علم منطق ● آشنایی با کاربردهای منطق در زندگی ● معرفی دو بخش اصلی منطق 	
				✓					● بتواند علم منطق را معرفی کند. (فهمیدن)		
				✓					● دو ویژگی علم منطق (کاربردی بودن و ابزاری بودن علم منطق) را توضیح دهد. (فهمیدن)		
				✓					● بتواند حیطه کاربرد علم منطق را (در علوم و در زندگی) بیان کند. (فهمیدن)		
				✓					● اقسام علم (تصور و تصدیق) و تفاوت آنها را توضیح دهد. (فهمیدن)		
			✓						● تصور و تصدیق را در مثال‌های مختلف تشخیص دهد. (به کار بستن)		
				✓					● تعریف و استدلال و تفاوت آن‌ها را توضیح دهد. (فهمیدن)		
		✓							● بتواند ارتباط دو بخش اصلی منطق را با اقسام علم (تصور و تصدیق) بررسی و بیان کند. (تحلیل)		

بارم بندی	سطوح شناختی					دانشی			عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی	
	فرایندی					روندی	مفهومی	اولیه				
	ارزیابی	تحلیل	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن							
۱/۵		✓							درس دوم: لفظ و معنا	<ul style="list-style-type: none"> ارتباط میان لفظ و معنا و تاثیر خطای در الفاظ و معنای آنها را بر خطای اندیشه توضیح دهد. (فهمیدن) مغالطه اشتراک لفظ را تشخیص دهد. (تحلیل) دلالت‌های لفظی سه‌گانه مطابقی، تضمنی و التزامی را تشخیص دهد. (تحلیل) مغالطه توسل به معنای ظاهری کلمات را تشخیص دهد (تحلیل) مغالطه شیوه نگارشی کلمات را تشخیص دهد. (تحلیل) مغالطه ابهام در مرجع ضمیر را تشخیص دهد. (تحلیل) 	<ul style="list-style-type: none"> آشنایی با ارتباط زبان و ذهن (لفظ و معنا) درک اهمیت زبان و تاثیر آن در خطای اندیشه 	
		✓										
		✓		✓								
		✓										
		✓										
		✓										
۱/۵				✓					درس سوم: مفهوم و مصداق	<ul style="list-style-type: none"> مفهوم و مصداق و تفاوت آن دو را توضیح دهد. (فهمیدن) مفاهیم کلی و جزئی را تشخیص دهد. (به کاربردن) نسبت‌های چهارگانه را توضیح دهد. (فهمیدن) نسبت میان مصداق دو مفهوم کلی را تشخیص دهد. (به کاربردن) کاربرد نسبت‌های چهارگانه را در طبقه‌بندی مفاهیم توضیح دهد. (فهمیدن) بتواند مفاهیم را بر اساس نسبت مصداقی‌شان طبقه بندی کند. (به کاربردن) 	<ul style="list-style-type: none"> تشخیص ارتباط ذهن و خارج رابطه مفهوم و مصداق 	
			✓									
				✓								
			✓									
				✓								
				✓								

بارم‌بندی	سطوح شناختی					دانشی			عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی										
	ارزیابی	تحلیل	کار بستن	فهمیدن	یادآوردن	روندی	مفهومی	اولیه			
۱،۷۵				✓					درس چهارم: انواع و شرایط تعریف	<ul style="list-style-type: none"> • انواع تعریف و حیطة کاربرد هر یک از آنها را توضیح دهد. (فهمیدن) • مغالطه تعریف دوری را توضیح دهد. (فهمیدن) • انواع تعریف را تشخیص دهد. (به کاربردن) • مغالطه تعریف دوری را تشخیص دهد. (تحلیل) • تعریف‌های مختلف را بر اساس شرایط تعریف صحیح بررسی کند. (ارزیابی) 	<ul style="list-style-type: none"> • آشنایی با انواع تعریف و کاربردهای آن در زندگی و شرایط تعریف صحیح
				✓							
			✓								
		✓									
	✓										

بارم‌بندی	سطوح‌شناختی					دانشی			عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی										
	ارزیابی	تحلیل	کار بستن	فهمیدن	یادآوردن	روندی	مفهومی	اولیه			
۱/۵				✓					درس پنجم: اقسام استدلال استقرایی	<ul style="list-style-type: none"> ● استدلال قیاسی و استقرایی و تفاوت آنها را توضیح دهد (فهمیدن) ● استقرای تمثیلی و تفاوت آن با تمثیل را توضیح دهد (فهمیدن) ● کاربردهای تمثیل را بیان کند (فهمیدن) ● راه‌های نقد استقرای تمثیلی را بیان کند (فهمیدن) ● استدلال استقرای تعمیمی و اهمیت آن را در علوم تجربی توضیح دهد (فهمیدن) ● شرایط استقرای تعمیمی قوی را بیان کند (فهمیدن) ● استنتاج بهترین تبیین را شرح دهد (فهمیدن) ● بتواند یک استقرای تمثیلی را نقد کند. (تحلیل) ● استدلال استقرایی را از قیاسی تشخیص دهد. (تحلیل) ● نوع استدلال استقرایی را تعیین کند (تحلیل) ● مغالطه‌های تمثیل ناروا و تعمیم شتابزده را تشخیص دهد (تحلیل) 	<ul style="list-style-type: none"> ● آشنایی با انواع استدلال استقرایی
				✓							
				✓							
				✓							
				✓							
				✓							
			✓								
				✓							
				✓							
				✓							

بارم‌بندی	سطوح شناختی					دانشی			عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی										
	ارزیابی	تحلیل	کار بستن	فهمیدن	یادآوردن	روندی	مفهومی	اولیه			
۱،۲۵			✓						درس ششم: قضیه حمله	● بتواند قضیه و اقسام آن را توضیح دهد و مثال بزند (فهمیدن)	● آشنایی با قضیه و انواع آن (حمله و شرطی)
				✓						● جمله خبری را از جمله انشایی تشخیص دهد (کاربرد)	
			✓							● قضیه حمله را از شرطی تشخیص دهد (کاربرد)	
			✓							● قضیه شخصی و محصوره را تشخیص دهد (کاربرد)	
			✓							● اجزای قضیه حمله را تشخیص دهد (کاربرد)	
			✓							● نوع قضایای محصوره (موجبه کلیه، موجب جزئی، سالبه کلیه، سالبه جزئی) را تشخیص دهد (کاربرد)	
		✓								● بتواند تشخیص دهد که به ازای هر یک از نسبت‌های چهارگانه کدام قضایای محصوره را می‌توان بیان کرد (تحلیل)	

بارم‌بندی	سطوح شناختی					عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی			دانشی				
	ارزیابی	تحلیل	کار بستن	فهمیدن	یادآوردن			
۳				✓		درس هفتم: احکام قضایا	● بتواند فایده دانستن احکام قضایا را توضیح دهد (فهمیدن)	<ul style="list-style-type: none"> ● آشنایی با روابط تقابل در قضایا ● آشنایی با رابطه عکس مستوی
			✓				● بتواند از یک قضیه صادق یا کاذب، قضایای دیگر از طریق روابط تقابل استنتاج کند (به کاربردن)	
			✓				● بتواند از یک قضیه صادق قضیه ای دیگر از طریق عکس مستوی استنتاج کند (به کاربردن)	
		✓					● روابط تناقض، تضاد، تداخل و عکس مستوی را تشخیص دهد (تحلیل)	
		✓					● بتواند ارزش صدق و کذب قضایا را بر اساس روابط آن‌ها (طبق قواعد احکام قضایا) تعیین کند. (تحلیل)	
		✓					● مغالطه ابهام انعکاس را تشخیص دهد (تحلیل)	
		✓					● مغالطه استثنای قابل چشم‌پوشی را تشخیص دهد (تحلیل)	

بارم‌بندی	سطوح شناختی					دانشی			عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی
	فرایندی					روایی	مفهومی	اولیه			
	ارزیابی	تحلیل	کار بستن	فهمیدن	یادآوردن						
۳				✓					درس هشتم: قیاس اقترانی	● اشکال چهارگانه قیاس اقترانی را توضیح دهد (فهمیدن)	● شناخت قیاس اقترانی حملی و شرایط معتبر بودن قیاس
				✓				● اهمیت حد وسط و شرایط آن را در قیاس توضیح دهد (فهمیدن)			
			✓					● تفاوت شکل اول و چهارم را تشخیص دهد (به کاربردن)			
				✓				● مغالطه استدلال نامعتبر (عدم رعایت شرایط قیاس اقترانی) را توضیح دهد (فهمیدن)			
				✓				● شرایط اعتبار قیاس اقترانی حملی را بیان کند (فهمیدن)			
			✓					● دامنه مصادیق موضوع و محمول را در قضایای محصوره و شخصیه تعیین کند (کاربرد)			
		✓						● مغالطه عدم تکرار حد وسط را تشخیص دهد (تحلیل)			
	✓							● اعتبار قیاس اقترانی را بر اساس شرایط معتبر بودن قیاس بسنجد (ارزیابی)			

بارم بندی	سطوح شناختی					عنوان درس (محتوا)	اهداف جزئی	اهداف کلی	
	فرایندی			دانشی					
	ارزیابی	تحلیل	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن				رونی
۳/۲۵			✓			درس نهم: قضیه شرطی و قیاس استثنائی	<ul style="list-style-type: none"> • قضیه شرطی متصل و اجزای آن را تشخیص دهد. (کاربرد) • قیاس استثنائی اتصالی و حالات معتبر آن را توضیح دهد (فهمیدن) • انواع قضایای شرطی منفصل (حقیقی، مانعه الجمع و مانعه الرفع) را تشخیص دهد (تحلیل) • توانایی استنتاج از قیاس استثنائی اتصالی، را داشته باشد (به کاربردن) • توانایی استنتاج از قیاس استثنائی انفصالی حقیقی را داشته باشد (به کاربردن) • قیاس استثنائی انفصالی حقیقی را تشخیص دهد (تحلیل) • مغالطه رفع مقدم و وضع تالی را تشخیص دهد (تحلیل) 	<ul style="list-style-type: none"> • آشنایی با قضایای شرطی و انواع آن • آشنایی با قیاس استثنائی و انواع آن 	
				✓					
		✓							
			✓						
				✓					
		✓							
۲/۲۵				✓		درس دهم: سنجشگری در تفکر	<ul style="list-style-type: none"> • تفکر نقادانه و ویژگی‌های متفکر نقاد را توضیح دهد. (فهمیدن) • بتواند انواع استدلال به لحاظ کاربردشان (برهان، خطابه، جدل) را توضیح دهد (فهمیدن) • مغالطه بارارزشی کلمات را تشخیص دهد (تحلیل) • مغالطات در اثر عوامل روانی: (مغالطه مسموم کردن چاه، مغالطه تله گذاری، مغالطه توسل به احساسات، مغالطه بزرگ نمایی و مغالطه کوچک نمایی) را تشخیص دهد (تحلیل) 	<ul style="list-style-type: none"> • آشنایی با تفکر انتقادی و چپستی آن 	
				✓					
		✓							
			✓						

ملاحظات:

- توجه به محدوده‌ای از کتاب که نباید از آن سؤال طراحی شود (این محدوده در مقدمه کتاب درسی منطبق ذکر شده است).
- در صورتی که دانش‌آموزان با عبارات دیگری غیر از متن کتاب مطلب درستی را بیان کنند لازم است از ایشان پذیرفته شود.
- توصیه می‌شود سطح دشواری سؤالات بر اساس ۲۰ درصد آسان، ۶۰ درصد متوسط (۳۰ درصد متوسط پایین، ۳۰ درصد متوسط بالا) در سطوح فهمیدن و کاربرد و ۲۰ درصد دشوار (سؤالات ترکیبی از مباحث درس‌های مختلف) طراحی شود.
- از آنجا که هدف درس منطق آشنایی دانش‌آموزان با کاربردهای این علم در زندگی است، پیشنهاد می‌شود مشابه مثال‌های کتاب، از سؤال‌های ملموس و کاربردی در زندگی روزمره، مانند: رسانه‌ها، تبلیغات، طنزها، کاریکاتورها و تصاویر نیز در امتحان استفاده شود.
- در تایپ سؤالاتی مانند بررسی اعتبار قیاس، به جنبه‌هایی که باعث تشخیص بهتر دانش‌آموزان می‌شود، مانند زیر هم نوشتن مقدمات و نتیجه قیاس‌ها توجه شود.
- بارم‌بندی پاسخنامه دقیق باشد.
- در صورتی که یک سؤال این امکان را داشته باشد که هر دانش‌آموزی به نحوی متفاوت به آن پاسخ دهد (به عنوان مثال اگر قرار باشد با آوردن تمثیلی مخالف، اشتباه یک تمثیل ناروا را نشان دهیم) در این صورت نکات کلیدی که در پاسخ دانش‌آموزان باید رعایت شود در پاسخنامه مشخص شود.

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

اصول و عقاید (۱)

دوره دوم متوسطه / پایه دهم نظری

علوم تجربی

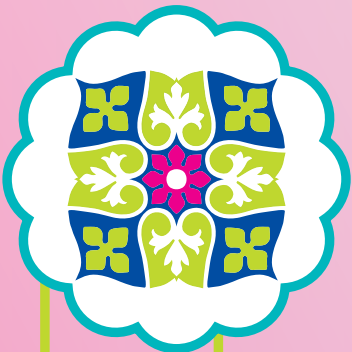
ریاضی فیزیک

علوم و معارف اسلامی

ادبیات و علوم انسانی

۱۱۰۲۲۷

جدول هدف - محتوا و ارزشیابی کتاب درسی اصول و عقاید (۱)

بارم بندی	سطوح شناختی						اهداف جزئی			اهداف کلی	عنوان درس (محتوا)
	فرایندی			دانشی							
	تولید کردن	ارزیابی	تجزیه و تحلیل	کار بستن	فهمیدن	یاد آوردن	روندی	مفهومی	اولیه		
۱/۵ نمره					*			*		۱. اهمیت خود شناسی را بدانند	درس اول : خود را بشناسیم
				*				*		۲. جایگاه انسان را در نظام خلقت بشناسد	
					*			*		۳. دلایل اثبات روح را بیان کند	
				*				*		۴. تصویر درستی از رابطه روح و جسم و بحث درباره آن داشته باشد	
۱/۵ نمره					*			*		۱. شناخت قوای حسی به عنوان یکی از توانمندی های انسان	شناخت امکانات و توانمندی های انسان ها
					*			*		۲. آشنایی با قوه ی عقل به عنوان قوه ی شناخت انسان	
				*				*		۳. بیان تفاوت کار قلب با عقل	
				*				*		۴. شناخت قلب به عنوان کانون اصلی وجود انسان	

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

بارم بندی	سطوح شناختی						اهداف جزئی			اهداف کلی	عنوان درس (محتوا)	
	فرایندی					دانشی						
	تولید کردن	ارزیابی	تجزیه و تحلیل	کار بستن	فهمیدن	پیدا کردن	روندی	مفهومی	اولیه			
۲ نمره						*			*	۱. معنای فطرت	شناخت فطرت انسانی و ابعاد آن	درس سوم: سرشت آدمی
						*			*	۲. آشنایی با ویژگی‌های فطری انسان		
					*			*		۳. شناخت خدا گرایی و خدا شناسی فطری		
				*				*		۴. بحث درباره علت تغییر ناپذیری دین الهی		
				*		*				۵. چگونه فطرت و دین با یکدیگر هماهنگ هستند؟		
۲ نمره						*			*	۱. آشنایی با نظام ارزش‌ها در دنیا	شناخت جایگاه انسان در نظام هستی	درس چهارم: منزلت انسان
					*			*		۲. شناخت کرامت انسان در قرآن کریم		
						*			*	۳. بیان نمونه‌هایی از تکریم انسان توسط خداوند		
				*				*		۴. ارزیابی جمله مسخر شدن طبیعت برای انسان		
				*			*			۵. تبیین چیستی امانت قرار داده شده بر دوش انسان		
				*				*		۶. توانایی مقایسه فرشتگان با انسان		

بارم بندی	سطوح شناختی						اهداف جزئی			اهداف کلی	عنوان درس (محتوا)	
	فرایندی					دانشی						
	تولید کردن	ارزیابی	تجزیه و تحلیل	کار بستن	فهمیدن	پیدا کردن	روندی	مفهومی	اولیه			
۲ نمره				*				*		۱. شناخت حقیقت مرگ و تفاوت آن با نابودی	شناخت حقیقت بزرگ و کیفیت عبور از دنیا	درس هفتم: آغاز راه
				*				*		۲. توجه به تفاوت جان دادن‌ها برای کسب آمادگی برای مرگ		
					*			*		۳. توانایی شرح دلایل ترس بسیاری از مردم از مرگ		
						*			*	۴. تعریف توفی		
				*				*		۵. ارزیابی شباهت‌ها و تفاوت‌هایی میان خواب و مرگ		
۲ نمره						*		*		۱. شناخت معنای برزخ	آشنایی با حیات پس از مرگ و عالم برزخ	درس هشتم: برزخ
				*			*			۲. بیان تفاوت‌های دنیا با عالم برزخ		
				*			*			۳. درک نحوه ارتباط ارواح با دنیا		
						*		*		۴. شناخت ویژگی‌های عالم برزخ		
						*		*		۵. تعریف آثار ما تقدم و ما تاخر اعمال		
						*		*		۶. نام بردن برخی از مهمترین سؤال‌های شب اول قبر		
				*				*		۷. انتخاب گزینه صحیح در مورد دلایل قرآنی بر وجود برزخ		

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

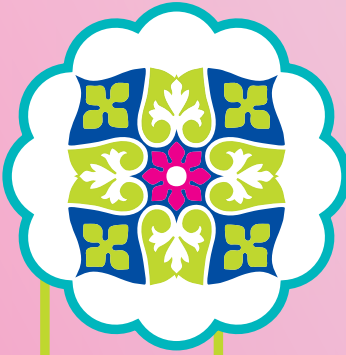

علوم تجربی

بارم بندی	سطوح شناختی						اهداف جزئی			اهداف کلی	عنوان درس (محتوا)	
	فرایندی					دانشی						
	تولید کردن	ارزیابی	تجزیه و تحلیل	کار بستن	فهمیدن	پیدا کردن	روندی	مفهومی	اولیه			
۲/۵ نمره						*		*		۱. بیان مراحل قیامت تا ورود انسان‌ها به بهشت و جهنم	آشنایی با برخی از حوادث روز قیامت	درس نهم: واقعه بزرگ
					*			*		۲. توضیح مقصود از شهادت گواهان در قیامت		
				*				*		۳. آشنایی با حقیقت نامه عمل و تفاوت آن با نامه‌های دنیایی		
						*			*	۴. ذکر برخی ویژگی‌های بهشت		
						*			*	۵. ذکر برخی عذاب‌های جهنم		
۲/۵ نمره					*			*		۱. آشنایی با معانی شفاعت	درک حقیقت شفاعت و نقش آن در سرنوشت انسان	درس دهم: روزنه امید
						*		*		۲. شناخت اولین شفیع و سایر شفیعان در قیامت		
						*		*		۳. شناخت دلایل قرآنی و روایی شفاعت		
						*		*		۴. شناخت کسانی که مورد شفاعت قرار می‌گیرند.		
			*					*		۵. توانایی پاسخ به برخی شبهات در شفاعت		
			*					*		۶. تفسیر پارتی بازی نبودن شفاعت		

۱۱۰۲۳۰

انگلیسی (۱)

دوره دوم متوسطه / پایه دهم نظری

علوم تجربی

ریاضی فیزیک

علوم و معارف اسلامی

ادبیات و علوم انسانی

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

جدول هدف - محتوا و ارزشیابی کتاب درسی زبان انگلیسی (۱)

ردیف	عنوان فصل	اهداف کلی	اهداف جزئی	بارمبندی
۱	Saving nature	<p>۱- گفتگو و تعامل درباره موضوع درس</p> <p>۲- واژگان مربوط به موضوع فصل</p> <p>۳- مهارت خوانداری و آشنایی با راهبرد درک مطلب مطرح شده</p> <p>۴- گسترش واژگان و دامنه لغت</p> <p>۵- نکات دستوری مربوط به فصل</p> <p>۶- مهارت شنیداری و گفتاری</p> <p>۷- مهارت نوشتاری</p>	<p>۱- با مضمون اصلی درس یعنی حفاظت از محیط زیست آشنایی دارد.</p> <p>۲- واژگان مربوط با مضمون درس را به خاطر می‌آورد و نحوه کاربرد آنها در بخش‌های مختلف فصل را می‌داند.</p> <p>۳- با مفاهیم آینده ساده و کاربرد will و to be going to در زمان آینده آشنایی دارد.</p> <p>۴- با لحن بیان افتان falling intonation آشنایی دارد.</p> <p>۵- با مفهوم اسم‌های مفرد و جمع و نشانه‌های آنها در سطح نوشتاری آشنایی دارد و کاربرد آنها در سطح جمله را می‌داند.</p> <p>۶- جمع بندی فصل (مطالب مربوط به بخش what you learned را می‌داند)</p>	<p>طبق بارمبندی اعلامی دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی در هر یک از مهارت‌ها و زیرمهارت‌ها</p>
۲	Wonders of creation	<p>۱- گفتگو و تعامل درباره کاربرد موضوع درس</p> <p>۲- واژگان مربوط به موضوع فصل</p> <p>۳- مهارت خوانداری و آشنایی با راهبرد درک مطلب مطرح شده</p> <p>۴- گسترش واژگان و دامنه لغت</p> <p>۵- نکات دستوری مربوط به فصل</p> <p>۶- مهارت شنیداری و گفتاری</p> <p>۷- مهارت نوشتاری</p>	<p>۱- با مضمون اصلی درس یعنی شگفتی‌های آفرینش آشنایی دارد.</p> <p>۲- واژگان مربوط با مضمون درس را به خاطر می‌آورد و نحوه کاربرد آنها در بخش‌های مختلف فصل را می‌داند.</p> <p>۳- با مفاهیم صفت و انواع آن (صفات تفضیلی و عالی) آشنایی دارد و کاربرد آنها در سطح جمله را می‌داند.</p> <p>۴- با راهبرد پرسیدن درباره جزئیات آشنایی دارد.</p> <p>۵- با rising intonation و موارد کاربرد آن آشنایی دارد.</p> <p>۶- با جایگاه و کاربرد صفت در نوشتار و نکاتی درباره spelling صفت‌های تفضیلی و عالی آشنایی دارد.</p> <p>۸- جمع بندی فصل (مطالب مربوط به بخش what you learned را می‌داند)</p>	<p>طبق بارمبندی اعلامی دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی در هر یک از مهارت‌ها و زیرمهارت‌ها</p>

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

ردیف	عنوان فصل	اهداف کلی	اهداف جزئی	بارمبندی
۳	The value of knowledge	<p>۱- گفتگو و تعامل درباره موضوع درس</p> <p>۲- واژگان مربوط به موضوع فصل</p> <p>۳- مهارت خواننداری و آشنایی با راهبرد درک مطلب مطرح شده</p> <p>۴- گسترش واژگان و دامنه لغت</p> <p>۵- نکات دستوری مربوط به فصل</p> <p>۶- مهارت شنیداری و گفتاری</p> <p>۷- مهارت نوشتاری</p>	<p>۱- با مضمون اصلی درس یعنی ارزش دانش آشنایی دارد.</p> <p>۲- واژگان مربوط با مضمون درس را به یاد می‌آورد و نحوه کاربرد آنها در بخش‌های مختلف فصل را می‌داند.</p> <p>۳- با مفهوم self pronouns و past progressive آشنایی دارد و کاربرد آنها را می‌داند.</p> <p>۴- با مفهوم داستانی‌گویی در سطح گفتاری و شنیداری آشنایی دارد.</p> <p>۵- با مفهوم استرس تأکیدی emphatic stress آشنایی دارد.</p> <p>۶- با مفهوم فعل و انواع action and state verbs و فعل ساده و استمراری آشنایی دارد و کاربرد آنها در سطح جمله را می‌داند.</p> <p>۷- جمع‌بندی فصل (مطالب مربوط به بخش what you learned را می‌داند)</p>	<p>طبق بarmبندی اعلامی دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی در هر یک از مهارت‌ها و زیرمهارت‌ها</p>
۴	Traveling the world	<p>۱- گفتگو و تعامل درباره موضوع درس</p> <p>۲- واژگان مربوط به موضوع فصل</p> <p>۳- مهارت خواننداری و آشنایی با راهبرد درک مطلب مطرح شده</p> <p>۴- گسترش واژگان و دامنه لغت</p> <p>۵- نکات دستوری مربوط به فصل</p> <p>۶- مهارت شنیداری و گفتاری</p> <p>۷- مهارت نوشتاری</p>	<p>۱- با مضمون اصلی درس یعنی سفر به نقاط مختلف آشنایی دارد.</p> <p>۲- واژگان مربوط با مضمون درس را به یاد می‌آورد و نحوه کاربرد آنها در بخش‌های مختلف فصل را می‌داند.</p> <p>۳- با مفهوم preposition و modals آشنایی دارد و آنها را در سطح جمله به کار می‌برد.</p> <p>۴- با مفهوم rising intonation آن آشنایی دارد.</p> <p>۵- با فید و چگونگی ساخت آن و موارد استثناء مربوط به آن آشنایی دارد و کاربرد آن در سطح جمله را می‌داند.</p> <p>۶- جمع‌بندی فصل (مطالب مربوط به بخش what you learned را می‌داند)</p>	<p>طبق بarmبندی اعلامی دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی در هر یک از مهارت‌ها و زیرمهارت‌ها</p>

ملاحظات طراحی سؤال

مهارت گوش دادن:

۱. متون شنیداری باید در حد متون موجود در کتاب درسی و با رعایت سطح کتاب باشد و به هیچ وجه از متونی که از نظر واژگان یا ساختارهای دستوری فراتر از سطح کتاب درسی هستند، استفاده نشود.
۲. تعداد پرسش‌های مربوط به هر بخش شنیداری متناسب بوده و از تنوع لازم اعم از بلند پاسخ، کوتاه پاسخ و انتخابی برخوردار باشد.
۳. حجم و مدت سؤالات شنیداری نباید به میزانی باشد که باعث شود دانش‌آموزان در تشخیص پاسخ، دچار سردرگمی شوند.
۴. فایل‌های ضبط شده باید دارای وضوح کافی باشند.
۵. سرعت خوانش یا گفت‌وگو در فایل صوتی باید آموزشی و متناسب با درک دانش‌آموزان باشد.

مهارت خواندن:

۱. متون خوانداری باید در حد و سطح کتاب درسی باشد.
۲. پرسش‌های این بخش از آزمون، متنوع و پوشش‌دهنده انواع سؤالات استانده باشد.
۳. تعداد سؤالات متناسب با وقت امتحان باشد.
۴. نباید در متون از واژگانی تدریس نشده‌ای استفاده شود که ندانستن آنها باعث عدم درک متون شود.

مهارت نوشتن:

۱. از آنجا که ممکن است این تلقی بوجود آید که سؤالات بخش نوشتن با بخش دستور همپوشانی دارد، در قسمت پرسش‌های نوشتاری باید از سؤالات تولیدی استفاده شود، نه سؤالات صرفاً تشخیصی.
۲. از طراحی سؤالاتی که صرفاً متکی بر حفظیات است خودداری شده و در این بخش، خلاقیت دانش‌آموزان در تولید سنجیده شود.
۳. بارم‌بندی، متناسب با تولید هر قسمت پاسخ طراحی گردد و بارم این بخش به دقت بین پاسخ مورد انتظار توزیع شود.

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

دستور زبان

- ۱- هر سه بعد مطرح در رویکرد ارتباطی (صورت، معنا و کاربرد) در طراحی سؤالات مورد توجه قرار گیرد.
- ۲- از طراحی سؤالات مکانیکی خودداری شود.
- ۳- از گزینه‌های اضافی در پاسخ‌های انتخابی استفاده گردد.
- ۴- از هر دو نوع سؤالات تشخیصی و تولیدی به تناسب استفاده شود.

واژگان

- ۱- حتماً پرسش از بخش واژگان در داخل بافت زبانی و غیر زبانی (تصویر) صورت پذیرد.
- ۲- درستی املاي واژگان در بارم‌بندی به صورت حداقلی لحاظ گردد.
- ۳- سؤالات مستقیم املاي طراحی نشود. (هدف اصلی دانستن کلیت واژه است)
- ۴- معنا و کاربرد واژگانی در متن و بافت مناسب مورد توجه قرار گیرد نه خارج از بافت.

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

فهرست

ادبیات و علوم
انسانی

علوم و معارف
اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

تاریخ اسلام (۱)

دوره دوم متوسطه / پایه دهم نظری

علوم تجربی

ریاضی فیزیک

علوم و معارف اسلامی

ادبیات و علوم انسانی

۱۱۰۲۳۳

جدول هدف محتوا ارزشیابی کتاب درسی تاریخ اسلام (۱)

بارم‌بندی	سطوح شناختی							اهداف جزئی	اهداف کلی	عنوان درس (محتوا)
	فرایندی					دانشی				
	تولید کردن	ارزیابی	تجزیه و تحلیل	کار بستن	فهمیدن	یادآوردن	روندی			
انمره					*			*	۱. دانش‌آموز با وضعیت جغرافیایی و اقلیمی شبه جزیره عربستان پیش از اسلام آشنا می‌شود.	درس اول : شبه جزیره عربستان پیش از اسلام آشنایی با زندگی عرب جاهلی در ابعاد مختلف اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و اعتقادی
									۲. دانش‌آموز اوضاع سیاسی و اجتماعی اقتصادی و فرهنگی عربستان پیش از اسلام را توضیح می‌دهد.	
									۳. دانش‌آموز وضعیت دینی و اعتقادی عربستان پس از اسلام را فهرست می‌کند.	
انمره					*			*	۱. دانش‌آموز با اوضاع سیاسی ایران هم‌زمان با عربستان در آستانه ظهور اسلام آشنا می‌شود.	درس دوم : امپراتوری‌های ایران و روم در آستانه ظهور اسلام آشنایی با وضعیت اجتماعی، سیاسی، و دینی دو امپراتوری ایران و روم، پیش از ظهور اسلام
									۲. دانش‌آموز اوضاع و شرایط اجتماعی حاکم بر ایران در آستانه ظهور اسلام را بیان می‌کند.	
									۳. دانش‌آموز شرایط اعتقادی و دینی ایران در آستانه ظهور اسلام را توضیح می‌دهد.	
									۴. دانش‌آموز با اوضاع سیاسی روم هم‌زمان با عربستان در آستانه ظهور اسلام آشنا می‌شود.	
									۵. دانش‌آموز با اوضاع و شرایط اجتماعی حاکم بر روم در آستانه ظهور اسلام آشنا می‌شود.	
									۶. دانش‌آموز شرایط اعتقادی و دینی روم در آستانه ظهور اسلام را بیان می‌کند.	

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

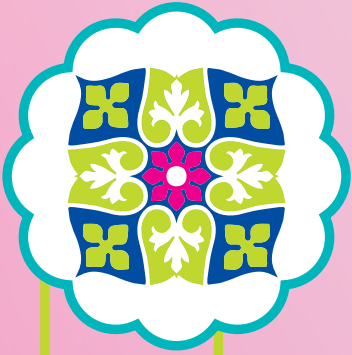
بارم بندی	سطوح شناختی						اهداف کلی	عنوان درس (محتوا)	
	فرایندی					دانشی			
	تولید کردن	ارزیابی	تجزیه و تحلیل	کار بستن	فهمیدن	یادآوردن			روندی
۱/۵-نمره					*			۱. دانش‌آموزان ولادت پیامبر و حوادث سال‌های کودکی ایشان را توصیف می‌کند.	آشنایی با شخصیت و جایگاه نیاکان و اجداد پیامبر (ص) آشنایی با شخصیت آن حضرت در دوره پیش از بعثت و نیز چگونگی آغاز نبوت و گسترش دعوت و حوادث سالیان آغازین ظهور اسلام
								۲. دانش‌آموز با دوره جوانی پیامبر و صفات حسنه ایشان آشنا می‌شود.	
								۳. دانش‌آموز چگونگی بعثت پیامبر را توصیف می‌کند.	
								۴. دانش‌آموز چگونگی دعوت پنهان و آشکار پیامبر به اسلام را توضیح می‌دهد.	
								۵. دانش‌آموز اوضاع و شرایط سیاسی حاکم بر مکه در سال‌های دعوت آشکار پیامبر را توضیح می‌دهد.	
								۶. دانش‌آموز علل، عوامل و چگونگی مهاجرت یاران پیامبر به حبشه را مشخص می‌کند.	
۱/۵-نمره					*		*	۱. دانش‌آموز مسائل و مشکلاتی که پیامبر (ص) و پیروانش در شعب ابی طالب متحمل شدند را بیان می‌کند.	آشنایی با تداوم خصومت و ستیز سران شرک در قالب تحریم مسلمانان آشنایی با زمینه‌های هجرت مسلمانان از مکه به یثرب
								۲. دانش‌آموز اقدامات تبلیغی پیامبر و زمینه‌های هجرت مسلمانان از مکه به مدینه را بررسی می‌کند.	
۱/۵-نمره					*		*	دانش‌آموز زمینه‌های تشکیل حکومت اسلامی در مدینه توسط پیامبر (ص) و اقدامات آن حضرت در بنا نهادن حکومت و غلبه بر مشکلات پدید آمده را توضیح می‌دهد.	آشنایی با اقدامات پیامبر ص در بنا نهادن حکومت مدینه و غلبه بر مشکلات پدید آمده

بارم بندی	سطوح شناختی							اهداف جزئی	اهداف کلی	عنوان درس (محتوا)
	فرایندی					دانشی				
	تولید کردن	ارزیابی	تجزیه و تحلیل	کار بستن	فهمیدن	یادآوردن	روندی			
۱/۵ نمره					*			*		۱. دانش‌آموز چگونگی فرآیند صلح حدیبیه و مفاد آن را فهرست می‌کند.
										۲. دانش‌آموز نتایج صلح حدیبیه برای به رسمیت شناخته شدن دین اسلام در منطقه را مثال می‌زند.
										۳. علت ارسال نامه پیامبر و دعوت پادشاهان به توحید و نبوت را بیان می‌کند.
										۴. نحوه برخورد سران کشورها به دعوت صلح آمیز پیامبر را بررسی می‌کند.
										۵. با جنگ‌ها و غزوات صدر اسلام آشنا می‌شود.
										۶. چگونگی فتح صلح آمیز و بدون خونریزی مکه را تجزیه و تحلیل می‌کند.
										۷. اهداف اصلی دین اسلام از سخنان پیامبر (ص) بعد از فتح مکه را بیان می‌کند.
										۸. اهمیت نقش نفاق عوامل داخلی در زمان پیامبر (ص) در حادثه جنگ تبوک و مسجد ضرار را مشخص می‌کند.
										۹. یادگیری و تحلیل شواهد، آیات، احادیث و تاریخ مبنی بر جانشینی حضرت علی (ع) را نام می‌برد.
										۱۰. با حادثه بزرگ غدیر خم آشنا می‌شود.
										۱۱. دستاوردهای رسول خدا (ص) در ابعاد مختلف حکومتی را نام می‌برد.

آشنایی با مجموعه رویدادها در فاصله صلح حدیبیه تا رحلت رسول خدا (ص)

درس ۹:
پیامبر(ص) در
مدینه ۲

بارم بندی	سطوح شناختی						اهداف جزئی			اهداف کلی	عنوان درس (محتوا)
	فرایندی										
	تولید کردن	ارزیابی	تجزیه و تحلیل	کار بستن	فهمیدن	یادآوردن	روندی	مفهومی	اولیه		
۲ نمره					*		*		دانش آموز مسائل پس از رحلت رسول اکرم به ویژه در ماه‌های آخر زندگی آن حضرت و مسئله جانشینی را تجزیه و تحلیل می‌کند.	آشنایی با مسئله جانشینی پیامبر (ص)	درس ۷: جانشینی پیامبر (ص)
۲ نمره					*		*		دانش آموز با چگونگی انتخاب جانشین رسول خدا و حوادث و تحولات مهم دوران هر کدام از آنها و همچنین توسعه و گسترش اسلام در سایر نقاط جهان از جمله ایران را شرح می‌دهد.	آشنایی با حوادث دوران خلافت ابوبکر، عمر و عثمان	درس ۸: دوران خلافت ابوبکر و عمر و عثمان
۲ نمره					*		*		دانش آموز با ویژگی‌ها و امتیازات مهم ولادت حضرت علی (ع) و اقدامات وی در زمان خلافت آشنا می‌شود.	آشنایی با دوران زندگی امام علی (ع) از تولد تا پذیرش خلافت	درس ۹: امام علی از تولد تا خلافت
۲ نمره					*		*		دانش آموز تحولات دوران خلافت امام علی (ع) و اقدامات اصلاحی و نظامی آن حضرت را فهرست می‌کند.	آشنایی با دوران خلافت امام علی (ع) و سه جنگ مهم جمل، صفین و نهروان	درس ۱۰: خلافت امام علی (ع)؛ حکومت معرفت و عدالت
۲ نمره					*		*		دانش آموز تحولات دوران خلافت امام حسن (ع) و چگونگی انتقال خلافت به امویان و اقدامات معاویه بن ابوسفیان را شرح می‌دهد.	آشنایی با عملکرد معاویه در طول بیست ساله حاکمیتش	درس ۱۱: امویان در مسند قدرت و قیام امام حسین (ع)
۲ نمره					*		*		دانش آموز دلایل، زمینه‌ها، چگونگی و پیامدهای قیام امام حسین (ع) را توصیف می‌کند.	آشنایی با زمینه‌های قیام امام حسین (ع) آشنایی با حوادث بعد از قیام امام حسین (ع)	درس ۱۲: حماسه حسینی

۱۱۰۲۳۴

علوم و معارف قرآنی (۱)

دوره دوم متوسطه / پایه دهم نظری

علوم تجربی

ریاضی فیزیک

علوم و معارف اسلامی

ادبیات و علوم انسانی

فهرست

ادبیات و علوم انسانی

علوم و معارف اسلامی

ریاضی فیزیک

علوم تجربی

